

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická
Ústav historických věd

Počátky obce Vejvanovice (okres Chrudim)

Andrea Šimková

Bakalářská práce

2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Andrea Šimková**
Osobní číslo: **H09579**
Studijní program: **B7105 Historické vědy**
Studijní obory: **Historie (dvouoborové)**
Ochrana hmotných památek (dvouoborové)
Název tématu: **Počátky obce Vejvanovice (okres Chrudim)**
Zadávající katedra: **Ústav historických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce bude zpracování hmotných pramenů pocházejících z katastru obce Vejvanovice (okr. Chrudim). Shromáždění archeologických nálezů zahrne i okrajové části sousedních katastrů (např. Stíčany). Dále budou zkompletovány a zhodnoceny zprávy z regionální, archeologické a historické literatury. K počátkům středověkého osídlení se nevztahují žádné písemné zprávy. Vzhledem k této skutečnosti bude kladen důraz na popis, zpracování a vyhodnocení archeologických artefaktů, které byly získány při povrchových průzkumech. Součástí práce bude revize doložených lokalit a fotografická dokumentace současného stavu jednotlivých osídlených poloh. Na závěr bude nastíněn vývoj osídlení v raném a vrcholném středověku a Vejvanovice budou zařazeny do historických souvislostí. Jejich vývoj bude srovnán s obdobnými lokalitami na Chrudimsku.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Boháč, Z. 1973: Patrocinia jako jeden z pramenů k dějinám osídlení, Československý časopis historický 21, s. 369-388. Černá, E. - Meduna, P. 1991: Settlement structure of the early Middle Ages in northwest Bohemia: investigation of the Pětipsy basin area, Antiquity 65, s. 388-395. Frolík, J. - Sigl, J. 1995: Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny. Hradec Králové 1995. Klápště, J. 1994: Paměť krajiny středověkého Mostecka. Most. Klápště, J. 2005: Proměna českých zemí ve středověku. Praha. Klaus, V. - Florián, Č. - Kudrna, K. 1926: Chrudimsko a Nasavrcko IV. Prehistorie a historie obcí na Chrudimsku. Chrudim. Kuna, M. a kol. 2004: Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle. Praha. Rojek, J. K. 1871-3: Biskupství litomyšlské, Památky archeologické IX, 737-758. Šulc, I. 2001: Soupis prvních písemných zmínek k sídlům okresu Chrudim, Chrudimský vlastivědný sborník 6, s. 189-246. Teplý, J. 1997: Feudální pozemková držba v předhusitském Chrudimsku. Pardubice.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Jan Frolík, CSc.

Ústav historických věd

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2012**

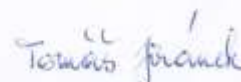

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

děkan

L.S.

doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D.

vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2011

Na tomto místě bych ráda poděkovala především PhDr. Janu Frolíkovi, CSc. za pomoc a cenné rady při vedení mé práce. Dále Mgr. Radku Bláhovi za zpřístupnění archeologických souborů v Muzeu východních Čech v Hradci Králové a za poskytnutí užitečných informací. Také bych ráda poděkovala Mgr. Janu Musilovi z Regionálního muzea v Chrudimi, který mi vyšel ve všem vstříc.

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu pramenů a literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst.1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 29. 3. 2012

Andrea Šimková

Anotace:

Cílem této práce je středověké osídlení obce Vejvanovice. V práci jsou popsány přírodní podmínky obce a celého Chrudimska. Následují dějiny bádání a vývoj obce od prvních písemných zmínek až do konce první světové války. Převážnou část práce tvoří zpracování archeologického materiálu, popis, určení a vyobrazení. Součástí této práce jsou i teoretické kapitoly o povrchovém sběru a o podobě středověké vesnice.

Klíčová slova: archeologie, Vejvanovice, Chrudimsko, středověk, pravěk, keramika

Annotation:

The purpose of this work is medieval habitation of the village Vejvanovice. Natural conditions in the village and in the Chrudim area are described in the work. It is followed by history of the research and development of the village from the first written remarks up to the end of the First World War. The main part of the work is elaboration of archaeological material, its description, definition and images. This work contains the theoretical chapters about surface gathering and appearance of the village in middle ages.

Key words: archaeology, Vejvanovice, Chrudim area, middle ages, prehistory, ceramics

Obsah

1. Úvod	1
2. Přírodní podmínky.....	2
2.1. Přírodní podmínky Chrudimska	2
2.2. Přírodní podmínky a základní informace o obci Vejvanovice	3
3. Dějiny bádání	5
4. Historický rámec	7
4.1. Podoba středověké vesnice	7
4.2. Vznik názvu obce	8
4.3. Komu kdy Vejvanovice náležely.....	9
4.4. Památnosti	11
4.5. První světová válka (1914 – 1918).....	13
5. Kostely	16
5.1. Vesnické kostely.....	16
5.2. Kostel ve Vejvanovicích.....	16
6. Povrchový sběr.....	19
7. Archeologický materiál	22
7.1. Muzeum východních Čech v Hradci Králové	22
7.1.1. Soubor číslo 1	22
7.1.2. Soubor číslo 2	24
7.1.3. Soubor číslo 3	25
7.1.4. Soubor číslo 4	28
7.1.5. Soubor číslo 5	30
7.1.6. Soubor číslo 6	36
7.1.7. Soubor číslo 7	40
7.2. Regionální muzeum v Chrudimi.....	52
8. Grafy.....	54
8.1. Soubor číslo 1	54
8.2. Soubor číslo 2	56
8.3. Soubor číslo 3	58
8.4. Soubor číslo 4	60
8.5. Soubor číslo 5	62
8.6. Soubor číslo 6	64

8.7. Soubor číslo 7	65
8.8. Regionální muzeum v Chrudimi.....	67
9. Archeologický výzkum	69
10. Lokality	70
11. Osídlení Chrudimska.....	72
11.1. Pravěké osídlení na Chrudimsku	72
11.2. Raně středověké a středověké osídlení na Chrudimsku	73
12. Závěr.....	75
13. Resumé.....	77
14. Seznam použitých pramenů.....	78
14.1. Seznam literatury	78
14.2. Internetové zdroje	80
15. Přílohy	81
15.1. Fotografická příloha	84
15.2. Fotografická a kresebná dokumentace keramických střepeň	89
15.3. Obrazová příloha	103

1. Úvod

Moje bakalářská práce se zabývá pravěkým i středověkým osídlením na území Vejvanovic, vznikem i počátky vývoje této obce. Tato ves se nalézá asi 7 km severovýchodním směrem od města Chrudimi. Velikost katastru je 275 ha.¹

Jedna kapitola práce je věnována přírodním podmínkám, které panují ve Vejvanovicích a také na celém území Chrudimska. Do této části jsem zahrnula i některé základní informace o obci (například znak obce).

Následující kapitola vypovídá o dějinách bádání. Jsou zde uvedeny některé tituly literatury, které podávají svědectví o historickém vývoji obce a o archeologických nálezech na tomto území.

V další části práce se zabývám dějinami Vejvanovic od první písemné zmínky až do konce první světové války, tedy vznikem názvu vsi, vlastníky obce a obyvatelstvem. Jedna podkapitola podává svědectví o významných památkostech obce, které se zde nalézaly, ale některé z nich dnes již bohužel neexistují.

Následuje část věnovaná kostelu, který je dominantou obce. Současný vzhled kostela je důsledkem přestavby, která se uskutečnila poté, co starý kostel v roce 1697 vyhořel. Při přestavbě bylo zachováno původní gotické presbyterium pocházející ze 14. století.

Převážná část bakalářské práce se zabývá archeologickým materiálem z Vejvanovic, jeho dokumentací, popisem a následným vyobrazením artefaktů v příloze. Protože většina artefaktů pochází z povrchových sběrů, připojila jsem i toto téma jako samostatnou kapitolu. Také se zmiňuji o archeologickém výzkumu, při kterém byly objeveny dva narušené sídlištní objekty. K archeologickým nálezům se vztahuje i další úsek práce, který je vyhrazen pro popis lokalit.

V další kapitole je srovnáváno osídlení ve Vejvanovicích v jednotlivých obdobích s osídlením jiných lokalit na Chrudimsku. V této části práce je popsáno pravěké i středověké osídlení Chrudimska.

Velmi důležitou součástí práce je fotografická i kresebná dokumentace nalezených artefaktů.

¹ <http://www.vejvanovice.cz/index.php?nid=707&lid=cs&oid=27769> (5. 3. 2012)

2. Přírodní podmínky

2.1. Přírodní podmínky Chrudimska

Okres Chrudim je jedním ze čtyř okresů, které společně tvoří Pardubický kraj. Zbývající tři okresy jsou okres Pardubice, Ústí nad Orlicí a Svitavy. Pardubický kraj se nachází na severovýchodě Čech a okres Chrudim leží v západní části kraje.

Rozloha okresu je 1030 km², počet obyvatel zde žijících se pohybuje okolo 106 000 a řadí se tak do skupiny středně velkých okresů v České republice. Chrudimský okres je součástí geomorfologické provincie Česká Vysočina. Okres lze rozdělit na několik částí. Část patří do soustavy České tabule a část do Českomoravské soustavy. Na jihu se rozkládá Českomoravská vrchovina a na jihovýchodě sem zasahuje Hornosvratecká vrchovina, kde se nalézají nejvýše položené body okresu s nadmořskou výškou 738 m n. m. Převážnou část území tvoří Železné hory. V okrese Chrudim jsou zdroje některých druhů nerostných surovin, například železné rudy, pyritu, uranové rudy, fluoritu a barytu.² Centrální bodem celého okresu je město Chrudim, které je přibližně 12 km vzdálené od města Pardubice.

Přírodní a klimatické podmínky na tomto území poskytují dobré životní podmínky pro mnoho druhů živočichů. Nejpočetnější skupinu tvoří ptáci. V okrese se vyskytuje až 200 druhů. Další početnou skupinou jsou savci, ze kterých zde lze nalézt 42 druhů. Sedmi druhy jsou zastoupeni plazi. Unikátním místem je rezervace v Ohebu u Seče s více než 40 druhy měkkýšů.³

V okrese se nachází 31 maloplošných chráněných území. Jako příklad lze uvést národní přírodní rezervaci Lichnice či nejmenší chráněné území Obůrka u Třemošnice. V roce 1970 byly Žďárské vrchy, které částečně zasahují do okresu Chrudim, prohlášeny za chráněnou krajinnou oblast. Další chráněnou krajinnou oblastí se staly v roce 1991 Železné hory.⁴

Okres Chrudim lze také rozdělit na mikroregiony. Mezi ně patří mikroregion Chrudimsko, na východě mikroregion Košumbersko, na jihu mikroregion Hlinecko a jihozápadě mikroregion Železné hory. Centrem mikroregionu Chrudimsko je město Chrudim. Celková rozloha tohoto území je zhruba 220 km² a nadmořská výška se zde pohybuje v rozmezí od 230 do 437 m n. m. Klimaticky můžeme mikroregion rozdělit na dvě

² BURDYCHOVÁ, Milena a kol. *Chrudimsko*. Chrudim, 1997. Str. 3 – 4.

³ BURDYCHOVÁ, Milena a kol. *Chrudimsko*. Chrudim, 1997. Str. 3 – 4.

⁴ BURDYCHOVÁ, Milena a kol. *Chrudimsko*. Chrudim, 1997. Str. 3 – 4.

části. Na severu se nachází teplá oblast a na jihu mírně teplá oblast. Roční teploty dosahují v průměru 8 až 9 °C a průměrné roční srážky činí 700 až 800 mm.⁵

Chrudimsko tvoří 32 obcí – Bítovany, Bořice, Bylany, Čankovice, Dolní Bezděkov, Dvakačovice, Honbice, Horka, Chrast, Chrudim, Kočí, Lány, Licibořice, Lukavice, Mladoňovice, Morašice, Nabočany, Orel, Přestavlký, Rabštejnská Lhota, Řestoky, Slatiňany, Sobětuchy, Stolany, Svídnice, Trojovice, Třebřichy, Tuněchody, Úhřetice, Vejvanovice, Zaječice, Zajezdec.⁶

Z geomorfologického hlediska tvoří mikroregion z velké části subprovincie Česká tabule, oblast Východočeská tabule. Na převážné části území se rozkládá Svitavská pahorkatina a na jihozápadě Železné hory.⁷

Nejvýznamnější a největší řekou na tomto území je řeka Chrudimka. Mezi další významnější toky lze zahrnout řeku Bylanku a potoky Ležák a Žejbro. Významná je také vodní nádrž Práčov, kterou můžeme nalézt v katastru obce Svídnice.⁸

2.2. Přírodní podmínky a základní informace o obci Vejvanovice

Obec Vejvanovice se nachází v Pardubickém kraji v okrese Chrudim, na jihovýchodním výběžku Polabské roviny a na levém břehu řeky Novohradky. Obec je vzdálena asi 13 km od Pardubic a přibližně 7 km severovýchodním směrem od Chrudimi. Vejvanovice leží v pásmu nejúrodnějších půd ve východních Čechách - ve středoevropské hnědozemí.⁹ Většina půdy je využita zemědělsky. Dalšími obcemi, které se nacházejí v této úrodné zóně, jsou Ostřešany, Tuněchody, Úhřetice, Stičany, Hrochův Týnec, Březovice a Rosice.¹⁰

Rozloha obce je přibližně 275 ha. Nadmořská výška se pohybuje od 250 do 290 m n. m.¹¹ Podnebí je zde mírné. Průměrná roční teplota dosahuje cca 8,5°C.¹² Na území Vejvanovic žije zhruba 290 obyvatel. Středem vsi protéká severním směrem potok Ježděnka. Ježděnka pramení nad Libanicemi, protéká Bezděkovem a Vejvanovicemi a vlévá se do řeky Novohradky. Dominantou je kostel Nanebevzetí Panny Marie. V obci se nachází hřbitov

⁵ <http://www.mikroregionchrudimsko.cz/index.php?nid=663&lid=cs&oid=23172> (2. 12. 2011)

⁶ <http://www.mikroregionchrudimsko.cz/index.php?nid=663&lid=cs&oid=34025> (2. 12. 2011)

⁷ <http://www.mikroregionchrudimsko.cz/index.php?nid=663&lid=cs&oid=23172> (2. 12. 2011)

⁸ <http://www.mikroregionchrudimsko.cz/index.php?nid=663&lid=cs&oid=23172> (2. 12. 2011)

⁹ VÁLEK, Bohumil. *Půdy východních Čech, v území mezi Krkonošemi a Českomoravskou vysočinou, jejich vznik, vývoj a praktické využití*. Východočeské nakladatelství 1964. ISBN 46-030-64.

¹⁰ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 23.

¹¹ <http://www.mikroregionchrudimsko.cz/index.php?nid=663&lid=cs&oid=23172> (2. 12. 2011)

¹² NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice.

a škola. Byla zde také vybudována vodní nádrž, která slouží při hašení požárů nebo pro rekreační rybolov.¹³

Znak obce Vejvanovice¹⁴

¹³ <http://www.vejvanovice.cz/> (28. 11. 2011)

¹⁴ http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vejvanovice_znak.jpg (28. 11. 2011)

3. Dějiny bádání

Kapitola dějiny bádání uvádí několik titulů literatury, které se týkají Vejvanovic, a které byly využity pro sepsání této práce.

V roce 1995 byla publikována práce *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*.¹⁵ Autory jsou J. Frolík a J. Sigl. Tato publikace podává svědectví o středověkém osídlení obcí na Chrudimsku. Jsou zde také popsány lokality v jednotlivých obcích a artefakty, které na nich byly nalezeny.

Další kniha, která vypovídá o historii obce má název *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic* ¹⁶ a byla napsána Č. Kopistou. Tato práce vyšla v roce 1919 a je tedy poněkud zastaralá. Přesto předkládá hodnotné informace o vlastnících Vejvanovic a významných stavbách, které se ve vsi nalézaly (například zámek, kostnice).

Podrobnější informace o vlastnících obce podává publikace s názvem *Chrudimsko a Nasavrcko IV. Prehistorie a historie obcí na Chrudimsku*,¹⁷ která vyšla v roce 1926. Autory této práce jsou A. Klaus, Č. Florián a V. Hanuš.

Významným zdrojem informací se stala *Pamětní kniha obce Vejvanovice*¹⁸, která vyšla roku 1929, a kterou sepsal tehdejší učitel J. Novák. Kronika obce zčásti čerpá z knihy *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*¹⁹ od Č. Kopisty, poté však pokračuje líčením událostí, které se udály v obci před první světovou válkou, během války a po ní. Nevypovídá jenom o historii vesnice, ale i o některých archeologických nálezech. Kronika končí s podrobným líčením událostí po skončení první světové války, poté pokračuje pouze heslovitými informacemi.

Další knihou ze seznamu použité literatury je *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Chrudimském*.²⁰ Autorem je K. Chytil a práce byla vydána v roce 1900. I přes své stáří podává cenné informace o kostele Nanebevzetí Panny Marie ve Vejvanovicích, nejen o vzhledu stavby, ale i o vnitřním vybavení kostela a o zvonici, která se nachází v těsné blízkosti kostela.

¹⁵ FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2.

¹⁶ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919.

¹⁷ KLAUS, Alois. – FLORIÁN, Čeněk. - HANUŠ, Václav. *Chrudimsko a Nasavrcko IV. Prehistorie a historie obcí na Chrudimsku*. Chrudim 1926.

¹⁸ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice.

¹⁹ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919.

²⁰ CHYTIL, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Chrudimském*. Praha 1900.

Roku 1981 byla publikována kniha od J. Frolíka, *Archeologické nálezy Chrudimsko /Chrudim*²¹, která podává svědectví o pravěkém osídlení na Chrudimsku a uvádí pravěké nálezy, jež byly objeveny v jednotlivých obcích.

V roce 1988 vyšla další publikace od stejného autora J. Frolíka, s názvem *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z*²². Tato práce pokračuje v popisu osídlování na území Chrudimska v raně středověkém a středověkém období.

V periodiku Památky archeologické IX byla v letech 1871 – 1873 publikována práce J. K. Rojka *Biskupství litomyšlské*²³. Jsou zde uvedeny jednotlivé děkanáty s jednotlivými obcemi, které spadaly pod správu biskupství.

V Chrudimském vlastivědném sborníku byla roku 2001 vydána práce s názvem *Soupis prvních písemných zmínek k sídlům okresu Chrudim*²⁴. Autorem je I. Šulc. Článek uvádí u jednotlivých obcí na území Chrudimska datum první zmínky, její znění a komu ves patřila.

²¹ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /Chrudim/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim.

²² FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1988. Okresní muzeum Chrudim.

²³ ROJEK, Jan Karel. *Biskupství litomyšlské*. Památky archeologické IX. 1871-1873. Str. 737-758.

²⁴ ŠULC, Ivo. *Soupis prvních písemných zmínek k sídlům okresu Chrudim*. Chrudimský vlastivědný sborník 6. Chrudim 2001. Str. 189 – 246.

4. Historický rámec

4.1. Podoba středověké vesnice

První vesnice na našem území zakládali v 6. až 7. století Slované. Informace o těchto vsích získáváme z archeologických výzkumů, protože Slované budovali zahlobené stavby, které zanechávají doklady o svojí existenci. Oblíbenost těchto zahlobených domů spočívala především v jejich jednoduché stavbě a tepelné izolaci spodní části stěn, kterou skýtala půda. Raně středověký dům mohl mít různé rozměry (přibližně od 6 do 19 m²). Stěny domu byly zhotoveny ze dřeva a hlíny. Známe několik druhů konstrukcí – roubené, pletené či drážkové. Střecha byla nejspíše slaměná. Jednou velmi důležitou součástí domu byla kamenná pec vymazaná jílem, která se používala k přípravě jídla a v zimě sloužila jako skromný zdroj tepla. Pec se nacházela v jednom z koutů v domě. Ve vesnici mohly současně stát i stavby budované na povrchu terénu. Bohužel pozůstatky těchto stavení nalézáme jen výjimečně, neboť byly zničeny pozdější zemědělskou činností. Tyto domy se pravděpodobně nejvíce stavěly až v 11. a 12. století.²⁵

Ve vsi se také nacházelo několik jam válcovitého či lahvovitého tvaru. Tyto jámy byly pravděpodobně zásobními jámami, ve kterých se uchovávalo obilí. Obilí vyplnilo celou jámu a poté vypouštělo kysličník uhličitý, který zabraňoval tomu, aby zrno vyklíčilo, a aby se do zásob nedostali škůdci. Jáma byla poté překryta slámou a hlínou.²⁶

Obyvatelé vesnic nesídlili stále na stejném místě. Když došlo k vypotřebování místních zdrojů, přemístili se do jiné části sídelního areálu a znovu si postavili nové domy. Kolem obydlí se rozprostíraly pole a pastviny. Jedním z nejdůležitějších aspektů při výběru lokality pro založení nové vsi byl přístup k vodnímu zdroji. Lidé se často usazovali na rozmezí vyvýšených teras, kde se nacházela pole, a říčních niv, které byly zdrojem potravy pro dobytek.²⁷

Po několik staletí (od pravěku do raného středověku) se konstrukce domů opírala o sloupy nebo kůly zapuštěné do země. Nosné kůly pak zasahovaly do interiéru obydlí a životnost těchto staveb byla jen několik desítek let. V 11. až 13. století se prosadila jiná tzv. „rámcová“ konstrukce domů. Stavby již nebyly pevně spojovány s podložím, nýbrž se

²⁵ KLÁPŠTĚ, Jan. *Proměna českých zemí ve středověku*. Praha 2005. ISBN 80-7106-175-1. Str. 169 – 292.

²⁶ KLÁPŠTĚ, Jan. *Proměna českých zemí ve středověku*. Praha 2005. ISBN 80-7106-175-1. Str. 169 – 292.

²⁷ KLÁPŠTĚ, Jan. *Proměna českých zemí ve středověku*. Praha 2005. ISBN 80-7106-175-1. Str. 169 – 292.

upevňovaly vodorovnými konstrukčními prvky, které byly někdy podloženy kameny kvůli izolaci.²⁸

Typický vesnický dům ve 13. až 16. století byl trojdílně uspořádán. Vchodovými dveřmi se vcházelo do síně. Vlevo se nacházela jizba s pecí, vpravo rozměrná komora. V některých případech se za komorou nacházela ještě jedna místnost, která sloužila jako sýpka. Okna nebyla zasklena, nýbrž vyplněna poloprůsvitnými měchuřinami.²⁹

4.2. Vznik názvu obce

„Původní podoba Ivanovici, neboli lidé Ivanovi. Jméno Ivan je také doloženo i v podobě Ejvan.“³⁰

Původ jména obce Vejvanovice je rodový a lze se domnívat, že původcem jména byl otec prvně zde usazené rodiny, který se jmenoval Jan, Ivan či Evan.³¹ Nejdříve se setkáváme s označením Ejvanovice a to v listině z roku 1244, kterou Jan ze Zdislavi daroval klášteru v Litomyšli vesnice Blatník a Hostovice. Pod touto listinou je jako svědek podepsán Jiří Nosek z Ejvanovic.³²

V listině, která byla sepsána roku 1384, je uveden název Janovice. Později v další listině z roku 1392 je již obec označena jako Evanovice. Protože se nejdříve vyskytuje jméno Janovice, lze usoudit, že ve 14. století nedělali rozdíl mezi jmény Jan a Ivan.³³ Je však také možné, že původcem jména této obce nebyl Jan ani Ivan nýbrž Evan. Na počátku 15. století se můžeme setkat se jménem Janek z Ivanovic, jenž roku 1415 připojil svůj podpis ke stížným listům proti upálení Jana Husa v Kostnici.³⁴

Název Evanovice se udržel až do poloviny 18. století. V této době byl při zakládání gruntovních knih a při sčítání lidu za císařovny Marie Terezie změněn na současný název Vejvanovice.³⁵

Archivář dr. Nováček tvrdí, že by se obec měla správně nazývat Evanovice. Evanovice na Vejvanovice prý přejmenovali němečtí úředníci. V roce 1923 navrhlo ministerstvo vnitra

²⁸ KLÁPŠTĚ, Jan. *Proměna českých zemí ve středověku*. Praha 2005. ISBN 80-7106-175-1. Str. 169 – 292.

²⁹ KLÁPŠTĚ, Jan. *Proměna českých zemí ve středověku*. Praha 2005. ISBN 80-7106-175-1. Str. 169 – 292.

³⁰ PROFOUS, Antonín. SVOBODA, Jan. *Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny. Díl IV. S – Ž*. Praha 1957. Nakladatelství československé akademie věd. Str. 487.

³¹ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 6 – 7.

³² KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 21.

³³ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 20.

³⁴ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 21.

³⁵ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 21.

obecnímu zastupitelstvu, aby byl změněn název obce na Ivanovice. Obecní zastupitelstvo tento návrh odmítlo.³⁶

4.3. Komu kdy Vejvanovice náležely

Již roku 1167 měl obec v držení litomyšlský klášter, který ves dostal od hraběte Bavora.³⁷ Ve 13. století byly Vejvanovice zvláštním sídlem zemanským. Dokládá to list z roku 1244, kterým Jan ze Zdislavi daruje litomyšlskému klášteru vesnice Blatník a Hostovice, ve kterém je uveden Jiří Noska z Ejvanovic jako svědek. Ve 14. století se majitelem obcí Vejvanovice i Úhřetice stal pan Vilém ze Staré a z Pardubic a obec tak patřila k pardubickému panství. V roce 1396 odkoupil Jeník z Evanovic od Smila Flašky „*kmecí dvůr s poplužím a ročním platem 5 kop grošů s rolemi, lukami, lesy, potoky a vší zvlí za 60 kop grošů českých.*“³⁸ Janek z Evanovic podepsal roku 1415 list proti upálení mistra Jana Husa a v roce 1440 se také podepsal na zemském míru v Čáslavi.³⁹

Obec byla také rozdělena na několik částí. Jedna část Vejvanovic náležela už od roku 1446 panošům ze Seslavce. Dětleb ze Seslavce prodal své dědictví ve Vejvanovicích a Dvakačovicích za 300 kop grošů Janu Rendlíkovi z Evanovic.⁴⁰

Další část Vejvanovic patřila k Rychmburku, od roku 1456 Janu Pardusovi z Horky a z Vratkova.⁴¹ Tato část zůstala při Rychemburku i nadále, ale poté co se Vilém mladší z Valdštejna na Rychmurce zúčastnil odboje proti habsburským panovníkům, musel v roce 1547 vydat vsi Úhřetice i Vejvanovice, které přešly i s celým rychembruským panstvím do vlastnictví rodiny Berků z Dubé a Lipého.⁴²

Koncem 15. století a na počátku 16. století držela část vsi obec chrudimská, ale protože se Chrudim zúčastnila v roce 1547 vzpoury proti králi Ferdinandovi I., byl jí tento majetek zkonfiskován. Tuto část Vejvanovic koupil dne 5. srpna 1551 Lacek Štramberský z Hustopeče za 155 kop grošů.⁴³

³⁶ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 6 – 7.

³⁷ HANUŠ, Václav. *Chrudimsko a Nasavrcko IV. Prehistorie a historie obcí na Chrudimsku*. 1926. Chrudim. Str. 468 – 469.

³⁸ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 52.

³⁹ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 52 – 56.

⁴⁰ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 52 – 56.

⁴¹ Jan Pardus z Horky a z Vratkova byl český táboritský hejtman. Po bitvě u Lipan uznal Zikmunda za českého krále a ten mu za to daroval panství v chrudimském kraji, kde se poté Jan Pardus usadil. Od roku 1454 byl majitelem hradu Rychmburk.

⁴² HANUŠ, Václav. *Chrudimsko a Nasavrcko IV. Prehistorie a historie obcí na Chrudimsku*. Chrudim 1926. Str. 468 – 469.

⁴³ HANUŠ, Václav. *Chrudimsko a Nasavrcko IV. Prehistorie a historie obcí na Chrudimsku*. Chrudim 1926. Str. 468 – 469.

Jiná část vesnice patřila k slepotickému panství. Vlastníky v tomto období byli Jan Sedlák, Heřman Slepotický a poté jeho syn Petr. V červnu 1541 došlo k rozsáhlému požáru na Pražském hradě, při kterém shořely desky zemské. Při jejich obnově si tehdejší vlastník Petr Slepotický ze Sulic do nich nechal zapsat „*Vejvanovice ves, dvůr kmetcí s poplužím, jak se to jemu po otci dostalo.*“⁴⁴ Petr Slepotický zemřel roku 1548 a tuto část obce zdědil jeho syn Markvart, který sídlil na Bezděkově.⁴⁵ Roku 1570 získal Vejvanovice Karel Vrbka z Vrbice, jenž byl manželem dcery Markvarta.⁴⁶

Jiný díl vsi daroval král Ferdinand I. v roce 1556 Prokopu ze Štítného, aby tak mohl od poddaných vybírat roční daň. Postupem času tato část připadla k Rosicím.⁴⁷

Kolem roku 1578 se vlastníkem obce Vejvanovice stal Krištof Myška ze Žlunic. Poté obec držel ve vlastnictví Václav Berka z Dubé, který nechal roku 1586 vsí Úhřetice, Vejvanovice, Dvakačovice a Zásadí s lesem Borem pojistit věno své manželky Markéty z Lípy ve výši 6250 kop grošů.⁴⁸

Východně od „drah“ se nacházel městys zvaný Červená Hůrka, jenž byl v husitských válkách rozbořen. Tento díl obce, kde bývala Červená Hůrka, patřil roku 1583 Hertvíkovi Žehušickému a po jeho smrti jeho manželce Bohunce.⁴⁹

Od roku 1607 byl majitelem Vejvanovic Václav Jindřich Záruba z Hustiřan a na Žumberce. Vesnici získala roku 1646 jeho manželka Dorota Salomena. V roce 1655 přenechal její syn Rudolf Václav Záruba ves své sestře Alžbětě Rašínové, která pak roku 1660 prodala Vejvanovice a Stíčany za 11 600 zlatých rýnských Adamu Jindřichu Taláckovi z Ještětic, jenž byl hejtmanem chrudimského kraje. Po něm se vlastníkem obce stala roku 1668 vdova Emilie Kateřina z Lisova. Ta však již následující rok zemřela a ves přešla do rukou jejího nejstaršího syna Maxmiliána Ferdinanda Talácka z Ještětic. Od Maxmiliána Ferdinanda odkoupil Vejvanovice roku 1684 Adam Vratislav hrabě z Bubna a z Litic. V letech 1711 – 1725 byl pánem obce Antonín Ignác z Bubna. Od roku 1725 byl vlastníkem syn Adama Vratislava Antonín a po něm jeho syn Vít. Roku 1778 zdědil Vejvanovice

⁴⁴ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 54.

⁴⁵ HANUŠ, Václav. *Chrudimsko a Nasavrcko IV. Prehistorie a historie obcí na Chrudimsku*. Chrudim 1926. Str. 468 – 169.

⁴⁶ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 52 – 56.

⁴⁷ HANUŠ, Václav. *Chrudimsko a Nasavrcko IV. Prehistorie a historie obcí na Chrudimsku*. Chrudim 1926. Str. 468 – 469.

⁴⁸ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 52 – 56.

⁴⁹ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 52 – 56.

František Adam, hrabě z Bubna a Litic, po jeho smrti přešly do rukou jeho syna Františka.⁵⁰ Dne 27. března 1789 ves odkoupil Ferdinand hrabě Kinský z Vchynic a z Tetova.⁵¹

Vejvanovice zůstaly nesvěřenským statkem až do roku 1848, kdy byl zrušen svazek poddanský.⁵²

4.4. Památnosti

Jednou z významných památností obce Vejvanovice je farní kostel. O tomto kostele píše důstojný pán František Král následující: „*Farní kostel vejvanovický jest pozůstatkem starého vyhořelého kostela. Roku 1697 na svatou Annu starý kostel i se zvonící vyhořel. Nynější kostel ve čtvrtém roce po požáru ze zřícenin dřívějšího kostela byl postaven od dobrodinců, zvláště hraběnky Lamboy, jež tehdáž ve svém zámku vedle dvora vejvanovického bydlela. Ze chlévů panských vyšel oheň. Presbyterium, kde je hlavní oltář, klenutí pořád ještě pevné a gotického způsobu bylo ponecháno, jak to i dnes je vidět. A jen k tomuto byla ostatní část kostela přistavěna, jak v památní knize („libro memorabili“) je zaznamenáno. Kostel tento byl někdy filiálním kostelem chrasteckým. Protože však mateřský kostel chrastecký na 1³/₄ hodiny byl vzdálen, stalo se oddělení kostela vejvanovického dne 1. října roku 1720 a zároveň učiněn farním.*“⁵³ Ve Vejvanovicích byl farní chrám Páně. Podle pověsti jej nechal postavit pán tetický a až do novější doby patřil k obci Úhřetice. Již v roce 1350 je uveden jako farní chrám. Avšak roku 1623 během 30leté války byla fara ve vsi zrušena a Vejvanovice i Úhřetice se připojily k faře rosické a později k děkanství chrasteckému. Rosická kolatura se skládala ze tří obvodů: chrasteckého, rosického a vejvanovického. Do vejvanovického obvodu patřily obce Vejvanovice, Úhřetice, Lhota Úhřetická, Dvakačovice, Čankovice, Stíčany, Bořice a Bezděkov.⁵⁴ V roce 1720 byla obnovena fara v obci z vůle tehdejšího majitele panství hraběte Václava Norberta Oktaviana Kinského.⁵⁵

Uprostřed obce stojí stará kaplička s obrazem matky boží. Před tímto obrazem stávala soška svatého Jana Nepomuckého. Soška pocházela z roku 1779 a byl nad ní nápis vyvedený švabachem: „*Oroduj za nás svatý Jene Nepomucký, náš patroně český*“.⁵⁶ Podle pověsti byla kaple postavena hrabaty z Bubna. Každou středu a pátek se dávalo máslo do kaple a šafář pak

⁵⁰ HANUŠ, Václav. *Chrudimsko a Nasavrcko IV. Prehistorie a historie obcí na Chrudimsku*. Chrudim 1926. Str. 468 – 469.

⁵¹ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 52 – 56.

⁵² KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 52 – 56.

⁵³ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 60.

⁵⁴ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 21 – 23.

⁵⁵ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 60 – 65.

⁵⁶ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 23.

měl povinnost lampu rozsvěcet. Patron kostela musel kapličku vydržovat, neboť kaple nemá žádné jmění.⁵⁷

Ve Vejvanovicích stával také zámek. Zámek se nacházel v blízkosti kostela, se kterým byl spojen krytou chodbou. Touto chodbou se vrchnost dostávala na balkon v kostele.⁵⁸ V letech 1805 – 1806 zámek sloužil jako nemocnice pro vojíny. Bohužel dnes již není po zámku ani památka.⁵⁹

Ve vsi byla od pradávna škola. První farní škola se nacházela u kostela. Byla to vlastně jen chatrná dřevěná chalupa, kde děti vzdělával jediný učitel. Jako učebna sloužila malá a nízká místnost a proto děti musely sedět na zemi. Učitel stál ve dveřích, odkud přednášel. Nad školou byla cedule s nápisem: „*Zpravována tato škola od záduší vejvanovického kostela.*“⁶⁰ V roce 1833 byla postavena nová škola s pomocí faráře a děkana Františka Krále. V této škole se učilo do roku 1885. V tomto roce byla postavena nová škola.⁶¹

Podle pověsti se traduje, že do husitských válek stávalo na Hůrce městečko Červená Hůrka se zemanským dvorcem a stájemi. Během husitských válek však toto městečko zaniklo. Tato pověst má reálný základ, neboť na Červené Hůrce v minulosti skutečně stávalo nějaké zemanské sídlo. Tamní dvorec patřil v roce 1583 panu Hertvíkovi Žehušickému a po něm jeho manželce Bohunce. Dvorec později zanikl, ale při kopání se zde nacházely části obydlí. Důstojný pán děkan František Král uvádí, že v místě, kde byla roku 1833 postavena nová škola, byl kdysi pivovar Červené Hůrky, protože při kopání základů pro školu, byly objeveny trosky této budovy.⁶²

Dalším důležitým místem je hřbitov. Starý vejvanovický hřbitov se nacházel kolem kostela. Tento hřbitov sloužil až do roku 1844. V 19. století však již nedostačoval, protože roku 1836 zasáhla Vejvanovice epidemie cholery. V roce 1844 byl tedy zřízen nový hřbitov, avšak lidé se zde nechtěli nechat pohřbívat, jelikož nebyl vysvěcen. Prvním pohřbeným člověkem na tomto novém hřbitově byl farář a děkan František Král. Po této události se již tento hřbitov využíval.⁶³

⁵⁷ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 60 – 65.

⁵⁸ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 60 – 65.

⁵⁹ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 24.

⁶⁰ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 63.

⁶¹ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 60 – 65.

⁶² NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 25 – 26.

⁶³ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 60 – 65.

Další pamětihodností, která již dnes bohužel nestojí, byla kostnice. Kostnice byla v roce 1851 zrušena a kosti byly převezeny na nový hřbitov, kde byly pohřbeny ve společném hrobě.⁶⁴

4.5. První světová válka (1914 – 1918)

Dne 28. června 1914 byl v Sarajevu spáchán atentát na habsburského následníka trůnu, arcivévodu Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželku Žofii. Oba byli zastřeleni mladým nacionalistou Gavrilem Principem. Rakouská vláda poslala Srbsku ultimátum, ve kterém však byly podmínky, které porušovaly suverenitu Srbska a byly pro něj tedy nepřijatelné. Srbská odpověď vídeňskou vládu neuspokojila a dne 28. 7. 1914 Rakousko-Uhersko napadlo Srbsko.

Na svatou Annu, dne 26. července se na návsi objevily žluté plakáty, které vyzývaly obyvatele Vejvanovic k mobilizaci. Téměř každá rodina v obci přišla mobilizací o otce, syna či jiného příbuzného. Narukovat museli všichni muži ve věku 21 až 39 let a šli do boje „za císaře z rodu Habsburků, toho rodu, který po 300 let usiloval o bezživotí českého národa.“⁶⁵ V pondělí dne 27. července navečer odjelo z vesnice 39 mužů do Dašic, odkud byli v dobytčích vozech odvezeni ke svým plukům do Čáslavi, Hradce Králové, Vysokého Mýta a do dalších měst. Ženy a děti doma se utěšovaly nadějí, že snad k válce nakonec nedojde a muži usuzovali, že při současné pokročilé technice nemůže válka trvat déle než do vánoc.⁶⁶

Jedním z prvních příznaků války bylo zdražování potravin. Ceny čím dál více stoupaly, čím déle boje trvaly. Již v prvním měsíci války se konaly soupisy koní a dobytka.⁶⁷

Podle úředního nařízení byla v obci zřízena zdravotní komise, jejímiž členy byli: učitel František Kratochvíl, rolník Karel Roček a kolář František Besperát. Dalším úředním nařízením bylo ve vsi založeno Sdružení junáků pro vojenskou výchovu mládeže do 16 let. Sdružení vedli: správce Josef Hušek, rolník Karel Roček a učitel František Kratochvíl. Tato instituce měla sloužit pro předvojenskou výchovu a výcvik mládeže ve prospěch monarchie, avšak vybraní instruktoři nikdy neplnili své povinnosti. Podle dalšího úředního nařízení byla v obci zvolena žňová komise, která měla vést soupis osevu a sklizně všech hospodářských plodin. Byly nařízeny rekvizice obilí, brambor a dobytka, při kterých pomáhali vojáci i četníci. Lidé před nimi schovávali plodiny v mnoha různých úkrytech.⁶⁸

⁶⁴ KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 60 – 65.

⁶⁵ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 53.

⁶⁶ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 53 – 65.

⁶⁷ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 53 – 65.

⁶⁸ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 53 – 65.

Mlít se mohlo pouze na mlecí výkazy. Do mlýnů chodily časté kontroly, a pokud mlynář neměl v pořádku mlecí výkazy, bylo mu obilí zabaveno.⁶⁹

V roce 1915 bylo Vejvanovicím nařízeno, aby vykoupily 225 g pšenice, dále pak 50 g žita a 25 g ječmene. V dalších letech se předpisy stále více stupňovaly, až byly nesplnitelné.

Ve vsi vznikla aprovizační komise, jejímiž členy se stali: učitel František Kratochvíl, kolář František Besperát a kronikář. Úkolem komise bylo rozdělovat mezi občany věci nezbytné denní potřeby, které lidé mohli dostat pouze na poukázky vydané státem. V roce 1915 byly poukázky tzv. chlebenky a moučenky, poté cukřenky, tabačenky, kávenky, masenky, petrolejky, a další. Avšak i když lidé měli lístky, často za ně nic nedostali. Lístky začaly sloužit jen jako útěcha. Byl nedostatek všeho od potravin až po petrolej či uhlí. V této době byly nařízeny bezmasé dny - v úterý a v pátek. V těchto dnech chodily do domácností tzv. „troubové komise“, které nahlížely do trouby a na plotnu, co se ve které rodině vaří. Všechna tato opatření způsobila, že obyvatelé a především děti začaly trpět podvýživou.⁷⁰

Na venkov přicházeli lidé z měst, aby zde látky, šaty, prádlo, kůži, tabák a další různé věci vyměnili za mouku, brambory, mléko, máslo, vejce, tvaroh atd.⁷¹

V dubnu roku 1915 přišlo do obce 76 haličských židů uprchlíků. Zůstali ubytováni v Jirouškově hostinci. „Byli to židé přísně pravouční. Nejedli například maso a uzeniny, které jim chrudimští souvěrci na přivítanou přivezli, poněvadž neměli záruky, že jsou z košerovaného masa.“⁷² Uprchlíci dostávali státní evakuační podporu, kterou jim vyplácel starosta obce Antonín Petružálek na účet státu. Židé nakupovali především drůbež a jednou za týden, většinou v pátek, „přijížděl košer, aby rituálním způsobem drůbež usmrtil.“⁷³

Začátkem roku 1915 začaly také odvody 18 a 19letých chlapců a v lednu 1916 se přidaly odvody 43 až 50letých mužů. Tyto odvody v obci způsobily velký nedostatek mužských pracovních sil.⁷⁴

Odváděli se nejen muži, ale také koně a probíhaly rekvizice hovězího dobytka, což způsobilo nedostatek potahů pro polní práce. Péči o hospodářství musely převzít ženy, odrostlejší děti a starci.⁷⁵

Rakouská vláda celkem vypsalala osm válečných půjček. Obecním starostům se nařídilo, kolik tisíc má být v obci upsáno a učitelé dostali příkazem, že musí po vesnici shánět

⁶⁹ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 53 – 65.

⁷⁰ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 53 – 65.

⁷¹ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 53 – 65.

⁷² NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 58.

⁷³ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 58.

⁷⁴ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 53 – 65.

⁷⁵ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 53 – 65.

úpisy, aby bylo dosaženo předepsané částky. Ve Vejvanovicích připadl tento úkol Františku Kratochvílovi a Antonínu Dvořákovi. Obec celkem upsala na válečné půjčky 6 000 korun. Probíhaly rekvizice mosazných, měděných, cínových a bronzových předmětů a také kostelních zvonů. Ze čtyř zvonů byly z obce dva odvezeny. Ostatních kovových předmětů mnoho sebráno nebylo, protože je obyvatelé schovali.⁷⁶

Jakmile začala válka, byly ihned rozpuštěny sokolské jednoty a zavedla se přísná cenzura novin, které „*musely dokonce otiskovat c. k. úřední zprávy s tendencí protičeskou, zvláště pokud se týkalo našeho zahraničního odboje a musely je otiskovat tak, jakoby šlo o projev redakce tisku.*“⁷⁷

Muži byli ochotni postoupit různé útrapy, jen aby nemuseli odejít na frontu. Například Josef Hašek injekční stříkačkou vstříkl devíti vojákům do stehna benzín. Po injekci jim nohy otekly a byli posláni do nemocnice. Podobné injekce dával mužům také řidič sanitky František Faltus.⁷⁸

Odpor lidu proti habsburské monarchii a válce stále sílil. Zprávy o porážkách rakousko-uherských a německých vojsk byl vítány radostně.

⁷⁶ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 53 – 64.

⁷⁷ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 59.

⁷⁸ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 53 – 65.

5. Kostely

5.1. Vesnické kostely

Ve 12. století se na venkově rozvinula výstavba nejméně nákladnějších a nejnákladnějších budov, tedy sakrálních staveb. Kostely ve vesnicích byly důležitým místem společenského života, kterého se mohly zúčastňovat i ženy, neboť sem přicházeli lidé i z širšího okolí. Pod farní obvod patřilo zpravidla 7 až 9 vesnic. Na počátku 13. století se tribunové svatyně rozšiřovaly, aby mohly plnit funkci farního kostela. Avšak i po těchto úpravách byly kostely stále malé, a aby nebyly přeplněné rozlišovaly se církevní obřady na tzv. „velké“ (tedy slavnostní) a „malé“, které byly pro různé vrstvy obyvatel.⁷⁹

Centrem společenského života nebyl pouze kostel a prostranství před ním, ale i hřbitov. Poblíž kostela často obchodníci prodávali své zboží a v blízkosti svatyn se také nacházely krčmy. Před kostely se shromažďovala i chudina, která žádala zámožnější lidi o almužnu. Farář kázal nejen slovo boží, ale vyhlášoval i politické události, například smrt krále či nástup nového krále.⁸⁰

V období od 13. do 15. století bylo mnoho kostelů přestavěno. Někdy se z původního kostela stala sakristie, kaple či presbytář nové budovy. Díky těmto přestavbám se vyvinul nejobvyklejší typ vesnických kostelů, tedy typ jednolodní podélné stavby.⁸¹

Jednou z hlavních funkcí kostela ve starším období byla strategicko-obranná funkce, proto se často budovaly mimo osady. V průběhu kolonizačního období kostely postupně ztrácely tuto funkci a stavby byly stále více začleňovány do vesnic. Ve starším období byly stavěny na vyvýšeninách, ostrožnách nebo na náplavových terasách. Na konci 12. a na počátku 13. století byly kostely často budovány na okraji osady a během 13. století se již kostely stavěly na návsi. Jejich obrannou funkci přejala feudální sídla.⁸²

5.2. Kostel ve Vejvanovicích

V obci Vejvanovice se nachází farní kostel Nanebevzetí Panny Marie. Po husitských válkách se zde přijímalo pod obojí a později zde byla fara evangelická. V roce 1623 byla vejvanovická fara zrušena a kostel se stal filiálním kostelem chrasteckým. Fara byla obnovena

⁷⁹ PETRÁŇ, Josef. *Dějiny hmotné kultury I (1)*. Praha 1985. ISBN 14-417-85. Str. 397 – 417.

⁸⁰ PETRÁŇ, Josef. *Dějiny hmotné kultury I (1)*. Praha 1985. ISBN 14-417-85. Str. 397 – 417.

⁸¹ PETRÁŇ, Josef. *Dějiny hmotné kultury I (1)*. Praha 1985. ISBN 14-417-85. Str. 397 – 417.

⁸² PETRÁŇ, Josef. *Dějiny hmotné kultury I (1)*. Praha 1985. ISBN 14-417-85. Str. 397 – 417.

v roce 1720. Roku 1724 byla postavena nová farní budova a ve stejném roce byl kostel rozšířen na náklady Štěpána Viléma hraběte Kinského, jak se můžeme dozvědět v Památné knize farní z roku 1720.⁸³

Kostel je zděný, orientovaný – tedy presbytář směřuje východním směrem. V kostele se nalézá gotické presbyterium třemi boky uzavřené a s opěrnými pilíři. Okna jsou okrouhlá. Hlavní loď byla postavena v 18. století. Barokní průčelí má štít s volutami a stojí zde socha Panny Marie. Před průčelím byl vybudován nízký přístavek s vchodem. Uvnitř kostela se dochovala původní klenba, která se skládá z jednoho obdélného travée, jež je křížem sklenuté a závěru o pěti klenebních polích. Žebra jsou jednoduchá, čtverhranná, široká a na hranách něco málo přiseknutá. Vlevo se nachází sakristie, do které vedou dveře s gotickým ostěním. Loď kostela je dlouhá 13,50 m a široká 8,90 m, kněžiště má rozměry 6,85 m na délku a 5,44 m na šířku.⁸⁴

U hlavního oltáře jsou umístěny dva obrazy. Jedním z nich je obraz Nanebevzetí Panny Marie a nad ním se nachází druhý obraz Boha otce. Oba obrazy mají dřevěné, vyřezávané, bohatě prolamované rámy s listovým ornamentem.⁸⁵ Po stěnách hlavní lodi jsou rozmístěny obrazy líčící poslední chvíle života Ježíše Krista. Obrazy vypovídají jeho příběh od jeho soudu, přes cestu s křížem na horu Golgotu až po jeho ukřižování. Napravo od vchodových dveří se nalézá dřevěná plastika Panny Marie s mrtvým Ježíšem v náručí.

Postranní oltáře patří sv. Barboře a sv. Antonínovi Paduánskému. Oba oltáře jsou v barokním slohu.⁸⁶

Za zmínku také stojí stojan na svíce, který byl zhotoven v 17. století. Stojan je železný, kutý s třídílnou nohou a v horní části se dají do třech pater umístit svíce.⁸⁷

V sakristii lze nalézt skříň na roucha a bohoslužebné náčiní. Skříň je vykládaná s vyobrazenými postavami sv. Petra a Pavla a pochází z 18. století.⁸⁸

⁸³ CHYTIL, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Chrudimském*. Praha 1900. Str. 219 – 220.

⁸⁴ CHYTIL, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Chrudimském*. Praha 1900. Str. 219 – 220.

⁸⁵ CHYTIL, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Chrudimském*. Praha 1900. Str. 219 – 220.

⁸⁶ CHYTIL, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Chrudimském*. Praha 1900. Str. 219 – 220.

⁸⁷ CHYTIL, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Chrudimském*. Praha 1900. Str. 219 – 220.

⁸⁸ CHYTIL, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Chrudimském*. Praha 1900. Str. 219 – 220.

V těsné blízkosti kostela stojí polodřevěná zvonice, která má čtverhrannou zděnou základnu. Ve zvonici byly původně 4 zvony, dva z nich byly za první světové války odvezeny. Zachovaly se nám informace o třech zvonech.⁸⁹

První má průměr 0,80 m, výšku 0,67 m a dva latinské nápisy po stranách. Uprostřed zvonu je reliéf Nanebevzetí Panny Marie, v horní části zvonu jsou vyobrazení andělé a v dolní části též andělé a akantový list.⁹⁰

Průměr druhého zvonu je 0,78 m, výška 0,55 m. Jsou zde umístěny tři nápisy – jeden v jazyce německém, ostatní dva v latině. Na zvonu je vyobrazen znak talberský, dále sv. Josef, sv. Anna a sv. Joachim.⁹¹

Třetí zvon má průměr 0,64 m a výšku 0,53 m s jedním latinským nápisem. Reliéf je tvořen zobrazením sv. Theodula a sv. Jiří.⁹²

⁸⁹ NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice. Str. 59.

⁹⁰ CHYTIL, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Chrudimském*. Praha 1900. Str. 219 – 220.

⁹¹ CHYTIL, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Chrudimském*. Praha 1900. Str. 219 – 220.

⁹² CHYTIL, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Chrudimském*. Praha 1900. Str. 219 – 220.

6. Povrchový sběr

Jedním z důležitých pramenů poznání historie obce Vejvanovice byly nálezy z povrchových sběrů.

Předmětem povrchového sběru jsou všechny movité předměty, které se nalézají na povrchu terénu, a ze kterých můžeme získat informace o minulých dobách. Jedná se tedy o věci lidskou rukou vyrobené, které lze alespoň přibližně datovat. Nejčastěji nalézány artefakty jsou části keramiky, předměty vyrobené z hlíny (například přesleny), méně často se nacházejí věci zhotovené z kovu či kamenné nástroje.⁹³

Povrchový sběr se provádí zpravidla na půdě, která slouží k zemědělské produkci. Předměty uložené v zemi vynáší na povrch terénu orba. Jakmile se však artefakty dostanou na povrch, začnou na ně působit destruktivní vlivy, které v některých případech mohou způsobit až úplné rozpadnutí předmětu (jedná se především o pravěkou a raně středověkou keramiku). Jedním z těchto destruktivních vlivů je podnebí, kdy předměty mohou být zničeny působením vody a následného mrazu. Ohroženy jsou ale i předměty, které zůstaly pod povrchem terénu. Důvodem ohrožení může být eroze a akumulace půdy, ale i moderní zemědělství, dále pak stavební a těžební činnost.⁹⁴

Termín polygon sběru je označení pro část krajiny, kde probíhá povrchový sběr. Většinou se jedná o pole či jednotlivé části pole, ale sběr může probíhat i na jiných místech. Polygonem můžeme procházet přímo a tento způsob se pak nazývá průchod linií a linie se dělí do úseků. Polygon ale také můžeme rozdělit do určitých sektorů, například do čtverců. Trasou rozumíme několik sousedních linií, kterými prochází pracovní tým. Místa, kde byly objeveny artefakty, se nazývají referenční jednotky.⁹⁵

Rozeznáváme pouze dvě metody povrchového sběru – metodu syntetickou (jedná se vlastně o vyhledávání nalezišť) a metodu analytickou. Při použití syntetické metody se plocha nedělí na jednotlivé části a intenzita sběru se dodržuje jen přibližně. Polygon se nezaznamenává, pokud se v něm nevyskytuje větší množství nálezů. Pokud se situace změní

⁹³ KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8. Str. 305 – 352.

⁹⁴ KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8. Str. 305 – 352.

⁹⁵ KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8. Str. 305 – 352.

a v určitém místě je objeveno více artefaktů, dochází k zvýšení počtu průchodů. Tato metoda je rychlá a průzkum může probíhat v různém počtu osob.⁹⁶

Existuje několik typů analytických metod. Jednou z nich je metoda vkládaných polygonů, která je podobná syntetické metodě. Odlišuje se tím, že každý polygon se eviduje jako referenční jednotka, je stanovena délka procházených linií, rozestupy mezi sběrači či doba a počet osob, které se sběru na polygonu zúčastnili. Většinou se tato metoda používá v terénu, kde je poměrně rovnoměrné rozmístění artefaktů.⁹⁷

Sběr v liniích je druhým typem. Procházený prostor je rozdělen na polygony, které se dále dělí na linie. Jednotlivé linie jsou evidovány jako samostatné referenční jednotky. Sběr tedy probíhá v liniích, jsou stanoveny odstupy mezi průchody, které se následně zakreslují do mapy. Maximální délka jednotlivých linií by neměla přesáhnout 200 metrů.⁹⁸

Dalším typem analytických metod je sběr v úsekových liniích. Tento typ se velmi podobá předchozímu způsobu. Využívá se, pokud jsou polygony moc velké nebo pokud chceme získat větší přesnost nalezených dat. Přesnější lokalizaci získáme tím, že jednotlivé linie se rozdělí na dílčí úseky, doporučuje se délka 30 až 100 metrů s odstupy 10 až 30 metrů.⁹⁹

Sběr na vybraných bodech je další z analytických metod. Tento typ není často používán. Jedná se o sběr v okolí náhodně nebo systematicky vybraných bodů. Velikost zkoumané plochy je zpravidla kolem 5 až 20 metrů.¹⁰⁰

Další z možností analytických metod je sběr ve čtvercové síti. Ve vybraném polygonu se vyměří pravidelná síť za pomoci pásma a hranolu či GPS. Cílem je získat údaje o rozmístění a hustotě artefaktů v určitém polygonu. Tento typ výzkumu je vhodnější pro menší plochy. Velikost jednotlivých čtverců se pohybuje od 2x2 metrů do 30x30 metrů. Následný sběr probíhá v liniích nebo křížovými průchody.¹⁰¹

Provedení povrchového sběru ovlivňuje několik faktorů. Jedním z nich jsou agrotechnické lhůty, které závisejí na druhu pěstované plodiny. Dalším faktorem je počasí.

⁹⁶ KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8. Str. 305 – 352.

⁹⁷ KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8. Str. 305 – 352.

⁹⁸ KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8. Str. 305 – 352.

⁹⁹ KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8. Str. 305 – 352.

¹⁰⁰ KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8. Str. 305 – 352.

¹⁰¹ KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8. Str. 305 – 352.

Nejvhodnějšími termíny pro povrchový sběr jsou především tři období a každé z nich trvá přibližně jen tři týdny. První vhodné období je na konci zimy před započatím zemědělských prací, tedy od poloviny března do začátku dubna. Poté jsou dobré podmínky pro povrchový sběr od druhé poloviny dubna do poloviny května. Posledním nejvhodnějším obdobím je říjen, kdy jsou již plodiny z polí sklizeny. Před povrchovým sběrem je důležité zjistit aktuální stav terénu. Nevhodné jsou plochy, které byly čerstvě vláčeny, osety či orány.¹⁰²

Terénní pracovník by měl u sebe mít několik pomůcek. Základní pomůckou je topografická mapa (měřítko záleží na velikosti zkoumané plochy – od 1 : 5 000 až 1 : 25 000). Dále by měl mít pracovník u sebe igelitový obal na mapu, podložku na psaní a kreslení, kompas, hranol na zaměření pravých úhlů, dřevěné kolíky na vytyčení prozkoumávané plochy, batoh na nálezy a také sáčky. Vhodnější jsou igelitové sáčky s uzávěrem, neboť papírové se lehce protrhnou a nelze je využívat při práci v dešti nebo pro uložení vlhké keramiky. Nejvhodnější počet pracovníků je 4 až 5 lidí, protože se mohou přemísťovat jedním automobilem. Skupina pro vykonání povrchového sběru by se měla skládat z archeologa, technika, jehož úlohou je vyměřování plochy a práce s mapou a ze zaškolených brigádníků.¹⁰³

Povrchový sběr má několik výhod oproti jiným nedestruktivním metodám. Jednou z nich je, že získané artefakty jsou do určité míry datovatelné běžným archeologickým postupem. Další z výhod tohoto archeologického výzkumu je, že je nejlevnější. Náklady však nejsou zanedbatelné. Zahrnují mzdy pracovníků, dopravu, materiální zajištění a náklady na odborné zpracování nálezů.¹⁰⁴

¹⁰² KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8. Str. 305 – 352.

¹⁰³ KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8. Str. 305 – 352.

¹⁰⁴ KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8. Str. 305 – 352.

7. Archeologický materiál

Veškeré archeologické nálezy z obce Vejvanovice jsou uloženy v depozitářích v Regionálním muzeu v Chrudimi a v Muzeu východních Čech v Hradci Králové.

V muzeu v Hradci Králové je uloženo celkem 9 souborů, které byly většinou nalezeny při povrchových sběrech.

7.1. Muzeum východních Čech v Hradci Králové

7.1.1. Soubor číslo 1

V krabici jsou uloženy 4 sáčky. Všechny nálezy zde uložené pocházejí z období pravěku.

Sáček č. 1

Katastr

Kultura s vypíchanou keramikou

1944

Přírůstkové číslo 681/01

V sáčku se nalézají 7 částí keramiky. Všechny pravděpodobně pocházejí z různých druhů hrnců. Dva střepy jsou okraje, jeden z nich je zdobený. Ostatní části jsou stěny hrnce, jeden střep je zdobený.

První nezdobený okraj má vně barvu, jejíž odstín přechází od béžové a oranžové až po šedou. Uvnitř je světle šedý. Lom má šedočernou barvu. Povrch je lehce zdrsňelý, protože jako ostřívo byl použit písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 1.

Druhý okraj je vně i uvnitř černý s šedým lomem. Do keramiky byla přidána tuha jako ostřívo. Povrch je hladký. Okraj je zdoben tenkou rytou čarou a třemi vpichy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 2.

Zdobená stěna keramiky je vně šedočerná a uvnitř má střep oranžový odstín. Barva lomu přechází od šedé do černé. Povrch je hladký, jako ostřívo byla do keramiky přidána tuha. Výzdobu tvoří řady vpichů, které jsou uspořádané do tvaru šipek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 3. + fotografie č. 10

Sáček č. 2

Katastr

Kultura šareckého typu

1944

Přírůstkové číslo 681/01

V tomto sáčku jsou uchovány 2 kusy keramiky. Jeden z nich je zdobený a oba jsou částmi stěny hrnců.

Zdobená stěna keramiky je zvenčí černá a uvnitř šedočerná. Lom je též šedočerný. Ostřivem, kterého zde bylo použito, je tuha. Střep je zdobený dvěma řadami vpichů. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 4.

Sáček č. 3

Katastr

Pravěk (bez bližšího určení)

1944

Přírůstkové číslo 681/01

V tomto sáčku je 6 kusů keramiky. Jeden z nich je okraj, 2 kusy jsou stěny keramiky a 3 kusy jsou dna. Jeden kus je zdobený a všechny byly pravděpodobně částmi hrnců.

Barva okraje hrnce je vně šedočerná, barva uvnitř i lom má stejnou barvu. Do keramiky byla přidána tuha jako ostřívo a povrch je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 5.

Zdobená část keramiky má zvenčí béžovošedou barvu. Barva uvnitř má stejný odstín. Lom je šedý. Povrch střepu je hladký. Tato část keramiky je zdobena vpichy. Uspořádání vpichů – 3 vpichy v řadě a 9 řad ve sloupci. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 6.

Sáček č. 4

Kultura s lineární keramikou

1944, během výzkumu v Dvakačovicích

Přírůstkové číslo 681/01

V tomto sáčku je uloženo celkem 7 kusů keramiky. Dva kusy keramiky jsou k sobě slepené, 1 kus je dno s částí stěny, dále se zde nachází jeden okraj a 1 střep je zdobený. Ostatní části jsou nezdobené a všechny střepy pocházejí z více druhů keramiky.

Barva zvenčí u zdobené keramiky má červenooranžový odstín. Uvnitř je šedočerná. Lom je oranžový. Povrch je zdrsňelý, protože jako ostřívo byl použit písek. Výzdobu tvoří ryté čárky. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 7 + fotografie č. 11.

Barva okraje hrnce vně přechází od oranžové po šedou, uvnitř šedá a hnědá barva přecházejí do černé. Lom má oranžový odstín. Povrch okraje je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 8.

7.1.2. Soubor číslo 2

V této krabici se nacházely dva sáčky, jeden s nálezy ze středověku a ve druhém jsou uloženy nálezy pocházející z období lužické kultury.

Sáček č. 1.

Parcela č. 326/10 – 12

Středověk

Povrchový sběr – dne 25. března 1982

Přirůstkové číslo 150/83

V prvním sáčku se nacházelo celkem šest malých střepů (dosahovaly maximálně velikosti 3 cm). Všechny střepy byly pravděpodobně částmi více druhů hrnců. Jeden střep je část hrdla, tři střepy jsou zdobené.

První zdobená část keramiky má vně světle šedou barvu, která částmi přechází do béžové, uvnitř je střep světle šedý. Lom je také světle šedý, z čehož lze usuzovat, že keramika prošla redukčním výpalem. Povrch je zdrsňelý, neboť jako ostřívo byl použit písek s drobnými kamínky. Střep je zdoben dvěma vodorovnými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 9.

Druhým zdobeným střepem je opět stěna hrnce. Vnější barva má oranžový odstín, uvnitř je šedý. Barva lomu přechází od béžové do světle šedé, výpal je tedy oxidační. Povrch je lehce zdrsňelý, jako ostřívo byla použita slída. Výzdobu zde tvoří dvě šikmé ryté čáry. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 10.

Třetí stěna hrnce s výzdobou je vně světle šedá a uvnitř šedočerná. Podle černého lomu můžeme vyvodit, že výpal byl redukční. Povrch je zdrsňelý a jako ostřívo zde byla užitá slída. Střep je zdoben rytím. Výzdoba vypadá jako šipka. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 11.

Sáček č. 2

Parcela č. 326/10-12

Lužická kultura

Povrchový sběr – dne 25. března 1982

Přirůstkové číslo 150/83

V tomto sáčku je uloženo 5 střepů. Všechny části pocházejí z několika hrnců. Všechny části keramiky jsou malé, nedosahují ani velikosti 3 cm. Tři z těchto pěti střepů jsou zdobené.

První střep s výzdobou má vně okrovou barvu a uvnitř světle oranžovou. Lom má též oranžový odstín. Povrch je zdrsňelý, protože jako ostřivo byl použit písek. Výzdoba je rytá vodorovná čára. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 12.

Druhý kousek keramiky, který je zdoben, má zvenčí oranžovou barvu a uvnitř barva přechází z šedé do černé. Lom je šedý. Jako ostřivo v tomto případě posloužil písek a tuha. Střep je zdoben dvěma vodorovnými „polorýhami“. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 13.

Barva třetího zdobeného střepu je vně šedookrová, uvnitř černá, lom je též černý. Jako ostřivo byla použita tuha a písek. Tento kus keramiky je zdoben rytím a výzdobu tvoří dvě vodorovné čáry. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 14.

7.1.3. Soubor číslo 3

V tomto souboru je uchováváno 6 sáčků. Nálezy v těchto sáčcích pocházejí ze středověku a z období lužické kultury.

Sáček č. 1

Naleziště 7, parcela č. 275

Středověk

Povrchový sběr – dne 30. března 1989

Přirůstkové číslo 163/90

V sáčku se nalézá 5 kusů keramiky. Jeden kus je okraj, jeden kus je snad dno, jeden střep je zdobená část hrdla, ostatní dva jsou částmi výdutí hrnců.

Okraj hrnce je vně šedohnědý a uvnitř má stejnou barvu, lom je šedočerný, lze tedy usuzovat, že keramika prošla redukčním výpalem. Povrch okraje je hladký a jako ostřivo byla použita slída. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 15.

Zdobený kus keramiky byl pravděpodobně součástí hrdla hrnce. Vnější barva přechází od hnědé po světle oranžovou, uvnitř je hnědočerná, lom má stejnou barvu, výpal byl redukční. Do keramiky byl přidán jako ostřivo písek a povrch je lehce zdrsňelý. Výzdobu tvoří rytá vodorovná linka. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 16.

Sáček č. 2

Naleziště 7, parcela č. 275

Lužická kultura

Povrchový sběr – dne 30. března 1989

Přirůstkové číslo 163/90

V tomto sáčku je uloženo 19 kusů keramiky – 6 kusů jsou dna nádob, 1 kus je část hrdla, 2 okraje a ostatní části jsou stěny keramiky. Dále se v sáčku nachází 1 kousek mazanice a hliněná kulička (není jisté, k čemu byla používána, snad byla součástí dětské hračky). Jeden střep je zdobený.

První okraj má vně béžovošedý odstín, uvnitř je světle oranžový a lom je má také oranžovou barvu. Ačkoliv byl jako ostřívo použit písek, má okraj hladký povrch. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 17.

Vnější barva druhého okraje přechází od oranžové barvy do béžové, zatímco vnitřní zbarvení střepu se mění z béžové na hnědou. Lom je tmavě šedý. Povrch je hladký, jako ostřívo byl použit písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 18.

V sáčku se nalézá také jeden zdobený střep. Je to kousek z výduti hrnce. Vně je světle oranžový, uvnitř béžový a lom má černou barvu. Povrch střepu je hladký, ostřivem v tomto případě je slída. Střep je zdoben rytou čarou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 19.

Sáček č. 3

Naleziště 6, parcela č. 250/1,3 – 23

Středověk

Povrchový sběr – dne 30. března 1989

Přírůstkové číslo 162/90

V tomto sáčku se celkem nachází 29 kusů keramiky – 3 kusy dna, 3 části okrajů, které jsou všechny zdobené, 2 střepy jsou části hrdla a všechny ostatní střepy tvořily těla několika různých druhů hrnců. Tři kousky střepů z těchto těl jsou zdobené.

První zdobený okraj nádoby je vně béžový a uvnitř hnědý. Barva lomu je tmavě šedá až černá, tedy nádoba prošla redukčním výpalem. Povrch je lehce zdrsňelý kvůli písku, jenž byl použit jako ostřívo. Okraj má plastickou výzdobu. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 20.

Druhým zdobeným okrajem je vně hnědý a uvnitř hnědošedý střep. Lom má šedý odstín. Výpal byl redukční. Povrch keramiky je hladký. Okraj je zdoben plastickým dekorem. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 21.

Poslední okraj v tomto sáčku má zvenčí béžovou barvu a uvnitř velmi světlou béžovou barvu, která místy přechází až do bílé. Lom má světle šedý odstín, výpal byl tedy pravděpodobně redukční. Jako ostřívo byl do hlíny přidán písek, povrch je hladký. Na tomto okraji byla opět použita plastická výzdoba. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 22.

Dalším zajímavým kusem keramiky je zdobená stěna keramiky. Zbarvení střepu je vně oranžová, uvnitř má stejný odstín. Barva lomu je šedá, výpal redukční. Povrch je drsný,

ostřivem přidaným do tohoto kusu keramiky je písek s drobnými kamínky. Výzdobu zde tvoří rytá horizontální linka. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 23.

Druhá zdobená stěna hrnce má vně šedou a uvnitř hnědošedou barvu a barva lomu přechází od šedé po černou. Na keramiku byl použit redukční výpal. Jako ostřívo byla použita slída, povrch stěny je lehce zdrsňelý. Tato část nádoby je zdobena dvěma mělkými rytými čarami, které postupně mizí. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 24.

Poslední zdobenou částí keramiky v sáčku je kus nádoby, jenž má vně světle hnědý odstín a uvnitř šedý. Barva lomu je šedá, tato nádoba prošla redukčním výpalem. Použitým ostřivem byla slída, povrch je lehce zdrsňelý. Tento kus keramiky zdobí mělká vodorovná rýha. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 25.

Sáček č. 4

Naleziště 6, parcela č. 250/1,3 – 23

Pravěk – snad kultura popelnicových polí

Povrchový sběr – dne 30. března 1989

Přírůstkové číslo 162/90

V tomto sáčku se uchovává 58 kusů keramiky, z nichž jsou 2 části dna, 1 kus okraj nádoby a zbývajících 55 kusů jsou stěny a výdutě několika druhů hrnců. Žádný z těchto střepů nemá výzdobu.

Jediný okraj, který se nachází v sáčku má vně i uvnitř stejnou červenooranžovou barvu. Lom je tmavě šedý až černý. Povrch je hladký a jako ostřívo byl využit písek. Okraj je nezdobený. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 26.

Sáček č. 5

Naleziště 5, parcela č. 119/7 – 9

Středověk

Povrchový sběr – dne 30. března 1989

Přírůstkové číslo 161/90

V sáčku je uloženo 19 kusů keramiky. Nejvíce kusů, tedy 12, jsou částmi stěn nádob, dále se zde nachází 3 okraje, 1 část hrdla a 3 kusy dna. Jedna stěna nádoby je zdobená a dva okraje mají též výzdobu. Všechny střepy byly pravděpodobně částmi více druhů hrnců.

První okraj je bez výzdoby. Barva vně i uvnitř má oranžovohnědý odstín a lom je šedý, z čehož usuzujeme, že nádoba prošla redukčním výpalem. Povrch je hladký s příměsí slídy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 27.

Další okraj, který má již výzdobu, je vně šedý a uvnitř šedohnědý. Lom má také šedou barvu, tedy výpal byl redukční. Povrch je zdrsňelý, neboť jako ostřívo byl použit písek s drobnými kamínky. Stře má plastickou výzdobu. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 28.

Třetí zdobený okraj má vně barvu, jejíž odstín přechází od oranžové po hnědou a uvnitř je zbarvení hnědočerné. Lom je černý. Na keramiku byl použit redukční výpal. Typem příměsi je písek a povrch je lehce zdrsňelý. Výzdoba je kombinací plastického dekoru a dvou rytých vodorovných linií. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 29.

Posledním popisovaným střepem z tohoto sáčku je zdobená část stěny keramika. Vně i uvnitř je oranžovohnědá s šedým lomem, výpal byl redukční. Použitým ostřivem v tomto případě byl písek a povrch je tedy zdrsňelý. Střep je zdoben dvěma vodorovnými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 30.

Sáček č. 6

Naleziště 5, parcela č. 119/7 – 9

Povrchový sběr – dne 30. března 1989

Přírůstkové číslo 161/90

Zde se nachází pouze jeden kousek mazanice necelých 5 cm velký.

7.1.4. Soubor číslo 4

V této krabici se nachází celkem 5 sáčků. Všechny artefakty z těchto sáčků pocházejí ze středověku bez bližšího určení, dále pak ze střední doby hradištní a také z doby laténské.

Sáček č. 1

Naleziště 4, parcela č. 335/2

Středověk

Povrchový sběr – dne 8. dubna 1988

Přírůstkové číslo 55/89

V sáčku se uchovává 8 střepů a pouze jeden z nich je zdobený. Všechny kusy keramiky jsou částmi stěn a výdutí nádob.

Zdobený střep je vně oranžovohnědý a barva uvnitř i v lomu má stejný černý odstín. Povrch keramiky je lehce zdrsňelý a jako ostřívo zde byla využita slída. Střep je zdoben dvěma rytými vodorovnými čarami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 31.

Sáček č. 2

Naleziště 3, parcela č. 335/10 (východní okraj)

Střední doba hradištní

Povrchový sběr – dne 8. dubna 1988

Přírůstkové číslo 54/89

Zde je uloženo pouze 6 artefaktů, všechny jsou stěnami nádob (bohužel všechny části keramiky jsou velmi malé, nelze tedy jednoznačně určit, z jaké nádoby pocházejí) a jeden střep má výzdobu.

Barva zdobené části keramiky vně přechází od oranžové po hnědou, uvnitř je hnědá, lom šedočerný. Na tuto nádobu byl použit redukční výpal. Povrch střepu je lehce zdrsnělý, protože příměsí v této nádobě byl písek. Výzdobu tvoří mělce ryté půlkruhy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 32.

Sáček č. 3

Naleziště 4, parcela č. 335/2

Povrchový sběr – dne 8. dubna 1988

Přírůstkové číslo 55/89

V tomto sáčku se nalézají pouze jeden kus mazanice asi 3 cm velký.

Sáček č. 4

Naleziště 4, parcela č. 335/2

Doba laténská

Povrchový sběr – dne 8. dubna 1988

Přírůstkové číslo 55/89

V sáčku jsou uloženy 2 střepy, oba jsou okraji nádob a jsou nezdobené.

První okraj je vně oranžový, uvnitř hnědý s černým lomem. Ostřivem, které zde bylo použito, byl písek, a proto je povrch střepu zdrsnělý. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 33.

Druhý okraj nádoby má vně černou a uvnitř světle šedou barvu, která přechází do černé. Lom je černý. Povrch střepu je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 34.

Sáček č. 5

Naleziště 3, parcela č. 335/10 (východní okraj)

Středověk

Povrchový sběr – dne 8. dubna 1988

Přírůstkové číslo 54/89

Zde se uchovává 8 střepů. Jedním z nich je dno s částí stěny hrnce, 1 část keramiky je zdobená. Ostatní střepy jsou velmi malé a nedá se tedy jednoznačně určit, z jaké nádoby pocházejí.

Jediný zdobený kus keramiky, který se v sáčku nachází je vně hnědobéžový a uvnitř oranžovohnědý. Lom má hnědou barvu, z čehož vyvozujeme, že výpal byl oxidačního typu.

Typem příměsi je písek a povrch střepu je lehce zdrsňělý. Tento kus keramiky je zdoben rytou čarou, která se stáčí do kruhu. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 35.

7.1.5. Soubor číslo 5

V tomto souboru je uloženo celkem 11 sáčků a nálezy v nich uchovávané pocházejí z pravěku, především z období lužické kultury a dále z doby laténské a několik sáčků obsahuje artefakty ze středověku.

Sáček č. 1

U hřbitova, parcela č. 33

Lužická kultura

Povrchový sběr – dne 25. března 1982

Přirůstkové číslo 149/83

V sáčku se nachází celkem 21 kusů keramiky – 2 kusy jsou dna, 1 okraj, 2 kusy jsou zdobené části těla nádob. Ostatní nezdobené střepy jsou také částmi těla nádob.

V tomto sáčku se nachází pouze jediný okraj, je nezdobený. Barva vně i uvnitř přechází od hnědé po béžovou a lom má šedý odstín. Přidaným ostřívem v tomto případě je písek. Povrch je zdrsňělý. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 36.

První zdobená stěna nádoby má vně hnědou a uvnitř červenohnědou barvu. Lom má také hnědý odstín. Jako ostřívo byl použit písek. Povrch střepu je lehce zdrsňělý. Tato část keramiky je zdobena jednou horizontální rytou čarou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 37.

Barva druhého zdobeného střepu je vně béžovohnědá a uvnitř má hnědou až narůžovělou barvu, lom je černý. Typem příměsi je písek a povrch je drsná. Výzdoba je kombinace rytí a plastického dekoru. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 38.

Sáček č. 2

U hřbitova, parcela č. 250/14-23

Středověk

Povrchový sběr – dne 25. března 1982

Přirůstkové číslo 149/83

V sáčku se nacházeli pouze 3 střepy. Dva z nich pocházeli z těla nádoby a jeden byl částí okraje. Všechny jsou zdobené. Kvůli jejich malým rozměrům se nedá jednoznačně určit, z jakého typu nádoby pocházejí.

Jediný okraj v tomto sáčku je vně i uvnitř červenooranžový. Lom je černý, tedy nádoba prošla redukčním výpalem. Povrch okraje je lehce zdrsňelý, protože ostřivem je písek. Střep je zdoben jednou rytou linkou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 39.

Druhý střep z tohoto sáčku pochází z těla nádoby. Barva má vně hnědočerný a uvnitř červenohnědý odstín. Lom je černý, tedy výpal byl redukčního typu. Povrch je lehce zdrsňelý, jako ostřivo byla použita slída. Střep má plastickou výzdobou, kterou tvoří 3 vlnovky. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 40.

Posledním střepem uloženým v sáčku je opět stěna nádoby, která má vně hnědý a lehce narůžovělý odstín a uvnitř je hnědý. Barva lomu je hnědá, tudíž výpal byl oxidační. Povrch střepu je hladký, příměsí je slída. Tento kus keramiky je zdoben 1 rytou čarou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 41.

Sáček č. 3

Pole u hřbitova, parcela č. 250/1, 14 – 23

Lužická kultura

Povrchový sběr – dne 27. října 1977

Přírůstkové číslo 21/78

Celkem se zde nachází 18 kusů keramiky – 3 dna, 2 okraje a zbylých 13 kusů pochází z těla nádob. Všechny střepy jsou nezdobené.

První okraj má zvenku červenooranžovou barvu a uvnitř je oranžovohnědý. Lom má černý odstín. Ostřivem v tomto případě je písek a povrch je lehce zdrsňelý. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 42.

Barva druhého okraje přechází vně od červené a oranžové až po hnědou a uvnitř se opakuje stejná škála barev. Lom má tmavě šedou barvu. Jako ostřivo v tomto případě posloužila tuha, povrch okraje je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 43.

Sáček č. 4

Parcela č. 335/10

Středověk

Povrchový sběr – dne 25. března 1982

Přírůstkové číslo 151/83

V sáčku se uchovává 27 částí keramiky – 4 kusy dna, 9 kusů jsou nezdobené stěny nádob a 3 kusy jsou zdobené části těl nádob a zbylých 11 kusů jsou okraje. Sedm z těchto okrajů je zdobených. Všechny střepy uložené v tomto sáčku pocházejí pravděpodobně z několika druhů hrnců.

První ze tří zdobených částí stěn nádob má vně oranžovou a uvnitř světle šedou barvu, lom má šedý odstín, z čehož usuzujeme, že keramika prošla redukčním výpalem. Příměsí je písek, a proto je povrch lehce zdrsňelý. Výzdobu tvoří rytá linka. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 44.

Další kus těla nádoby je vně černá a místy prosvítá světle béžová barva, uvnitř i lom mají stejnou barvu – černou. Typ výpalu redukční. Povrch je zdrsňelý a jako ostřivo byl použit písek a tuha. Tento kus je také zdobený jednou rytou přímkou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 45.

Barva poslední zdobené stěny keramiky je vně hnědočerná, uvnitř přechází od červené po oranžovou. Lom je černý a nádoba tedy prošla redukčním výpalem. Povrch střepu je zdrsňelý, neboť byl do hlíny přidán písek a tuha. I tento střep je zdoben rytím – dvěma vodorovnými mělkými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 46.

První z jedenácti okrajů nádob v sáčku má vně barvu, jejíž odstín přechází od hnědé po černou. Uvnitř béžová až světle hnědá, lom je černý. Výpal redukční. Příměsí je zde písek, povrch okraje je zdrsňelý. Okraj je zdoben plastickým dekorem. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 47 + fotografie č. 12.

Druhý okraj je zvenčí zbarven hnědě, barva lomu i vnitřní strany je černá, na nádobu byl tedy použit redukční výpal. Při výrobě byl do hlíny přidán písek a tuha. Povrch je hladký. Střep je zdoben plastickým dekorem. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 48 + fotografie č. 13.

Barva dalšího okraje má vně oranžovohnědý odstín. Barva uvnitř je totožná jako barva lomu – černá. Výpal redukční. Povrch je lehce zdrsňelý, příměsí v tomto případě je tuha. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 49.

Čtvrtý okraj, tentokrát nezdobený je zvenčí hnědý a uvnitř hnědočerný. Lom má černý odstín, tedy výpal byl redukčního typu. Povrch je zdrsňelý, neboť do hlíny byl přidán písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 50.

Další nezdobený okraj je vně oranžový a uvnitř oranžovošedý, lom je šedý, z čehož usuzujeme, že keramika prošla redukčním výpalem. Použitým ostřivem byl písek a povrch je tedy lehce zdrsňelý. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 51.

Barva dalšího okraje je zvenčí oranžovohnědá, uvnitř šedá, lom je též šedý, na nádobu byl tedy použit výpal redukčního typu. Jako ostřivo byl použit písek. Povrch je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 52.

Poslední nezdobený okraj je vně hnědý a uvnitř světle hnědý. Lom má černou barvu. Výpal redukční. Povrch okraje je hladký, příměs zde tvoří písek a tuha. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 53.

Dalším popisovaným střepem je již zdobený okraj. Zbarvení vně i uvnitř má hnědočernou barvu, lom je černý, výpal byl redukčního typu. Jako ostřivo byla použita tuha, povrch je hladký. Okraj je zdoben plastickou výzdobou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 54.

Devátý okraj je zvenčí i uvnitř hnědý. Barva lomu je černá, výpal redukční. Povrch je hladký, ačkoliv jako ostřivo byl použit písek. Výzdobu tvoří plastický dekor. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 55.

Barva dalšího okraje má vně hnědý a uvnitř hnědošedý odstín. Lom je také hnědý, a tedy výpal byl oxidační. Povrch je zdrsňelý, užitým ostřivem je písek. Okraj je opět zkrášlen plastickou výzdobou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 56.

Posledním popisovaným artefaktem je zdobený okraj, jenž je vně hnědočerný a uvnitř i v lomu černý. Výpal redukční. Příměsí je zde písek a tuha, povrch lehce zdrsňelý. V tomto případě je výzdoba rytá a tvoří ji mělké rýhy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 57 + fotografie č. 14.

Sáček č. 5

Parcela č. 335/10

Povrchový sběr – dne 27. října 1977

Přirůstkové číslo 20/78

V tomto sáčku se nachází 9 artefaktů – 1 kus mazanice a 8 kusů keramiky, z čehož jsou 2 okraje a 6 kusů stěn. Žádný z těchto artefaktů nemá výzdobu.

První z obou okrajů má vně i uvnitř šedočerný odstín. Lom má černou barvu, tedy typ výpalu byl redukční. Povrch střepu je hladký a jako ostřivo zde posloužila tuha. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 58.

Druhý okraj je zvenku i uvnitř oranžovohnědý, lom hnědý, tudíž byl na nádobu použit oxidační výpal. Do hlíny byl přidán písek a tuha, povrch okraje je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 59.

Sáček č. 6

Pole u hřbitova, parcela č. 250/14 – 23

Středověk

Povrchový sběr – dne 27. října 1977

Přirůstkové číslo 21/78

V sáčku číslo 6 se nachází pouze jeden střep – okraj hrnce.

Jediný artefakt zde uložený je okraj, jehož barva je vně i uvnitř hnědá, ale s narůžovělým odstínem. Výpal oxidační, protože lom střepu je hnědý. Příměs zde tvoří slída a povrch je zdrsňelý. Okraj je zkrášlen plastickou výzdobou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 60.

Sáček č. 7

Pole u hřbitova, parcela č. 250/14 – 23

Lužická kultura

Povrchový sběr – dne 4. října 1977

Přirůstkové číslo 22/78

V tomto sáčku se uchovává celkem 12 kusů keramiky – 2 okraje, 1 kus dno s částí stěny, 8 střepů bylo součástí těla nádob a jeden z nich je zdobený a posledním kusem je pravděpodobně část dna nádoby a 1 kus mazanice (přibližně 2 cm velká).

Prvním popisovaným artefaktem je okraj s vnější šedou barvou a uvnitř šedočernou. Lom je také šedočerný. Ačkoliv lze v keramice rozpoznat jako ostřivo písek a drobné kamínky, je povrch hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 61.

Druhý okraj má vně hnědý odstín a uvnitř hnědá barva přechází do černé, lom hnědý. Povrch okraje je hladký, použitým ostřivem byl písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 62.

Posledním popisovaným artefaktem je zdobená stěna nádoby, která je zvenčí oranžovohnědá a uvnitř černá. Barva lomu je šedočerná. Příměsí je v tomto případě opět písek, povrch je zdrsňelý. Výzdobu tvoří 3 ryté vodorovné linie. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 63.

Sáček č. 8

Parcela č. 335/10

Doba laténská

Povrchový sběr – dne 25. března 1982

Přirůstkové číslo 151/83

Zde je uloženo 33 částí keramiky – 1 část hrdla, ostatní kusy pocházejí z těla nádob a dvě stěny jsou zdobené.

První zdobená část těla nádoby má vnější barvu hnědošedou a vnitřní tmavě šedou místy černou. Lom je šedý. Použitým typem příměsí je písek, povrch je lehce zdrsňelý. Střep je zdoben vodorovnými rytými liniemi. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 64. + fotografie č. 15.

Druhým popisovaným střepem je též zdobená stěna nádoby, která je vně i uvnitř černá, lom má stejnou barvu. Povrch střepu je hladký, do hlíny byla v tomto případě přidána tuha. Výzdobou je rytá čára. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 65.

Sáček č. 9

U hřbitova, parcela č. 250/14 – 23

Lužická kultura

Povrchový sběr – dne 25. března 1982

Přírůstkové číslo 149/83

V sáčku se nalézá 116 kousků nádob, z čehož 6 kusů jsou okraje nádob, 1 dno s částí stěny, 4 kusy jsou velmi malé, aby se dalo určit, z jaké části nádoby pocházejí. Dále je zde uloženo 104 nezdobených kusů stěn nádob a pouze jeden zdobený střep.

Barva vně, uvnitř i lomu prvního okraje je černá. Povrch okraje je hladký, jako ostřívem byla použita tuha a písek. Okraj je nezdobený. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 66.

Druhý okraj je vně červený a uvnitř černý. Lom je též černý. Povrch je zdrsnělý, neboť ostřívem v tomto případě je písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 67.

Další okraj má barvu, jejíž vnější odstín přechází od hnědé po šedou černou. Uvnitř je střep černý, lom má stejnou barvu. Typem příměsi je tuha, povrch hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 68.

Barva čtvrtého okraje je vně hnědá a uvnitř černá. Lom má také černý odstín. Ostřívem je opět tuha a střep má hladký povrch. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 69.

Další okraj je vně, uvnitř i v lomu šedočerný. Do hlíny byla před vypálením přidána tuha a písek. Povrch keramiky je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 70.

Poslední okraj v tomto sáčku má vně i uvnitř oranžovohnědou barvu. Lom je šedý. Příměs tvoří tuhy a povrch okraje je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 71.

Posledním popisovaným střepem z tohoto sáčku je zdobená část těla nádoby. Tento kus keramiky je vně oranžovohnědý a uvnitř hnědý. Lom má černou barvu. Ostřívem přidaným do této nádoby je písek, povrch je drsný. Střep je zdoben plastickou výzdobou, kterou tvoří tři vystouplé linky. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 72.

Sáček č. 10

Parcela č. 235/2, 52

Středověk

Povrchový sběr – dne 25. března 1982

Přírůstkové číslo 183/84

Zde jsou uloženy pouze 2 kusy keramiky, obě pocházejí z těla nádoby - pravděpodobně hrnce a jeden z nich je zdobený.

Jediným zdobeným střepem v sáčku je stěna hrnce, který měl zvenčí hnědou barvu a uvnitř hnědošedou. Lom je také hnědošedý, výpal byl tedy pravděpodobně oxidačního typu. Jako ostřívo byl použit písek a tuha, povrch stěny je lehce zdrsňelý. Střep je zdoben třemi širokými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 73.

Sáček č. 11

Parcela č. 235/2, 52

Pravěk (bez bližšího určení)

Povrchový sběr – dne 25. března 1982

Přírůstkové číslo 183/84

V sáčku se uchovává 26 střepů – 1 část okraje a zbytek jsou nezdobené stěny nádob.

Okraj hrnce je vně i uvnitř černý a lom má také černou barvu. Do hlíny byla přidána tuha s pískem, který způsobil, že povrch okraje je zdrsňelý. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 74.

7.1.6. Soubor číslo 6

Tato krabice obsahuje pouze tři sáčky a všechny artefakty v nich uložené, byly objeveny na místě zaniklé pískovny.

Sáček č. 1

Pískovna

Objekt 2/65

Dne 29. září 1964

Přírůstkové číslo 29/71

Sáček obsahuje celkem 13 artefaktů – 12 kusů keramiky, z čehož 3 kusy jsou zdobené okraje, 6 kusů zdobené stěny nádob a 3 kusy jsou nezdobené části z těla nádob. Poslední artefakt je pravděpodobně stavební materiál.

První zdobená stěna má vně šedočernou a uvnitř šedou barvu. Lom je šedočerný, tedy nádoba prošla redukčním výpalem. Povrch střepu je hladký, ačkoliv byl použit písek jako ostřívo. Nádoba je zdoba širokými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 75 + fotografie č. 16.

Barva druhého střepu s výzdobou je zvenčí šedočerná. Barva lomu a vnitřku této části keramiky je totožná – černá. Výpal byl redukčního typu. Příměs zde tvoří tuha a povrch je

hladký. I tato stěna je zdobena širokými rytými liniemi. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 76.

Další stěna nádoby je vně, uvnitř i v lomu černá. Výpal byl redukční. Před výpalem byla do hlíny přidána tuha. Povrch střepu je hladký. Výzdoba je i v tomto případě rytá a tvoří ji mělké široké rýhy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 77.

Dalším kusem keramiky s výzdobou je pravděpodobně část hrdla hrnce. Barva tohoto střepu je vně i uvnitř hnědočerná, lom má světlou béžovou barvu, z čehož usuzujeme, že výpal byl oxidační. Povrch je hladký, jako ostřívo byl použit písek. Tato část hrdla je zdobena vseky nebo vrypy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 78 + fotografie č. 17.

První popisovaný okraj má zvenčí odstín, který přechází z hnědé do černé. Barva uvnitř je černá, lom je též černý. Výpal byl redukční. Typem příměsí je tuha, povrch je hladký. Výzdoba je rytá – široké rýhy a nad nimi vlnovky. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 79 + fotografie č. 18.

Další okraj má vně, uvnitř i v lomu černou barvu. Výpal byl tedy redukční. Povrch okraje je hladký, použitým ostřivem je tuha. Okraj je zdoben silnými rýhami s širokými vpichy nad nimi. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 80 + fotografie č. 19.

Třetí okraj má vně barvu, jejíž odstín přechází od hnědé po černou, uvnitř škála barev přechází od šedé po narůžověle hnědou. Lom je šedý. Příměsí je tuha, povrch střepu je hladký. Okraj je též zdoben rytými liniemi. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 81 + fotografie č. 20.

Další zdobená stěna je zvenčí narůžověle hnědá, uvnitř má stejnou barvu. Lom je šedý, tedy výpal byl redukční. Jako ostřívo byl použit písek, povrch keramiky je hladký. Střep je zdoben rytím – široké mělké čáry. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 82.

Poslední popisovanou částí keramiky je zdobená část těla nádoby, jenž má vně, uvnitř v i lomu černou barvu. Nádobu tedy prošla redukčním výpalem. Do hlíny byla přidána tuha a písek, povrch střepu je hladký. Stěna nádoby je také zdobena širokými mělkými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 83.

Sáček č. 2

Pískovna

Dne 10. srpna 1965

Přírůstkové číslo 29/71

V tomto sáčku jsou uloženy pouze 2 střepy. Oba pochází z těla jedné nádoby. Jsou nezdobené.

Sáček č. 3

Pískovna

Objekt 2/65

Dne 18. srpna 1965

Přírůstkové číslo 29/71

Zde se nachází 68 artefaktů různých druhů – 2 kusy jsou kousky mazanice, 3 kusy kosti, 1 kus je pravděpodobně stavební materiál. Ostatní artefakty jsou části keramiky, z toho 2 kusy jsou části hrdel, 9 kusů dna, 6 kusů okrajů a 44 kusů jsou částmi těla nádob – 17 zdobených a 27 nezdobených.

Prvním popisovaným střepem je nezdobený okraj, jehož barva vně je hnědošedočerná, uvnitř hnědá barva přechází do černé. Lom je černý, tedy výpal byl redukční. Typem příměsí je písek, povrch hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 84.

Další okraj má zvenčí červenooranžovou barvu, uvnitř hnědočernou a lom je šedý. Na nádobu byl použit redukční výpal. Povrch okraje je hladký, jako ostřívo byla použita slída. Výzdobu tvoří jedna rytá linka. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 85.

Barva třetího nezdobeného okraje je vně i uvnitř hnědočerná. Lom má šedočerný odstín. Keramika prošla redukčním výpalem. Povrch nádoby je lehce zdrsňený, přidanou příměsí v tomto případě je písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 86.

Vnější barva dalšího okraje má šedočerný odstín, uvnitř je střep hnědočerný. Barva lomu je šedá, výpal byl redukčního typu. Lehce zdrsňelý povrch je kvůli písku, který byl přidán do hlíny před vypálením nádoby. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 87.

Poslední dva okraje jsou již zdobené. Pátý okraj je vně i uvnitř hnědý, místy prosvítá černá. Lom má černý odstín. V tomto střepu lze nalézt dva typy příměsí tuhu a písek. Povrch je hladký. Okraj je zdoben jednou rytou čarou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 88.

Poslední šestý okraj má zvenčí hnědou místy černou barvu, uvnitř je hnědošedý. Lom je šedý, typ výpalu je redukční. Povrch je hladký, použitým ostřivem v tomto případě je písek. Výzdobu je rytá a tvoří jí široké linie. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 89 + fotografie č. 21.

Dalšími popisovanými artefakty jsou již jen zdobené části těl nádob. První z nich má zvenčí hnědošedou a uvnitř hnědočernou barvu. Lom je černý, výpal redukční. Do hlíny byl přidán písek a tuha, povrch keramiky je hladký. Střep je zdoben dvěma širokými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 90.

Další stěna nádoby má vnější barvu hnědou místy šedou a černou, uvnitř oranžovohnědou. Lom je též oranžovohnědý. Povrch střepu je hladký, jako ostřívo byl přidán písek. Keramika je zdobena jednou rytou čarou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 91.

Další zdobená stěna nádoby má vně odstín, jehož barva přechází od hnědé do černé. Barva vnitřní strany i lomu je černá, na nádobu byl použit redukční výpal. Ostřivem v tomto případě je písek, povrch je hladký. Výzdoba je opět rytá a tvoří ji dvě rýhy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 92.

Čtvrtá popisovaná část nádoby je zvenčí šedá a uvnitř šedočerná. Lom má šedou barvu, výpal redukční. Povrch střepu je hladký, typem příměsi je písek. Tato část keramiky je zdobena dvěma silnými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 93.

Další část těla nádoby je vně hnědošedá, uvnitř tmavě hnědá místy černá, lom je šedočerný. Usuzujeme tedy, že nádoba prošla redukčním výpalem. Jako ostřivo byl použit písek, povrch keramiky je hladký. Střep je zdoben jednou rytou čarou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 94.

Šestá zdobená stěna nádoby má zvenčí i uvnitř hnědou barvu. Lom je šedý, tedy výpal redukční. Povrch je zdrsňelý, neboť byl do hlíny přidán písek s drobnými kamínky. Výzdobu tvoří několik širokých rýh. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 95.

Barva dalšího střepu má vně hnědý a uvnitř hnědošedý odstín, lom je tmavě šedý. Nádoba prošla redukčním výpalem. Použitým typem příměsi je písek, povrch střepu je zdrsňelý. Tato nádoba byla také zdobena několika silnými rytými čarami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 96.

Jiná zdobená část těla nádoby má vnější i vnitřní stěnu šedočernou a lom má šedý odstín, tudíž byl použit redukční výpal. Jako ostřivo byl použit písek, povrch je hladký. Střep je zkrášlen třemi rytými linkami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 97.

Další stěna s výzdobou je vně i uvnitř šedohnědá, lom je světle hnědý. Výpal byl oxidační. Povrch střepu je hladký, do hlíny byla před vypálením přidána tuha. Výzdoba je rytá, tvoří ji dvě široké rýhy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 98.

Barva tohoto popisovaného střepu má vně i uvnitř stejnou barvu – černou. Lom je šedočerný, usuzujeme tedy, že na tuto nádobu byl použit redukční typ výpalu. Příměs tvoří písek, povrch střepu je drsný. Výzdoba je plastická – vystouplé linky. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 99 + fotografie č. 22.

Následující popisovaná část těla nádoby je z vnější strany šedohnědá místy černá, vnitřní strana je hnědá. Lom je šedý, typ výpalu redukční. V tomto střepu lze vidět stopy písku a tuhy, povrch je hladký. Stěna nádoby je zdobena rytými čarami (nejen vodorovnými). Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 100 + fotografie č. 23.

Stěna nádoby je vně šedočerná, uvnitř oranžovohnědá, lom je šedý, výpal nádoby byl redukční. Jako ostřívo byl použit písek, střep je hladký. Výzdoba je opět rytá a představují ji zahnuté čáry a vlnovka. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 101 + fotografie č. 24.

Další stěna nádoby je i s částí dna. Má vně hnědou místy černou barvu, uvnitřní strana je hnědošedočerná. Lom má červenohnědý odstín, nádoba prošla oxidačním výpalem. Povrch je hladký, použitým ostřivem je písek. Střep je zdoben širokými mělkými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 102 + fotografie č. 25.

Barva tohoto popisovaného střepu je vně černá, ale pod tím prosvítá světle béžová, uvnitř je hnědočerná. Lom je šedý, na tuto nádobu byl použit redukční výpal. Byly zde použity dva typy příměsi – tuha a písek. Povrch střepu je hladký. Výzdoba je tvořena rýhou a dvěma rytými vlnovkami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 103 + fotografie č. 26.

Patnáctá popisovaná část keramiky je stěna nádoby s částí hrdla. Zvenčí i zevnitř je načervenalé hnědá, lom je šedohnědý, výpal byl pravděpodobně oxidačního typu. Do hlíny před vypálením byl přidán písek, povrch je hladký. Střep je zkrášlen silnou rýhou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 104.

Další stěna nádoby má vně černošedohnědou a uvnitř oranžovohnědou barvu, lom je tmavě šedý, výpal redukční. Ostřivem v tomto případě je slída, povrch střepu je zdrsnělý. Na této části těla nádoby lze vidět kombinaci ryté a plastické výzdoby. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 105.

Poslední střep je vně šedohnědočerný, uvnitř hnědočerný, lom má šedý odstín. Nádoba byla vypálena redukčním typem výpalu. Střep je hladký, jako ostřívo byl použit písek. Výzdobu tvoří šest širokých rytých linek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 106.

7.1.7. Soubor číslo 7

Všechny nálezy v této krabici pocházejí z místa zvané pískovna z období střední doby hradištní. Celkem je zde uloženo 5 sáčků.

Sáček č. 1

Pískovna, jáma

Pozdní doba hradištní

Dne 21. června 1958

Přírůstkové číslo 28/71

V tomto sáčku je uložen pouze jeden nález a jedná se o zlomek esovitě prohnuté železné tyčinky.

Sáček č. 2

Pískovna, jáma

Pozdní doba hradištní

Dne 21. června 1958

Přírůstkové číslo 28/71

V sáčku se nalézají 16 střepů, z toho 3 kusy dna s částí stěny, 1 nezdobený střep a 1 zdobený, 4 kusy nezdobených okrajů a 7 kusů okrajů s výzdobou.

Jediná zdobená stěna v tomto sáčku je vně hnědošedočerná, uvnitř černá a lom je šedočerný, na keramiku byl použit redukční výpal. Povrch střepu je hladký, jako ostřívo byl do hlíny přidán písek. Stěna nádoby je zdobena širokými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 107.

První nezdobený okraj hrnce má zvenčí i uvnitř hnědočernou barvu, lom je tmavě šedý, nádoba tedy prošla redukčním výpalem. Do hlíny při výrobě této nádoby byly přidány dva druhy příměsí tuha a písek. Povrch střepu je lehce zdrsňelý. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 108.

Další nezdobený okraj má vnější barvu šedočernou a uvnitř hnědočernou. Lom má šedočerný odstín, tedy výpal byl redukční. Povrch je zdrsňelý, příměsí v tomto případě je písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 109.

Třetí okraj bez výzdoby je zvenčí hnědý, uvnitř šedohnědý. Lom je šedý, typ výpal byl redukční. Jako ostřívo byl použit písek. Povrch střepu je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 110.

Poslední nezdobený okraj má vnější stěnu zbarvenou do šedočerna, vnitřní stěna má hnědočernou barvu. Lom je černý, nádoba tedy prošla redukčním výpalem. Jako ostřívo byl do hlíny přidán písek. Povrch okraje je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 111.

První ze sedmi zdobených okrajů je vně načervenalé hnědý, uvnitř hnědošedý. Lom je šedočerný, výpal byl redukční. Do keramiky byl přidán písek jako ostřívo. Povrch střepu je hladký. Okraj je zdoben širokými mělkými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 112.

Další okraj má vně i uvnitř tmavě hnědou až černou barvu. Lom je šedočerný, na tuto nádobu byl použit redukční výpal. Do hlíny přidán písek způsobil zdrsňelý povrch okraje. Výzdoba je rytá a tvoří ji několik čar. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 113.

Barva třetího zdobeného okraje je z vnější strany šedočerná a z vnitřní strany narůžověle hnědá. Lom má šedočerný odstín, výpal byl redukčního typu. Ačkoliv jako ostřívo byl v tomto případě použit písek s drobnými kamínky, je povrch střepu hladký. Okraj je zdoben jemnými velmi mělkými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 114.

Jiný okraj má vně hnědošedou a uvnitř načervenalou hnědou barvu. Lom má šedý odstín, lze usoudit, že na keramiku byl použit redukční výpal. Ostřívo je zde stejné jako v předchozím případě, tedy písek a drobné kamínky a i v tomto případě je povrch hladký. Výzdobu tvoří plastický dekor – vystouplé linky. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 115.

Další okraj je zvenčí šedohnědý, vnitřní strana má hnědočernou barvu. Lom má šedý odstín, výpal redukční. Typem příměsi je písek, povrch okraje je hladký. Tento stěp je zdoben rytými liniemi. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 116.

Předposledním popisovaným stěpem je také zdobený okraj, jenže je vně narůžověle hnědý, uvnitř načervenalou hnědý. Lom má šedou barvu, což nám napovídá, že keramika byla vypálena redukčním typem výpalu. Výzdobu tvoří vroubkované rytí či hluboké velké vpichy, které jsou velmi blízko u sebe. Zvláštností na tomto kusu keramiky je, že rytou vlnovku můžeme nalézt i svrchu okraje. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 117 + fotografie č. 27.

Poslední okraj je stejný, co se týče barvy a výzdoby, jako předcházející, neboť tyto dvě části okraje patří k sobě a daly by se slepit. Viz vyobrazení v příloze obrázek č. 118 + fotografie č. 28.

Sáček č. 3

Pískovna, jáma

Pozdní doba hradištní

Dne 21. června 1958

Přírůstkové číslo 28/71

V sáčku je uloženo 18 kusů keramiky – 10 zdobených stěn, 5 kusů okrajů a jeden z nich je zdobený, dále 1 nezdobená stěna, 1 dno s částí stěny a 1 kus dna.

Prvním popisovaným stěpem je zdobená stěna nádoby, jež je vně černě a na vnitřní straně načervenalou hnědá. Lom má šedočernou barvu, výpal redukční. Příměsí je písek, povrch keramiky je hladký. Vnější stěna je zdobena dvěma vodorovnými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 119.

Druhou zdobenou stěnou keramiky je stěp, jehož vnější i vnitřní barva má šedočerný odstín. Lom je také šedočerný, tudíž nádoba prošla redukčním výpalem. Lehce zdrsnělý povrch, jako ostřívo byl použit písek. Výzdobu tvoří hluboké rýhy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 120.

Další část těla nádoby je vně i uvnitř narůžověle hnědá a lom má šedou barvu. Byl použit redukční výpal. Do hlíny před vypálením byl přidán písek. Povrch stěpu je hladký. Tato stěna nádoby je zdobena velmi silnými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 121.

Další stěna nádoby je vně šedohnědá, uvnitř šedočerná a lom je též šedočerný. Typ výpalu redukční. Povrch střepu je zdrsňelý, jako ostřivo byl přidán do hlíny písek. Tato stěna je zdobena širokými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 122.

Pátá popisovaná stěna má zvenčí hnědošedočernou a uvnitř hnědou barvu. Lom je šedý, nádoba tedy prošla redukčním výpalem. Povrch je zdrsňelý, protože příměs zde tvoří písek a drobné kamínky. Střep je zdoben hlubokými silnými rytými čarami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 123.

Vnější stěna šesté zdobené části těla nádoby má načervenalé hnědý odstín, uvnitř je barva hnědá, místy černá. Lom je šedočerný, výpal byl redukční. Jako ostřivo byl použit písek. Povrch střepu je hladký. I tato stěna je zdobena vrypy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 124.

Tato zdobená část těla nádoby je vně i uvnitř černá, lom je také černý. Výpal byl redukčního typu. Do hlíny byla před vypálením přidána tuha, povrch střepu je hladký. Výzdobu tvoří plastický dekor. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 125.

Osmou popisovanou částí nádoby je zdobená stěna hrnce, která má vně hnědou a uvnitř šedočernou barvu. Lom má šedočerný odstín, na nádobu byl použit redukční výpal. Typem příměsi je tuha, povrch je hladký. Střep má plastickou výzdobu a tvoří jí pruh. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 126.

Další plasticky zdobená část těla nádoby je vně hnědá, uvnitř hnědočerná, lom má černou barvu, z čehož usuzujeme, že výpal byl redukční. Povrch je hladký, příměsí je tuha. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 127.

Desátým popisovaným střepem je také stěna hrnce. Barva vně i uvnitř má černý odstín, lom je též černý, výpal redukční. Jako příměs byla do hlíny přidána tuha, povrch střepu je hladký. Tato část těla nádoby má plastickou výzdobu, kterou tvoří pruh. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 128.

Posledními čtyřmi popisovanými částmi nádob jsou okraje. Prvním z nich je vně hnědočerný a uvnitř černý. Lom má šedočerný odstín, nádoba tedy prošla redukčním výpalem. Jako ostřivo byl použit písek, povrch okraje je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 129.

Barva druhého okraje má vně hnědošedý a uvnitř hnědošedočerný odstín. Lom je šedý, typ výpalu byl redukční. Povrch střepu je lehce zdrsňelý, použitým ostřivem je písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 130.

Další okraj je zvenčí hnědošedý místy černý a vnitřní strana střepu má šedohnědou barvu. Lom je hnědý, na nádobu byl použit oxidační výpal. Lehce zdrsňelý povrch způsobil písek, jenž byl do hlíny přidán jako ostřivo. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 131.

Poslední okraj má vně hnědošedou místy černou a uvnitř oranžovohnědou barvu. Lom je hnědý, výpal oxidační. Ostřivem v tomto případě je písek, povrch je hladký. Okraj je zdoben mělkými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 132.

Sáček č. 4

Pískovna, jáma

Pozdní doba hradištní

Dne 21. června 1958

Přírůstkové číslo 28/71

Většina částí nádob jsou malé kusy (přibližně 3 – 4 cm). V sáčku se nachází i několik větších kusů. V sáčku je uloženo celkem 66 kusů keramiky – 1 dno, 1 okraj, 8 zdobených stěn nádob a 56 nezdobených částí těl nádob. Kromě keramiky se zde také nachází 1 kousek mazanice asi 3,5 cm velký.

Jediný okraj v tomto sáčku je zvenčí i uvnitř šedočerný, lom je šedý. Lze tedy vyvodit, že keramika prošla redukčním výpalem. Povrch okraje je hladký, jako ostřivo byl použit písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 133.

Dalším popisovaným kusem keramiky je stěna hrnce, jehož vnější strana má hnědočernou a vnitřní strana hnědou barvu. Lom je šedý, výpal redukční. Ačkoliv byl písek přidán do hlíny jako ostřivo, povrch střepu je hladký. Střep je zdoben jedním vrypem a velmi mělkou širokou linkou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 134.

Barva stěny nádoby je vně černá, uvnitř hnědá. Lom má černý odstín, z čehož vyvozujeme použití redukčního výpalu. Typem příměsí v tomto případě je tuha, povrch keramiky je hladký. Střep má rytou výzdobu a tvoří ji jedna čára. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 135.

Další kus keramiky má vně šedočerný a uvnitř tmavě hnědý odstín. Barva lomu je šedočerná, tato nádoba byla vypálena redukčním typem výpalu. Povrch je lehce zdrsňelý, protože užitým ostřivem je písek. Výzdobu tvoří široké mělké rýhy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 136.

Barva následujícího kusu nádoby vně přechází od hnědé po černou, uvnitř má načervenalé hnědý odstín. Lom je šedočerný, výpal byl redukční. Ostřivem je písek, povrch střepu je hladký. Tato stěna hrnce je zdobena dvěma rytými linkami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 137.

Šestým popisovaným střepem je zdobená část těla hrnce, jehož vnější i vnitřní zbarvení přechází od oranžovohnědé až po šedou. Lom je šedý, výpal byl redukčního typu. Střep je na dotek hladký, ačkoliv byl do hlíny přidán písek. Výzdobou je jedna rytá přímka. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 138.

Další zdobená stěna hrnce je zvenčí oranžovohnědošedá, uvnitř černá. Lom má šedočerný odstín. V tomto typu keramiky byly užity dva typy příměsi – tuha a písek. Povrch je hladký. Střep je zdoben třemi rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 139.

Dalším kusem je část těla hrnce. Vnější strana má černou barvu, uvnitř je střep hnědý. Lom je šedočerný, typ výpalu redukční. Lehce zdrsňelý povrch je díky přidanému písku. Výzdoba je tvořena širokými mělkými liniemi. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 140.

Poslední zdobeným kusem keramiky je střep, jehož barva zvenčí přechází od hnědé až po černou a uvnitř má oranžovohnědý odstín. Lom je černý, tato nádoba tedy prošla redukčním typem výpalu. Povrch je hladký, typem příměsi je v tomto případě písek. Tento kus keramiky je zdoben několika mělkými žlábkami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 141.

Sáček č. 5

Pískovna, jáma

Pozdní doba hradištní

Dne 21. června 1958

Přírůstkové číslo 28/71

V sáčku číslo 5 se nachází pouze keramické artefakty. Jsou zde uloženy 4 kusy dna, 13 částí okrajů, 30 kusů nezdobených stěn nádob a 51 kusů stěn nádob s výzdobou.

První okraj je zvenčí hnědočerný a uvnitř černý. Barva lomu je šedočerná, z čehož usuzujeme, že výpal byl redukčního typu. Jako ostřivo byl použit písek a povrch střepu je zdrsňelý. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 142.

Další okraj má vně oranžovohnědočernou a uvnitř černou barvu. Lom je šedočerný, tedy výpal byl redukční. Povrch je hladký, typem příměsi je písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 143.

Jiný okraj má vnější i vnitřní stranu hnědošedočerně zbarvenou a lom má šedočernou barvu. Nádoba prošla redukčním výpalem. Střep je na dotek hladký, do hlíny byl přidán písek jako ostřivo. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 144.

Okraj je vně i uvnitř hnědošedý, lom má šedočerný odstín. Výpal redukční. Typem ostřiva je v tomto případě písek, a proto je povrch okraje lehce zdrsňelý. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 145.

Následující okraj má zvenčí šedočernou a uvnitř hnědošedou barvu. Lom je černý, tato nádoba byla vypálena redukčním typem výpalu. V tomto kusu keramiky lze objevit dva typy příměsí - tuha a písek. Povrch je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 146.

Šestý okraj je vně hnědošedý a uvnitř hnědošedočerný. Lom má šedou barvu, výpal byl redukční. Povrch je hladký, ostřivem je písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 147.

Barva sedmého okraje má zvenčí hnědošedý odstín a uvnitř hnědošedočerný. Lom je šedočerný, nádoba prošla redukčním výpalem. Na dotek je okraj hladký, jako ostřívo byl využit písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 148.

Další okraj je vně hnědošedý, uvnitř šedohnědý. Lom má šedou barvu, výpal byl redukční. Příměsí je písek, povrch střepu je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 149.

Dalším popisovaným střepem je opět okraj, jehož barva vně přechází od načervenalé hnědé až po šedou a uvnitř má oranžovohnědočernou barvu. Lom je šedý, tento hrnec prošel redukčním výpalem. Povrch střepu je hladký, jako ostřívo byl použit písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 150.

Desátý okraj je vně černý a uvnitř hnědočerný. Lom má šedočernou barvu, typ výpalu redukční. Před vypálením byly do hlíny předány dva typy příměsí – tuha a písek. Povrch je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 151.

Vnější strana dalšího okraje má hnědošedou barvu, vnitřní strana je černá. Lom je též černý. Výpal byl redukční. I v tomto případě jako ostřívo posloužila tuha a písek. Povrch je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 152.

Dvanáctý okraj je vně i uvnitř hnědošedočerný. Lom je černý, nádoba tedy byla vypálena redukčním typem výpalu. Povrch je zdrsňelý, jako ostřívo byl do hlíny přidán písek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 153.

Poslední okraj v tomto sáčku je zvenčí hnědý a uvnitř oranžovohnědá barva přechází do šedé. Lom je též šedý, výpal byl redukční. Typem příměsí je písek, povrch je hladký. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 154.

První ze všech zdobených částí těl nádob je vně šedý, vnitřní strana střepu a lom mají stejnou barvu – šedočernou. Výpal byl redukčního typu. Jako ostřívo byl použit písek, povrch je zdrsňelý. Střep je zdoben rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 155.

Barva další zdobené stěny nádoby má vně i uvnitř hnědošedý odstín, lom je šedý. Na nádobu byl použit redukční výpal. Typ ostřiva – písek. Povrch střepu je hladký. Výzdobu tvoří tři ryté čáry. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 156.

Stěna hrnce je zvenčí oranžovohnědá, uvnitř hnědošedá. Lom má šedou barvu, z čehož usuzujeme, že nádoba prošla redukčním výpalem. Povrch je zdrsňelý, neboť jako ostřívo byla

použita slída a drobné kamínky. Výzdoba je opět rytá. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 157.

Vnější i vnitřní barva další zdobené části těla hrnce přechází od šedé do černé. Lom je šedý, výpal redukční. Povrch střepu je hladký, jako ostřívo posloužil písek. I tento střep je zdoben rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 158.

Dalším popisovaným střepem, je zdobená stěna nádoby, jejíž vnější i vnitřní barva má hnědočerný odstín. Lom je šedý. Nádoba tedy byla vypálena redukčním typem výpalu. Povrch stěny nádoby je hladký, příměsí je písek. Střep zdobí široké ryté linky. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 159.

Další část těla nádoby má vně hnědošedý a uvnitř hnědočerný odstín. Lom je šedočerný, výpal byl redukční. Jako ostřívo byl použit písek, na dotek je střep hladký. Výzdoba je rytá a tvoří ji mělké rýhy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 160.

Stěna hrnce, jehož vnější strana má šedočernou barvu a vnitřní strana je šedá. Lom je též šedý, výpal redukční. Typem ostříva byl písek. Povrch střepu je hladký. I na tomto kusu keramiky můžeme vidět rytou výzdobu. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 161.

Barva následující stěny nádoby je vně hnědá, uvnitř šedočerná. Lom je šedý, na nádobu byl použit redukční výpal. Příměs tvoří tuha, povrch je hladký. Střep je zdoben jednou rytou přímkou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 162.

Stěna hrnce je vně černá, uvnitř oranžovohnědá. Lom má stejnou barvu, tedy oranžovohnědou, z toho lze usoudit, že výpal byl oxidační. Výzdobu tvoří dvě rýhy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 163.

Část těla nádoby má vně hnědou barvu, která přechází až do černé, uvnitř je střep černý. Lom má šedočerný odstín, výpal byl redukčního typu. Na dotek je střep hladký, jako ostřívo byl použit písek. Výzdoba je rytá. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 164.

Další střep je zvenčí šedohnědý a uvnitř šedý. Barva lomu je šedočerná, nádoba tedy prošla redukčním výpalem. V tomto kusu keramiky jsou dva druhy příměsí – tuha a písek. Povrch je hladký. Výzdobu tvoří rytá linka. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 165.

Dvanáctá zdobená stěna hrnce je zvenčí hnědočerná a uvnitř načervenalé hnědá. Lom má šedý odstín, výpal by redukční. Na dotek je střep drsný, jako ostřívo posloužil písek. Výzdobu tvoří 4 ryté čáry. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 166.

Tato popisovaná část keramiky je vně hnědá, barva lomu i vnitřní strany je také hnědá. Výpal byl pravděpodobně oxidační. Typem ostříva je písek. Povrch střepu je hladký. Stěna nádoby je zdobena dvěma širokými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 167.

Zdobená část těla hrnce, vnější strana má šedý odstín. Barva uvnitř je šedočerná. Lom je též šedočerný, výpal redukční. Na dotek je střep zdrsňelý, ostřivem je písek. Výzdobu tvoří tenké linky. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 168.

Další stěna nádoby je vně i uvnitř hnědá. Lom má šedý odstín. Na nádobu byl použit redukční typ výpalu. Typem příměsí je slída, povrch je hladký. Střep je zdoben pěti rytými čarami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 169.

Tato stěna hrnce má zvenčí, uvnitř v lomu šedočernou barvu. Typ výpalu redukční. Jako ostřivo byl do hlíny přidán písek, povrch je hladký. Výzdoba je rytá a je tvořena jednou rýhou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 170.

Dalším popisovaným střepem je také stěna nádoby, jejíž vnější strana je hnědočerná a vnitřní strana má oranžovohnědou barvu. Lom je šedočerný, výpal byl redukční. Na dotek je střep hladký. Ostřivem v tomto případě je písek. Tuto stěnu hrnce zdobí čtyři širší ryté linie. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 171.

Barva následujícího popisovaného střepu je zvenčí hnědošedá a uvnitř černá. Lom je šedočerný, výpal redukční. Povrch střepu je hladký, jako ostřivo byl použit písek. Výzdoba je rytá a tvoří ji dvě čáry. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 172.

Další zdobená stěna hrnce je vně šedá, uvnitř černá. Lom má šedý odstín, na tuto nádobu byl použit redukční typ výpalu. Před výpalem byla do hlíny přidána slída, povrch hladký. Výzdoba je rytá. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 173.

Stěna nádoby, její vnější strana má šedohnědý odstín a vnitřní strana je hnědá. Lom je šedý, typ výpalu redukční. Použitým ostřivem v tomto případě je písek. Na dotek je střep hladký. Výzdobu zde představuje jedna rytá linka. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 174.

Jednadvacátá popisovaná část těla nádoby je vně hnědočerná. Barva vnitřní strany a lomu je totožná – šedočerná. Hrncem tedy prošel redukčním výpalem. Příměsí je písek. Povrch tohoto kusu keramiky je hladký. Výzdoba je rytá a tvoří ji tři linie. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 175.

Další část těla hrnce, vnější barva střepu je šedá, uvnitř i barva lomu je šedočerná. Typ výpalu redukční. Jako příměs byla využita tuha, povrch je hladký. Tato stěna keramiky je zdobena velmi jemnými mělkými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 176.

Následující zdobená stěna nádoby je vně i uvnitř hnědočerná. Lom je černý, z čehož lze usuzovat, že výpal byl redukční. Jako ostřivo byl použit písek, povrch je hladký. Výzdobu představují tři ryté široké rýhy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 177.

Tato zdobená stěna má vně šedočernou a uvnitř načervenalé hnědou barvu. Lom je šedočerný. Na nádobu byl použit redukční výpal. Typem příměsí je písek. Povrch střepu je hladký. Výzdoba je tvořena dvěma linkami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 178.

Část těla hrnce, vnější strana je načervenalé hnědá až šedočerná, vnitřní strana je černá. Lom má šedočernou barvu, výpal byl redukční. Jako ostřivo byl použit písek. Povrch střepu je hladký. I na tomto střepu je výzdoba rytá a tvoří ji tři čáry. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 179.

Další zdobená stěna je vně i uvnitř hnědošedá, lom je šedý, typ výpalu redukční. Jako ostřivo v tomto případě posloužil písek. Povrch je hladký. Střep je zdoben dvěma rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 180.

Sedmadvacátá popisovaná stěna keramiky má vně i uvnitř hnědošedou barvu. Lom je šedý, nádoba byla tedy vypálena redukčním typem výpalu. Povrch je hladký. Před vypálením byla do hlíny přidána slída jako příměs. Střep je zkrášlen čtyřmi rytými linkami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 181.

Část těla nádoby je vně i uvnitř hnědá, lom má šedý odstín. Výpal redukční. Na dotek je tento kus keramiky hladký. Typ ostřiva je písek. I v tomto případě je výzdoba rytá a tvoří ji dvě čáry a jeden krátký vryp. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 182.

Další stěna hrnce, jehož vnější i vnitřní strana má stejnou barvu – hnědošedou. Lom má šedý odstín. Nádoba prošla redukčním výpalem. Povrch střepu je hladký. Jako ostřivo byl přidán písek. Střep je zdoben jednou rytou čarou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 183.

Následující zdobená část těla hrnce je vně narůžověle hnědá a uvnitř hnědočerná. Lom je šedočerný, výpal byl redukční. I zde je typem ostřiva písek a povrch je hladký. Výzdoba je rytá a je tvořena pěti rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 184.

Dalším popisovaným střepem je kus výduti nádoby, jehož barva zvenčí přechází od oranžovohnědé po šedou a černou, uvnitř je střep hnědý. Lom je též hnědý, z čehož lze usuzovat, že nádoba prošla oxidačním výpalem. Povrch střepu je zdrsnělý, použitým ostřivem je písek. I v tomto případě je výzdoba tvořena rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 185.

Tento popisovaný kus keramiky je část stěny a hrdla. Vnější strana je hnědošedočerná a vnitřní šedočerná. Lom má černý odstín. Výpal byl redukční. V tomto kusu keramiky lze objevit dva druhy příměsí – písek a slída. Povrch střepu je lehce zdrsnělý. Výzdoba je rytá a je tvořena čtyřmi rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 186.

Barva další stěny nádoby je vně hnědá a místy přechází do šedé a černá a uvnitř hnědá. Lom je tmavě šedý, typ výpalu redukční. Jako ostřivo byl použit písek. Povrch je hladký. Střep je zkrášlen pěti rytými čarami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 187.

Stěna hrnce. Barva vně i uvnitř je šedočerná. Lom má taky šedočernou barvu. Na nádobu byl použit redukční typ výpalu. Jsou zde dva druhy příměsí – písek a slída. Povrch střepu je drsný. Stěna je zkrášlena čtyřmi širokými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 188.

Zdobená stěna hrnce je vně oranžovohnědá, uvnitř oranžovohnědošedá. Lom má šedý odstín, výpal redukční. Jako ostřivo byl použit písek a slída. Na dotek je střep hladký. Výzdobu tvoří mělké rýhy blízko u sebe. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 189.

Střep s číslem šestatřicet má zvenčí hnědou a místy černou barvu, uvnitř je černý. Lom je šedočerný, byl tedy použit redukční výpal. Použitým ostřivem je slída a povrch je hladký. Rytou výzdobu představuje jedna linie. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 190.

Stěna nádoby je zvenčí šedočerná, vnitřní strana má načervenalé hnědou barvu. Lom je šedočerný, výpal redukční. Typem příměsí je písek, povrch hladký. Střep je zdoben třemi rytými čarami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 191.

Další část těla nádoby má vně šedočerný a uvnitř červenohnědý odstín. Lom je šedý. Při výpalu byl použit redukční typ. Na dotek je střep hladký. Jako ostřivo byl využit písek. Výzdobu tvoří rýhy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 192.

Následující stěna hrnce s výzdobu je zvenčí hnědošedá a uvnitř šedá. Lom má hnědý odstín, výpal byl oxidačního typu. Povrch je hladký, ostřivem je písek. Tato stěna je zdobena dvěma rytými liniemi. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 193.

Tato popisovaná část výduti je vně hnědošedá a uvnitř černá. Lom má hnědý odstín, výpal oxidační. Jako ostřivo posloužil písek. Povrch je hladký. I zde se jako výzdoba uplatnily ryté linky. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 194.

Barva další stěny je vně hnědá, uvnitř hnědošedá. Lom je šedý. Nádobu tedy prošla redukčním výpalem. Na dotek je střep hladký, typem ostřiva je písek. Tento kus keramiky je zkrášlen třemi rytými čarami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 195.

Dalším střepem je výduť hrnce, jejíž vnější strana má šedočernou a vnitřní tmavě hnědou barvu. Lom je šedý, typ výpalu redukční. Před vypálením byl do hlíny přidán písek jako ostřivo, povrch je hladký. Výzdobou jsou zde dvě rýhy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 196.

Část těla nádoby. Barva zvenčí je hnědošedá místy černá, uvnitř je hnědočerná. Lom má šedočerný odstín. Byl použit redukční výpal. Povrch keramiky je hladký, typem příměsí je slída. Výzdobu představují dvě ryté linie. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 197.

Pětačtyřicátým popisovaným kusem keramiky je stěna hrnce s částí hrdla. Vnější i vnitřní strana má šedou barvu. Lom je také šedý. Nádoba byla vypálena redukčním typem výpalu. Jako příměs byla do keramiky přidána slída. Na dotek je tento kus hrnce hladký. Výzdoba je opět rytá a tvoří ji čtyři čáry. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 198.

Další kus hrnce je vně hnědočerný, uvnitř má barva stejný odstín. Lom je šedočerný, výpal byl redukčního typu. Jako ostřivo byl použit písek. Povrch střepu je hladký. Tato stěna je zdobena čtyřmi mělkými rýhami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 199.

Zdobená stěna nádoby, barva vně i uvnitř je hnědočerná. Lom má šedočerný odstín, na nádobu byl použit redukční výpal. Typem příměsí je písek, na dotek je střep hladký. Střep je zkrášlen dvěma širokými rytými čarami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 200.

Barva následující části těla nádoby je zvenčí načervenalé hnědá místy šedá, uvnitř je střep hnědý až černý. Lom je šedočerný, výpal byl redukční. Zdrsnělý povrch byl způsoben velkým množstvím písku, který byl tady využit jako ostřivo. Výzdobu tvoří pět rýh. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 201.

Tato popisovaná část stěny hrnce je vně hnědošedá, uvnitř oranžovohnědá. Lom má šedý odstín. Výpal byl redukční. Typem ostřiva je písek, povrch je zdrsnělý. Střep je zkrášlen jednou rytou linií. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 202.

Další část nádoby. Barva lomu, vnější i vnitřní strany je černá. Z toho usuzujeme, že nádoba byla vypálena redukčním typem výpalu. Příměsí je v tomto případě tuha, povrch keramiky je hladký. Výzdoba je rytá a tvoří je vlnka. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 203.

Předposlední zdobená část keramiky je vně hnědá a uvnitř šedočerná. Lom má černý odstín. Hrncel prošel redukčním výpalem. Před vypálením byla do hlíny přidána tuha a povrch je hladký. Výzdoba je v tomto případě plastická a tvoří jí pruh. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 204.

Poslední zdobená stěna hrnce má zvenčí hnědošedou a uvnitř hnědočernou barvu. Lom je černý, tudíž výpal byl redukční. V tomto kusu keramiky lze objevit dva druhy příměsí – tuhu a písek. Na dotek je střep hladký. Střep je zdoben jednou rytou linkou a vlnovkou. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 205 + fotografie č. 29.

7.2. Regionální muzeum v Chrudimi

V chrudimském muzeu se nalézají čtyři sáčky nálezů, jedna malá samostatná nádoba a dva artefakty jsou vystaveny v expozici.

Sáček č. 1

Zahrádkářská kolonie

nalezeno při obdělávání pozemku p. Pavlem Kobetičem – dne 11. října 2004

Střední doba hradištní

A 6464

Přírůstkové číslo 384/2004

V sáčku se nalézá pouze jediný artefakt, kterým je zdobený okraj nádoby. Vnější barva má hnědošedočerný odstín a uvnitř je střep šedočerný. Lom je též šedočerný, na nádobu byl tedy použit redukční typ výpalu. Jako ostřívo byl použit písek a slída. Okraj je zdoben několika řadami vpichů a vlnkami. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 206 + fotografie č. 30

Sáček č. 2

Vejvanovická lípa

Na trati Vejvanovice – Úhřetice

Dne 2. května 1967

I. Č. A 394

V tomto sáčku se uchovává keramický nezdobený přeslen. Barva přeslenu je hnědá a šedá. Tento artefakt můžeme datovat pravděpodobně do období slezskoplatěnické kultury.

Sáček č. 3

Vejvanovická lípa

Na trati Vejvanovice – Úhřetice

Dne 2. května 1967

I. Č. 392, 393

Zde jsou uloženy dva artefakty. Jedním z nich je kamenná broušená sekera z období eneolitu a druhým je zlomek kamenného neolitického nástroje. Viz vyobrazení v příloze, fotografie č. 31.

Sáček č. 4

Lengyelská kultura, kultura s vypíchanou keramikou

I. Č. A 937 – 941

V sáčku se uchovává 5 kusů částí nádob a přeslen. Přeslen lze datovat do hradištního či laténského období.

Prvním popisovaným střepem je okraj mísy. Barva vně má různé odstíny hnědé, uvnitř je šedohnědý. Lom je šedočerný. Do hlíny před vypálením byla přidána tuha, povrch je hladký. Na okraji je plastický výčnělek. Mísa pocházela z období lengyelské kultury. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 207.

Další část těla nádoby je vně hnědošedočerná a uvnitř béžová. Lom má černý odstín. Ostřivem v tomto případě je písek, povrch střepu je hladký. I na tomto střepu najdeme plastický výčnělek. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 208.

Další dvě stěny nádob pocházejí obě z období kultury s vypíchanou keramikou. První z nich je zvenčí světle hnědá, která přechází do šedočerné, uvnitř je hnědošedá. Lom má šedý odstín. Typem ostřiva je písek, povrch keramiky je hladký. Výzdobu tvoří vpichy. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 209 + fotografie č. 32.

Druhá stěna nádoby má vně hnědou a uvnitř černou barvu. Lom je černý. Na dotek je střep hladký, jako ostřivo byl použit písek. I tato část těla nádoby je zdobena několika řadami vpichů. Viz vyobrazení v příloze, obrázek č. 210 + fotografie č. 33.

Nálezy z hrobu

Dalším artefaktem je celá nádoba, která byla slepena. Nádoba je malá, hrncovitého tvaru. Zvenčí má různé odstíny hnědé, uvnitř je šedočerná. Přidaným ostřivem je písek, povrch je zdrsňelý. Na nádobce jsou malá ucha. Datace – kultura s lineární keramikou. Viz vyobrazení v příloze, fotografie č. 34.

V muzeu v Chrudimi se také nalézají dva závěsky z mušle *Spondyllus gaedopus*, které obě datujeme do období kultury s lineární keramikou. Na jedné mušli můžeme vidět zářezy a otvory. Inventární čísla závěsků jsou A 875 a A 876. Viz vyobrazení v příloze, fotografie č. 35 a 36.

V expozici je vystaven pod inventárním číslem A 877 náhrdelník s 16 korálky vytvořených z mušle *Spondyllus gaedopus*. Korálky mají různé tvary – válcovité, oválné a kruhové. Datace – kultura s lineární keramikou. Viz vyobrazení v příloze, fotografie č. 37.

Zásobnice

Pod inventárním číslem A 115 se nachází zásobnice hnědé barvy. Zásobnice je slepená, místy doplněná, okraj nádoby chybí. Je zdobena prstováním a plastickou páskou. Lze ji datovat do období lužické kultury. V současné době se restauruje. Viz vyobrazení v příloze, fotografie č. 38.

8. Grafy

Archeologické nálezy jsem rozdělila do tabulek a grafů podle typu střepu, druhu příměsi a podle datace.

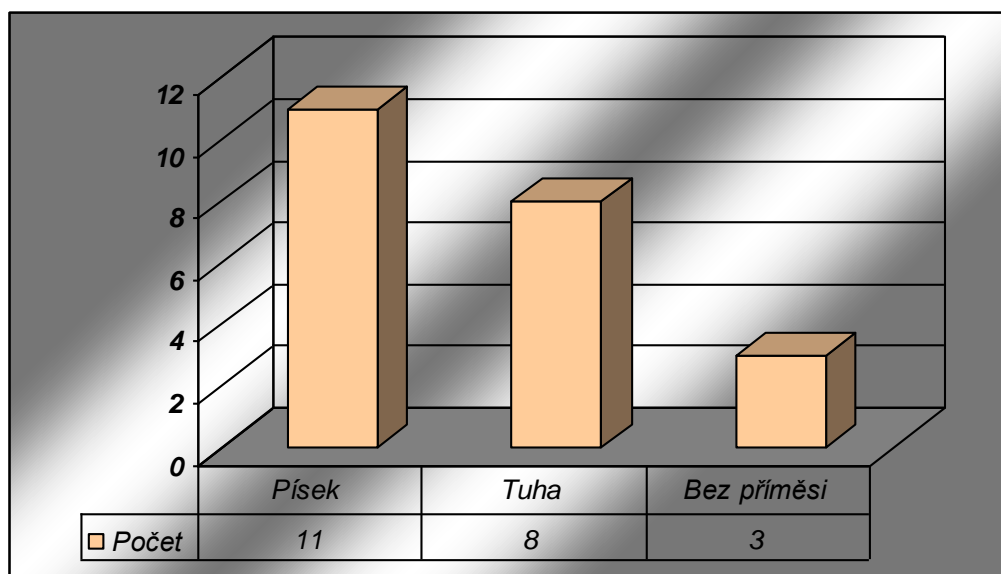
Pro určení druhu příměsi jsem použila subjektivní úsudek.

8.1. Soubor číslo 1

V krabici je celkem uloženo 22 střepů.

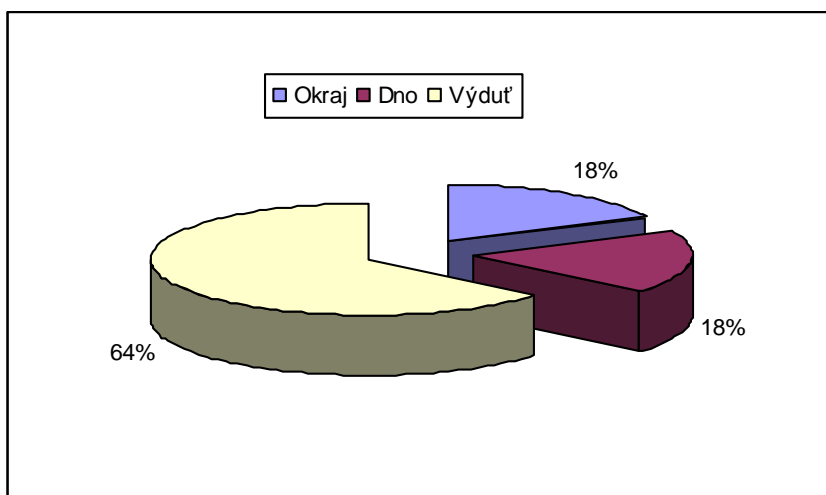
Jedním ze sledovaných hledisek je typ příměsi. Jak je patrné z tabulky většina kousků keramiky obsahovala jako příměs písek. Do 8 kousků byla při výrobě přidána tuha a pouze 3 zlomky jsou bez příměsi.

Příměs	Písek	Tuha	Bez příměsi
Počet	11	8	3

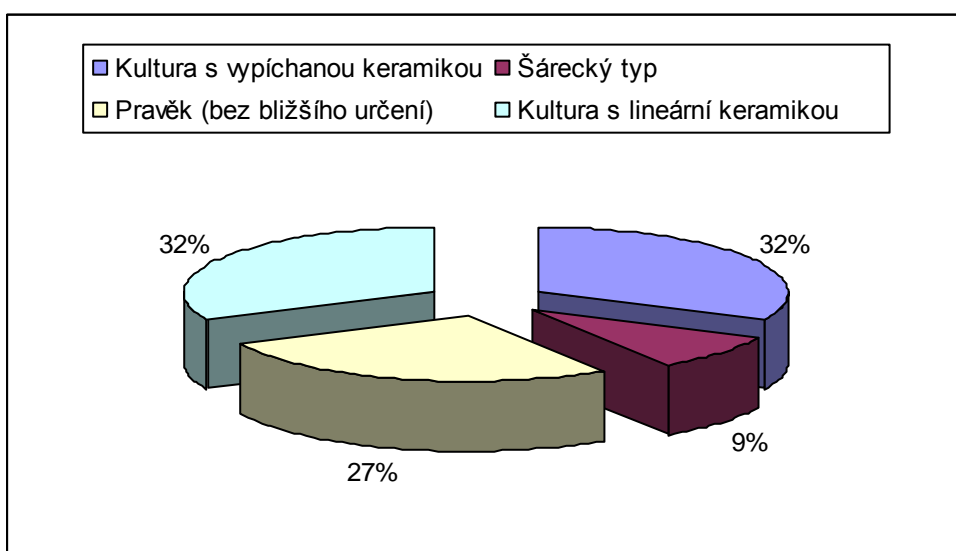
Ze všech 22 střepů se v souboru nalézají 4 okraje, 4 dna a 14 částí výdutí. Při převedení na procenta získáváme hodnoty jako 64% výdutí, 18% okrajů a 18% jsou dna.

Typ střepu	Okraj	Dno	Výduť
Počet	4	4	14

V tomto souboru se nalézala keramika pouze z pravěku – 7 kusů pochází z období kultury s lineární keramikou (32%), dalších 7 z kultury s vypíchanou keramikou (32%) a šárecký typ je zastoupen 2 střepu (9%). Zbývajících 6 částí (27%) nelze blíže datovat než jako pravěké.

Datace	Kultura s vypíchanou keramikou	Šárecký typ	Pravěk (bez bližšího určení)	Kultura s lineární keramikou
Počet	7	2	6	7

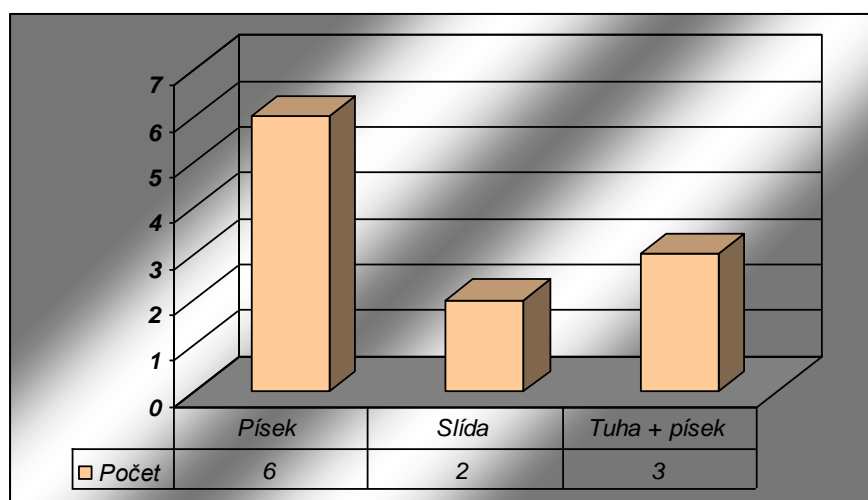

8.2. Soubor číslo 2

Soubor číslo 2 obsahuje pouze 11 střepů.

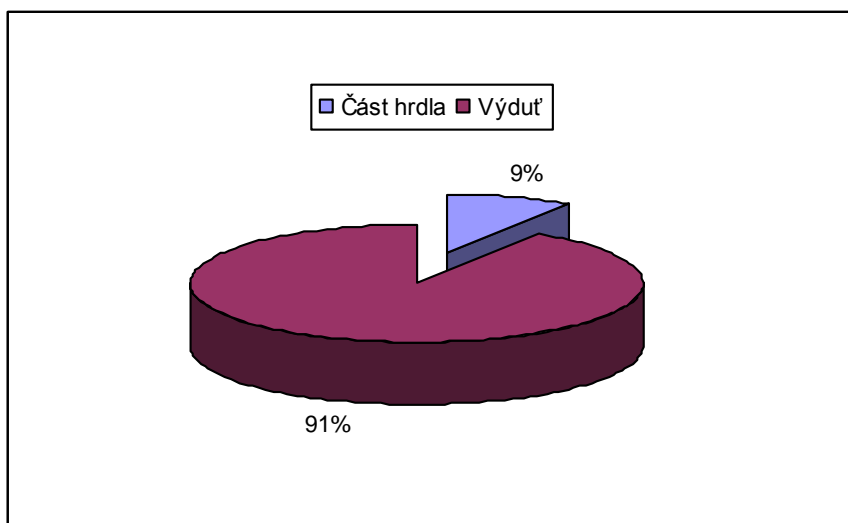
Nejdříve rozdělíme keramiku podle typu příměsi. Z tabulky lze vyčíst, že 6 střepů v sobě obsahuje písek, 2 zlomky slída a ve 3 kouscích nádob je směs tuhy a písku.

Příměs	Písek	Slída	Tuha + písek
Počet	6	2	3

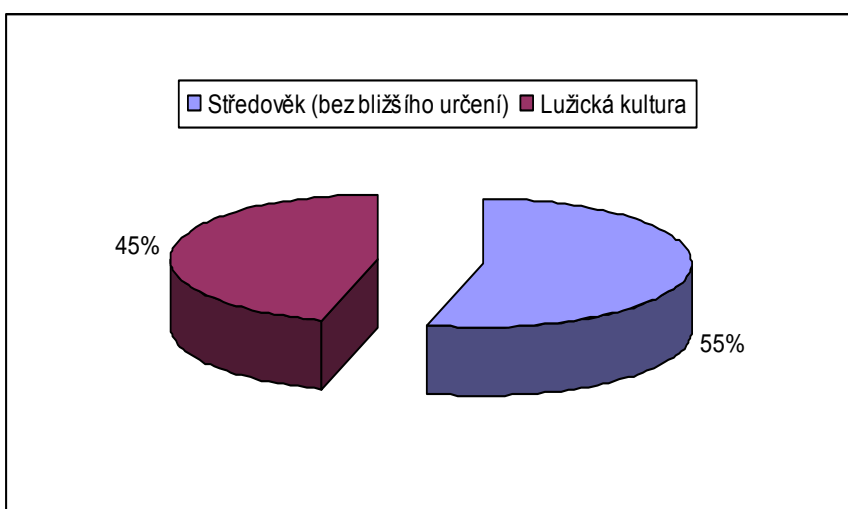
Dalším hlediskem pro rozdělení keramiky je typ střepu. V tomto případě se v souboru nalézá pouze 1 část hrdla a 10 kusů výdutí. Tuto skutečnost můžeme vyjádřit v procentech jako 91% výdutí a 9% část hrdla.

Typ střepu	Část hrdla	Výduť
Počet	1	10

Ve zkoumaném souboru je keramika rozdělena do dvou časových úseků, do doby lužické kultury patří 5 střepů tedy 45% z celého souboru a do středověku bez bližší datace 6 kusů keramiky tedy 55%.

Datace	Středověk (bez bližšího určení)	Lužická kultura
Počet	6	5

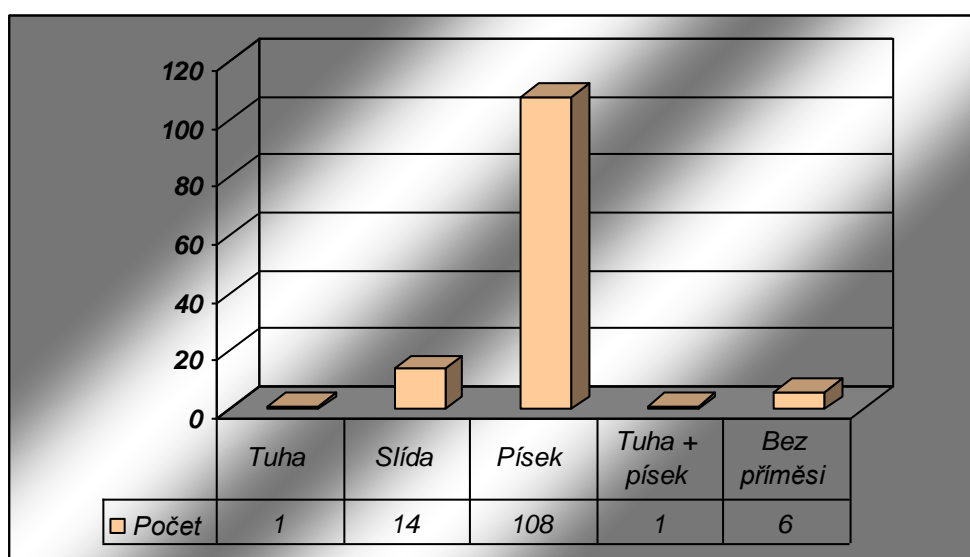

8.3. Soubor číslo 3

Celkem se zde nachází 130 částí keramiky.

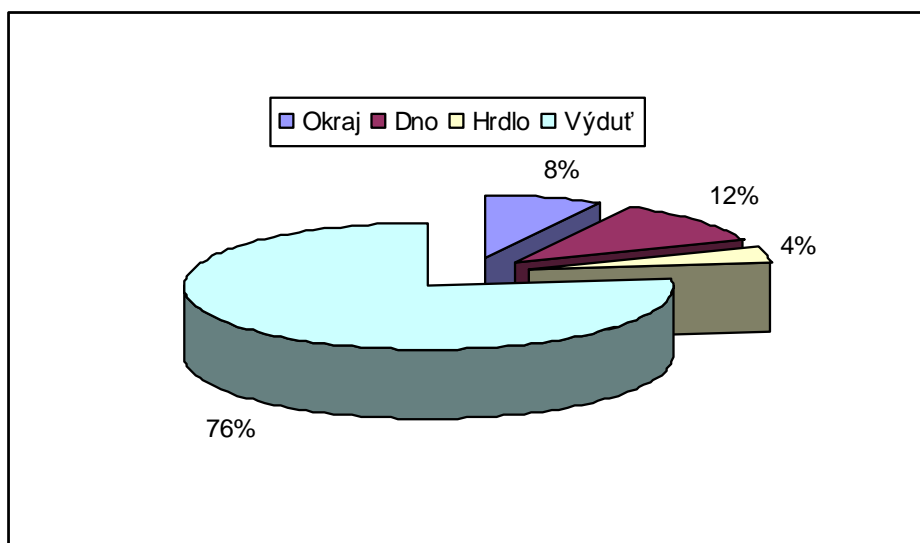
Nejvíce zastoupeným typem příměsi je písek, který je obsažen v 108 kusech, další nejčastěji používanou příměsí je slída, která se nalézá ve 14 kusech, následuje 6 střepů bez příměsi, v 1 části keramiky je tuha a v posledním střepu je směs tuhy a písku.

Příměs	Tuha	Slída	Písek	Tuha + písek	Bez příměsi
Počet	1	14	108	1	6

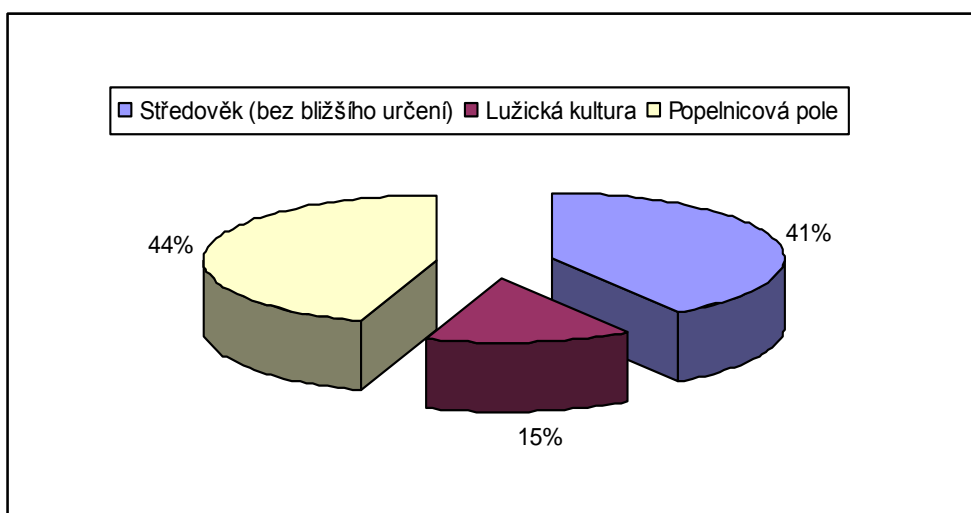
Při rozdělení materiálu podle typu dostáváme čtyři druhy. Prvním je okraj, který je zastoupen 10 kusy (8%), dalším druhem je dno s 15 kusy (12%), hrdlo, které je zastoupeno 5 střepů (4%) a nejpočetnějším druhem je výduť se 100 kusy (76%).

Typ střepu	Okraj	Dno	Hrdlo	Výduť
Počet	10	15	5	100

Při datování nelze 53 střepů blíže datovat než jako středověké, dalších 19 střepů datujeme do období lužické kultury a zbylých 58 částí nádob pochází z kultury popelnicových polí. Při převedení na procenta získáme hodnoty 41% středověké střepy, 15% nálezy z období lužické kultury a 44% artefakty z období popelnicových polí.

Datace	Středověk (bez bližšího určení)	Lužická kultura	Popelnicová pole
Počet	53	19	58

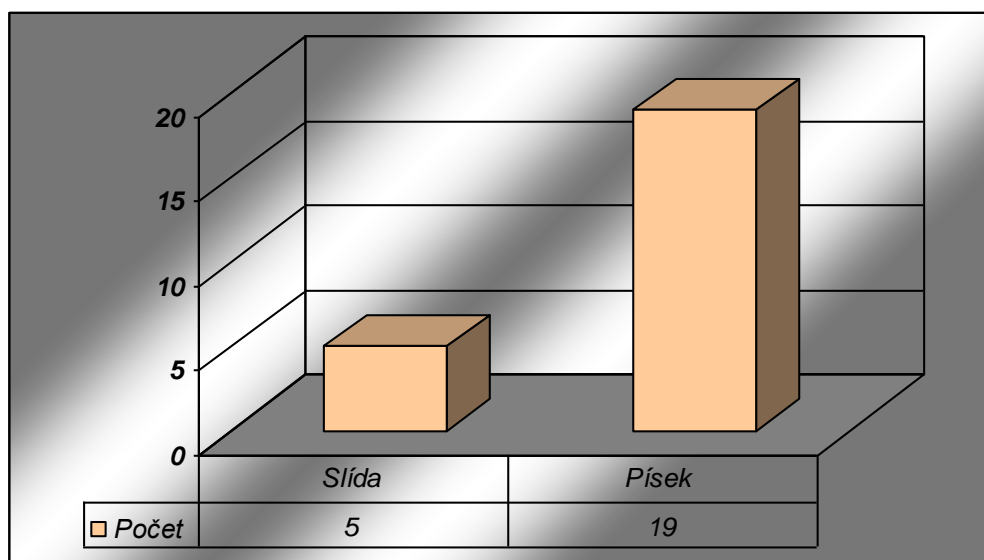

8.4. Soubor číslo 4

V tomto souboru se uchovává 24 artefaktů.

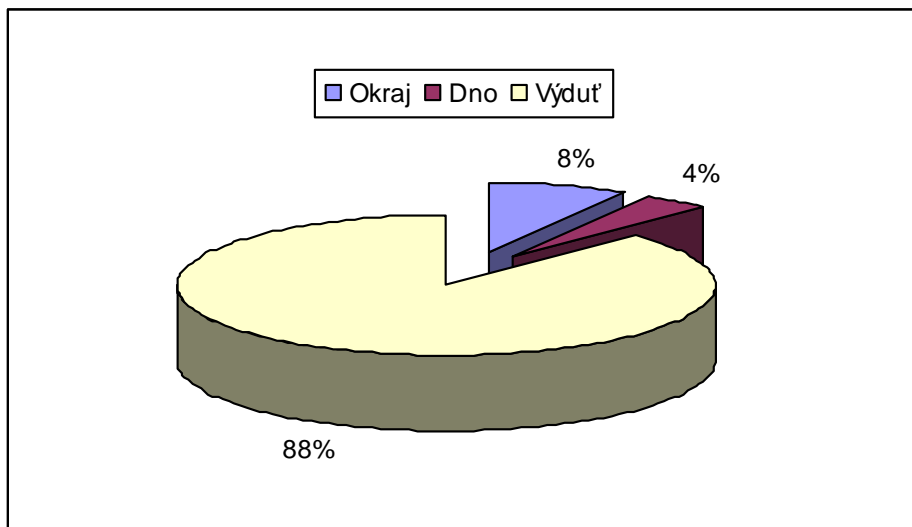
Podle typu příměsi můžeme tyto nálezy rozdělit pouze do dvou druhů. Keramika obsahující písek je zastoupena 19 kusy a slídu v sobě obsahuje 5 střeptů.

Příměš	Slída	Písek
Počet	5	19

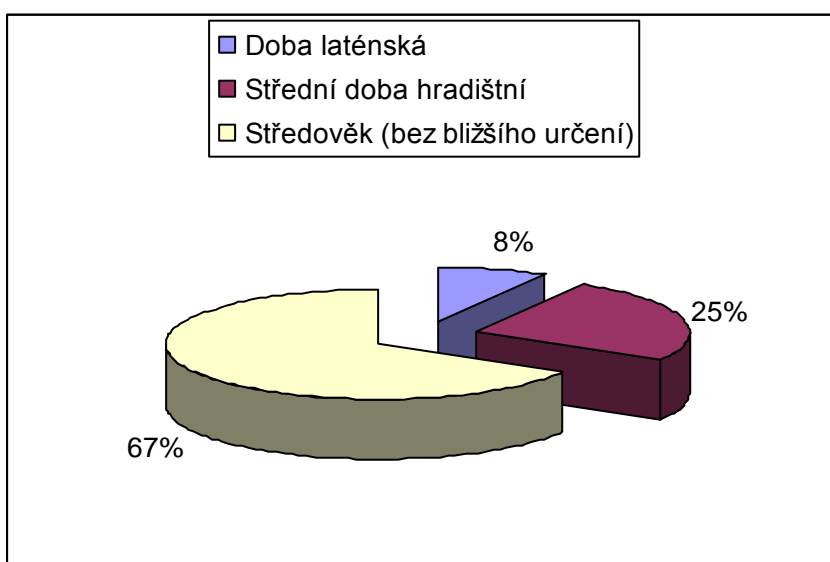
Nejčastějším typem střeptu je výduť, která tvoří 88% souboru, 8% souboru tvoří okraje, a dno tvoří 4% souboru.

Typ střepu	Okraj	Dno	Výduť
Počet	2	1	21

Nejvíce střepů v souboru číslo 4 pochází z období středověku (bez bližší datace), tedy 64%, 24% tvoří nálezy ze střední doby hradištní (z let 800 – 950) a nejméně početnými nálezy jsou předměty z laténského období, které tvoří pouze 12%.

Datace	Doba laténská	Střední doba hradištní	Středověk (bez bližšího určení)
Počet	2	6	16

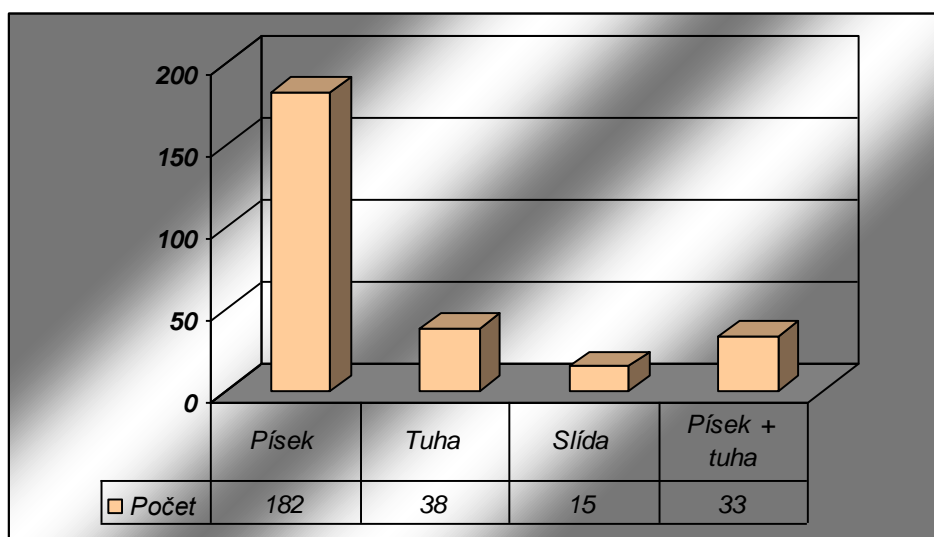

8.5. Soubor číslo 5

V souboru se uchovává celkem 268 artefaktů.

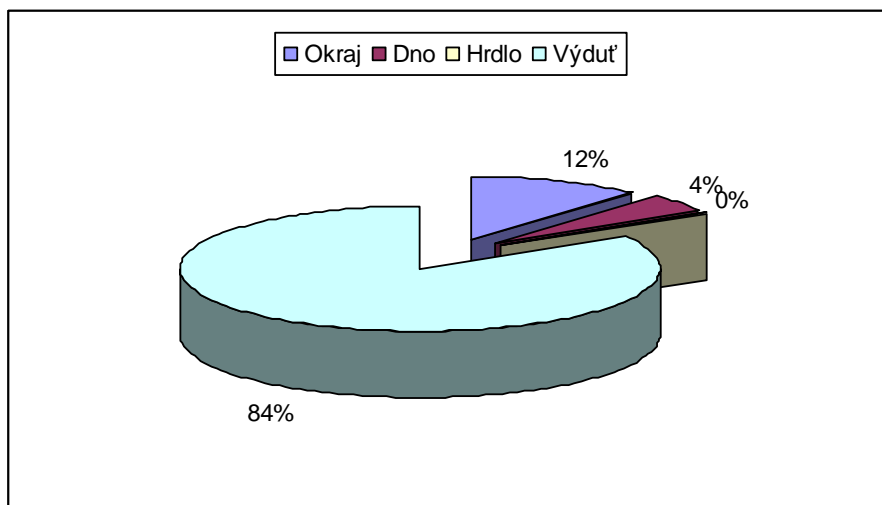
Nejvíce zastoupenou příměsí je písek, který se nalézal ve 182 střepech. Druhým nejpočetnějším typem ostřiva byla tuha, která byla ve 38 zlomcích, dále pak 33 kousků keramiky obsahovalo směs písku a tuhy a nejméně používaným ostřivem v tomto souboru byla slída, které byla objevena v 15 střepech.

Příměs	Písek	Tuha	Slída	Písek + tuha
Počet	182	38	15	33

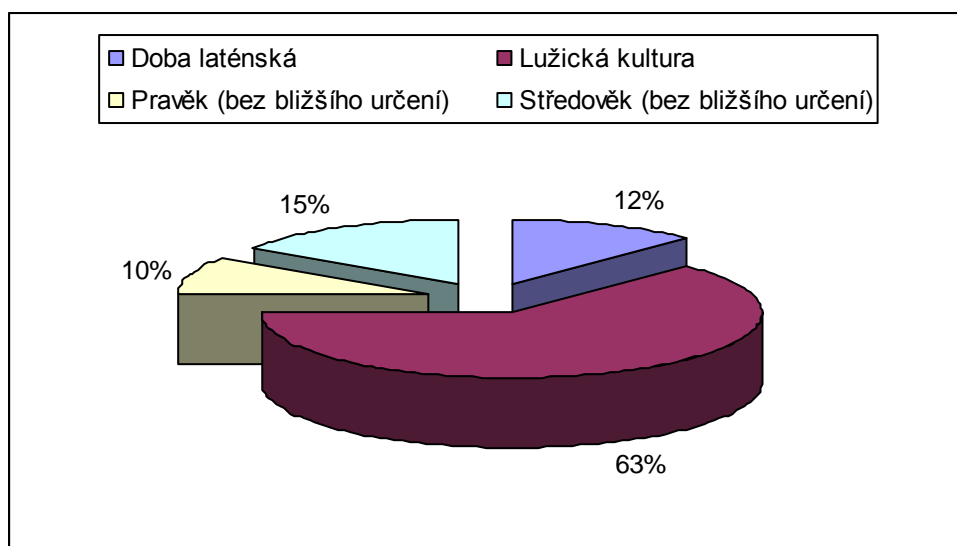
Z celkem 268 střepů se v souboru nachází 31 okrajů, 12 kusů dna, 224 výdutí a pouze 1 část hrdla. Při přepočítání na procenta získáme hodnoty 12% okrajů, 4% jsou dna, 84% výdutí.

Typ střepu	Okraj	Dno	Hrdlo	Výduť
Počet	31	12	1	224

Ve zkoumané skupině keramiky nálezy pochází z různých časových období. Nejvíce zastoupeným je období lužické kultury se 168 nálezy a tvoří tedy 63% materiálu, 33 střepů pochází z doby laténské a tvoří 12% materiálu, pravěk bez bližší datace s 26 kusy keramiky tvoří 10% a středověk bez bližší datace s 41 střepy 15% materiálu.

Datace	Doba laténská	Lužická kultura	Pravěk (bez bližšího určení)	Středověk (bez bližšího určení)
Počet	33	168	26	41

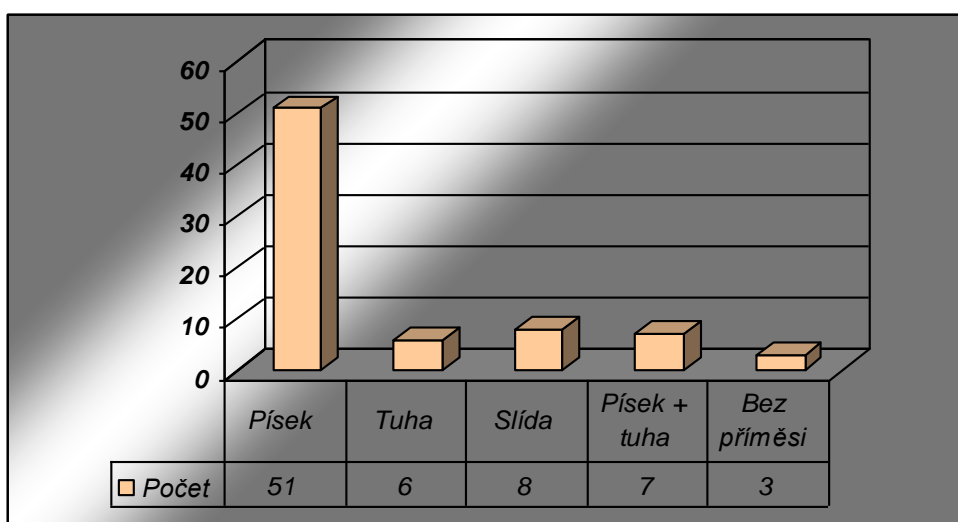

8.6. Soubor číslo 6

V tomto souboru se celkem nachází 75 střepů.

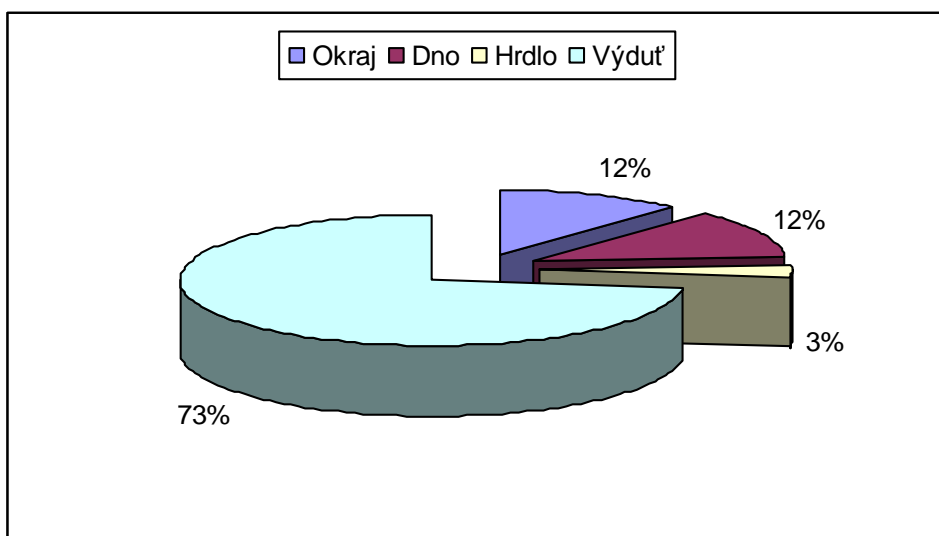
Z hlediska příměsí je soubor zastoupen 51 zlomky s příměsí písku, 6 střepy s příměsí tuhy, v 8 střepech byla objevena slída, směs písku a tuhy se nachází v 7 částech keramiky a bez příměsí jsou pouze 3 zlomky nádob.

Příměs	Písek	Tuha	Slída	Písek + tuha	Bez příměsí
Počet	51	6	8	7	3

Další kategorie, kterou sledujeme, je typ střepu. 73% materiálu, což je 55 střepů, jsou výdutě nádob, 12% a tedy 9 střepů jsou okraje nádob, dalších 12% souboru jsou dna a 3% tedy 2 zlomky jsou části hrdla.

Typ střepu	Okraj	Dno	Hrdlo	Výduť
Počet	9	9	2	55

Všechny artefakty z tohoto souboru se datují do pozdní doby hradištní (12. století).

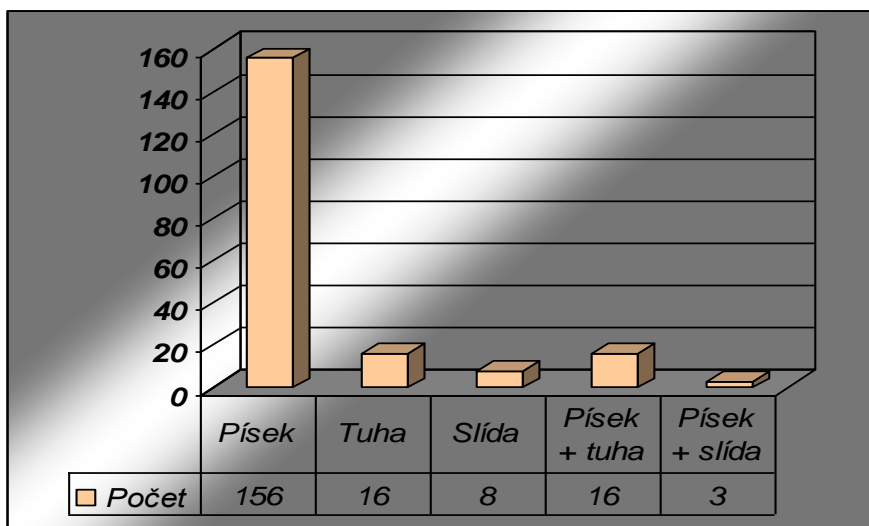
Datace	Pozdní doba hradištní
Počet	75

8.7. Soubor číslo 7

V souboru se uchovává 199 kusů keramiky.

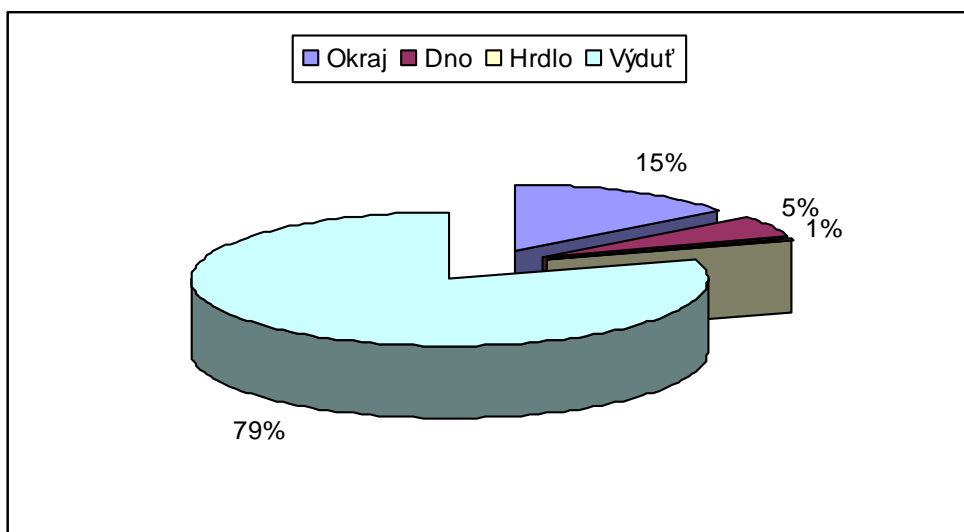
Nejčastěji použitým typem příměsí v tomto souboru je písek, který reprezentuje 156 střepů, v pořadí dalšími nejčastějšími typy jsou tuha a směs písku a tuhy, které jsou zastoupeny 16 střepů. Slída byla použita pouze v 8 zlomcích keramiky a směs písku a slídy se objevuje ve 3 kusech.

Příměs	Písek	Tuha	Slída	Písek + tuha	Písek + slída
Počet	156	16	8	16	3

Z hlediska typu střepu je 159 kusů výdutí (79%), 29 okrajů (15%), 10 kusů dna (5%) a pouze 1 kus hrdla (1%).

Typ střepu	Okraj	Dno	Hrdlo	Výduť
Počet	29	10	1	159

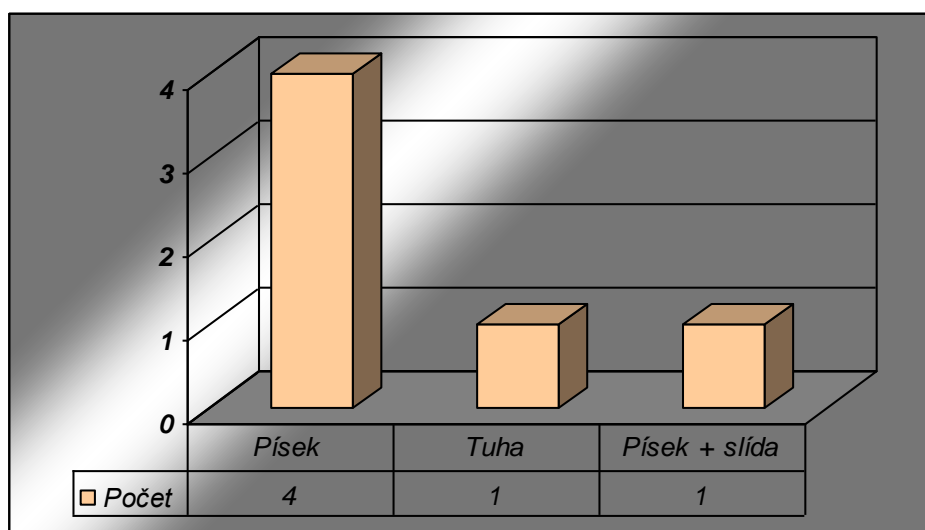
Všechny nálezy uložené v tomto souboru pochází z pozdní doby hradištní (12. století).

Datace	Pozdní doba hradištní
Počet	199

8.8. Regionální muzeum v Chrudimi

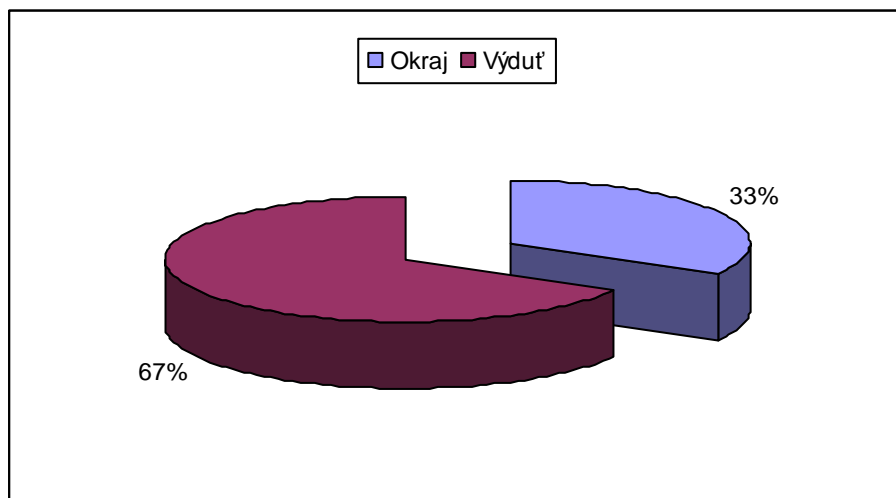
V muzeu v Chrudimi se nachází pouze 6 zlomků keramických nádob. Ve 4 zlomcích byl použit písek jako ostřívo, dále byla v 1 případě přidána do hlíny tuha a 1 střep obsahuje směs písku a slída.

Příměs	Písek	Tuha	Písek + slída
Počet	4	1	1

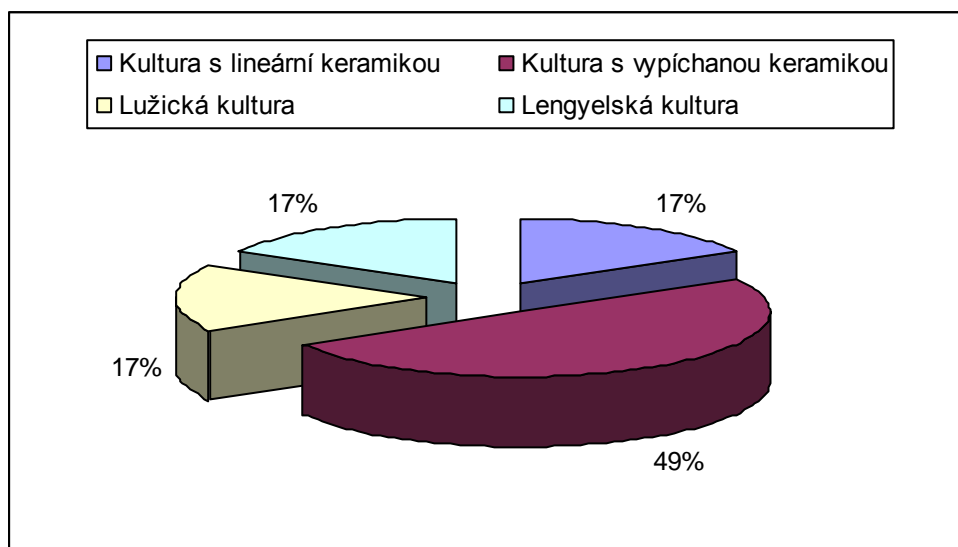
Podle typu střepu lze tento soubor rozdělit na dvě skupiny. První tvoří výdutě, které jsou zastoupeny 4 kusy a tvoří tak 67% ze souboru. Zbýlé 2 kusy a tedy 33% tvoří okraje.

Typ střepu	Okraj	Výduť
Počet	2	4

Nakonec se zabýváme otázkou datace. 49% tedy 3 kusy keramiky můžeme datovat do období kultury s vypíchanou keramikou, po 17% má kultura s lineární keramikou, lužická kultura a lengyelská kultura.

Datace	Kultura s lineární keramikou	Kultura s vypíchanou keramikou	Lužická kultura	Lengyelská kultura
Počet	1	3	1	1

9. Archeologický výzkum

Na jihovýchodním okraji obce Vejvanovice, v místě dnes již zaniklé pískovny, byly objeveny narušené sídlištní objekty, které pocházely z doby pozdně hradištní. Pískovna se nacházela na parcele číslo 326/1 podél silnice vedoucí z Vejvanovic do Stíčan.

Objekt číslo 1

Tento objekt byl dne 21. června 1958 částečně prokopán. Objekt byl 110 cm dlouhý a 90 cm hluboký. Stěny se pravidelně zešíkmovaly, dno bylo ploché. Ve výplni černohnědé barvy bylo nalezeno více kusů keramiky a zlomek esovitě prohnuté železné tyčinky. Všechny nálezy z tohoto objektu pocházejí z 12. až 13. století a jsou uloženy v Muzeu východních Čech v Hradci Králové pod přírůstkovým číslem 28/71.

Objekt číslo 2

V letech 1964 – 1965 byl na západním okraji pískovny prováděn výzkum dalšího narušeného objektu. Rozměry objektu byly 5 m na délku a hloubka činila 90 cm. V jižní části jámy byl vyvýšený schod. Dno bylo ploché. Na profilu bylo možno vidět vrstvu mazanice a uhlíků. V hnědé vrstvě výplni byly objeveny zlomky keramiky, dále část přeslenu, několik zvířecích kostí a pár kousků mazanice. Všechny artefakty jsou uloženy v Muzeu východních Čech v Hradci Králové pod přírůstkovým číslem 29/71 a datují se do 12. století.

10. Lokality

Naleziště číslo 1 a 1a) se rozkládají na terase nad potokem Ježděnkou¹⁰⁵ na parcelách č. 236/1, 10 – 12. Artefakty z této lokality jsou uloženy v muzeu v Hradci Králové pod přírůstkovými čísly 28/71, 29/71 a 150/83. Většina z těchto nalezených předmětů jsou zlomky keramiky. Z toho 6 kusů nelze blíže datovat než jako středověké. Dalších 5 střepů pochází z období lužické kultury. Na tomto území byl proveden archeologický výzkum dvou objektů v areálu zaniklé pískovny. Tento výzkum přinesl velmi mnoho nálezů – především keramiky, ale i zvířecích kostí a kousků mazanice. Nálezy je možné časově zařadit do pozdní doby hradištní (12. století).¹⁰⁶

Naleziště číslo 2 je lokalizováno na parcelách č. 109/1, 335/2, 10, 52. Objevené předměty jsou uloženy v muzeu v Hradci Králové pod přírůstkovými čísly 151/83 a 183/84. Pod přírůstkovým číslem 183/84 se nachází 28 kusů keramiky. Z toho 2 zlomky nelze blíže určit než jako středověké a dalších 26 kusů je zařazeno do období pravěku bez bližší datace.¹⁰⁷

Naleziště číslo 3 se nachází ve svahu na severním břehu levostranného přítoku Ježděny.¹⁰⁸ Číslo parcely, na které je toto naleziště situováno je 335/10. Nalezené předměty se uchovávají v muzeu v Hradci Králové pod přírůstkovými čísly 20/87 a 151/83. Ze všech nálezů lze 33 zlomků zařadit do doby laténské. Dalších 7 zlomků pochází z 8. – 9. století, 24 zlomků lze zařadit na přelom 12. a 13. století., další 2 kusy keramiky jsou datované do let 1200 - 1300 a 15 zlomků nádob se dochovalo z období 13. – 15. století.¹⁰⁹

Naleziště číslo 4 je situováno ve svahu a na vyvýšenině jižně od levého přítoku Ježděny¹¹⁰ na parcele č. 335/2. I tyto nálezy se uchovávají v muzeu v Hradci Králové pod přírůstkovým číslem 55/89. Bylo zde nalezeno několik kousků keramiky, 2 zlomky můžeme zařadit do doby laténské a 9 střepů pochází z let 1200 – 1300.¹¹¹

¹⁰⁵ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 19.

¹⁰⁶ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 98 – 99.

¹⁰⁷ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 98 – 99.

¹⁰⁸ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 19.

¹⁰⁹ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 98 – 99.

¹¹⁰ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 19.

¹¹¹ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 98 – 99.

Naleziště číslo 5 se rozkládá přímo v nivě Novohradky¹¹² na parcelách č. 119/7-9. Artefakty se uchovávají v sáčkách s číslem 161/90 v muzeu v Hradci Králové. Jedná se celkem o 19 zlomků keramiky a 1 kus mazanice. Z těchto zlomků nádob můžeme 7 datovat do 950 – 1200, dalších 10 do let 1200 – 1300. Jeden zlomek nelze blíže datovat než jako středověký. Mazanice pochází z období raného středověku.¹¹³

Naleziště číslo 6 je lokalizováno na hraně terasy nad řekou Novohradkou¹¹⁴ na parcelách č. 250/1, 3-23, 33. Několik předmětů z této lokality se uchovává v muzeu v Hradci Králové pod přírůstkovými čísly 21/78, 22/78, 149/83, 162/90 a v muzeu v Chrudimi pod inventárním číslem A115 je uložena zásobnice. Z artefaktů uložených v Hradci Králové 58 kousků keramiky pochází z pravěku, snad z období popelnicových polí. Do období lužické kultury můžeme datovat 168 kousků keramiky. Dalších 6 zlomků lze zařadit do období let 1200 – 1300 a dalších 25 do let 1300 – 1500.¹¹⁵

Naleziště číslo 7 se rozkládá na parcele č. 275. Předměty z této lokality se nalézají pod přírůstkovým číslem 163/90 v muzeu v Hradci Králové. Z naleziště číslo 7 pochází 19 částí nádob z období lužické kultury, 2 střepy jsou z let 1200 – 1300 a další 3 zlomky pocházejí z období 13. – 15. století.¹¹⁶

Naleziště číslo 8 se rozkládá na parcelách č. 289, 290, 314, 319, 320, 321/1, 2. I tyto nálezy jsou uchovávány v muzeu v Hradci Králové pod přírůstkovým číslem 164/90. Několik nálezů pochází z období slezskoplatěnické kultury, 4 zlomky z let 950 – 1200, 6 kousků z let 1200 – 1300 a 4 části nádoby jsou z let 1300 – 1500.¹¹⁷

Naleziště číslo 9 se nachází v sousedství kostela. Zde byly objeveny 2 nebo 4 záušnice z hrobů datovatelné do let 950 – 1200 a neznámý počet zlomků keramických nádob. Tyto artefakty jsou dnes nezvěstné.¹¹⁸

¹¹² FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 19.

¹¹³ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 98 – 99.

¹¹⁴ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 19.

¹¹⁵ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 98 – 99.

¹¹⁶ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 98 – 99.

¹¹⁷ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 98 – 99.

¹¹⁸ FROLÍK, Jan. SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2. Str. 98 – 99.

11. Osídlení Chrudimska

11.1. Pravěké osídlení na Chrudimsku

Z období paleolitu a mezolitu se na Chrudimsku našlo pouze několik artefaktů. Nálezy z paleolitu jsou doloženy v Dřenicích, Chrudimi, Třebřichách a předměty z období mezolitu byly objeveny v Topoli a Tuněchodech. V Chrudimi na Pumberkách byly objeveny uhlíky z ohniště, které by snad mohly dokládat existenci sídliště, avšak dodnes to není zcela jisté.¹¹⁹

Více nálezů máme z období, kdy na toto území přišli nositelé kultury s lineární keramikou. Na Chrudimsku bylo objeveno několik sídlišť – v okolí Úhřetic, Chrasti, Chrudimi a okolo Dřenic. Bylo také prozkoumáno kostrové pohřebiště v Chrudimi. Z tohoto období pochází náhrdelník z mušle *Spondyllus*, který byl nalezen v hrobě ve Vejvanovicích.¹²⁰

Nositelé kultury s vypíchanou keramikou se usídlují na stejných lokalitách jako obyvatelé z předchozích období. Nejdůkladněji bylo prozkoumáno sídliště v bývalé Kopistově cihelně v Úhřeticích, kde se zachovaly části domů. Z ostatních nalezišť (Rosice u Chrasti, Chrast) známe jednotlivé jámy.¹²¹

Předměty ze závěrečného období neolitu, kdy se zde nacházejí nositelé lengyelské a jordanovské kultury, byly nalezeny v Topoli a v Úhřeticích v bývalé Kopistově cihelně. V této cihelně byly objeveny i kostrové hroby.¹²²

Pro následující období eneolitu známe několik ojedinělých kamenných nástrojů. Sídlištních nálezů je doloženo velmi málo a pouze z nejstaršího a nejmladšího paleolitu. Sídliště nositelů kultury s nálevkovitými poháry bylo objeveno v Topoli, Chrasti a Chrudimi. Z období michelsberské kultury známe na území Chrudimska jediný hrob. Více nálezů pochází až z doby kultury se zvoncovitými poháry. Sídliště z tohoto období bylo objeveno v Tuněchodech a Chrudimi bylo prozkoumáno pohřebiště.¹²³

Z období únětické kultury (starší doba bronzová) známe několik pohřebišť a sídliště (v Kopistově cihelně v Úhřeticích) a byl zde také objeven depot bronzových hřiven. Závěr

¹¹⁹ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /Chrudim/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 9.

¹²⁰ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /Chrudim/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 9.

¹²¹ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /Chrudim/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 9.

¹²² FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /Chrudim/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 9.

¹²³ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /Chrudim/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 9.

starší doby bronzové představuje větrovská skupina, ze které je doloženo pouze jedno sídliště v Chrudimi. Z následující mohylové kultury máme jen několik ojedinělých nálezů z Chrudimi a Chrasti u Chrudimi. Z tohoto faktu usuzujeme, že území Chrudimska nebylo v této době trvale osídleno.¹²⁴

Změnu přináší příchod nositelů lužické kultury, kdy bylo Chrudimsko velmi hustě osídleno. Nálezy jsou evidovány z Chrudimi, Rosic u Chrasti, Vejvanovic. V Platěnicích a Úhřeticích bylo objeveno několik pohřebišť a v Chrasti u Chrudimi a Rabštejnské Lhotě se našly depoty bronzových předmětů. V závěru tohoto období již pravděpodobně existovalo sídliště v Chrudimi na Pumberkách. Nejvíce sídlištních či hrobových nálezů na Chrudimsku pochází z období slezskoplatěnické kultury. Osídlení pravděpodobně dosahuje dnešní hustoty, sídliště nebo pohřebiště nalézáme téměř ve všech katastrech.¹²⁵

Osídlení našeho území nejstaršími Kelty je sporadické, v Řestokách byla objevena ojedinělá bronzová okrasa. Z pozdější éry je doloženo několik pozůstatků plochých kostrových pohřebišť (v Tuněchodech, Bylanech, Zájezdci a pravděpodobně i v Rosicích) a bylo objeveno i jedno mladší žárové pohřebiště v Úhřeticích. Na konci latěnu se centrem tohoto území stalo oppidum Hradiště v Českých Lhoticích.¹²⁶

Hustota osídlení v době římské byla velmi nízká. Několik nálezů včetně podzemnice bylo nalezeno v Tuněchodech a na jiných lokalitách byly objeveny mince. Během éry stěhování národu nebylo Chrudimsko osídleno.¹²⁷

11.2. Raně středověké a středověké osídlení na Chrudimsku

Na území Chrudimska přišli první Slované v 7. až 8. století (starohradištní období). Díky archeologickým výzkumům známe několik sídlišť (například v Chrudimi či Řestokách) a pohřebiště s mohylami u Dvakačovic.¹²⁸

Ve středohradištním období (9. až 10. století) se zvyšuje hustota osídlení. Doložena jsou sídliště, například v Podlažicích nebo Řestokách. Jediné pohřebiště, které se pravděpodobně váže k tomuto období, bylo objeveno v Bylanech, kde se našly záušnice

¹²⁴ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /Chrudim/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 9.

¹²⁵ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /Chrudim/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 9.

¹²⁶ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /Chrudim/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 9.

¹²⁷ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /Chrudim/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 9.

¹²⁸ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 10.

s malým průměrem. Slované se usazovali v klimaticky nejvhodnějších a nejúrodnějších oblastech Chrudimska.¹²⁹

V 10. století Chrudimsko patřilo rodu Slavníkovců, jak se můžeme dozvědět z historických zpráv. V letech 995 – 1055 se Chrudim stává centrem přemyslovské hradní správy a celá oblast je kolonizována. Chrudim byla důležitým bodem, neboť přes ni vedla tzv. Trstenická stezka, jedna z hlavních cest na Moravu.¹³⁰

Až do 13. století probíhalo osídlování tohoto území. Sídlní jednotky se nacházely na různých místech, ale téměř vždy v nevelké vzdálenosti od kostela, který byl jakýmsi centrem. Případná feudální sídla také většinou stála u kostela. Tyto situace se podařilo doložit v Markovicích u Chrudimi, okolo kostela sv. Jiří ve Třech Bubnech, u obce Kočí, v Řestokách, Úhřeticích a Vejvanovicích.¹³¹

V období vrcholného feudalismu ve 13. století se struktura vesnic mění. Sídlní jednotky se seskupují na jedno místo a tak vznikají obce dnešní podoby. Hlavním centrem kraje je stále Chrudim.¹³²

Od 14. století se hlavním pramenem pro poznání historie města Chrudimi a okolí stávají prameny písemné povahy.¹³³

¹²⁹ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 10.

¹³⁰ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 10.

¹³¹ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 10.

¹³² FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 10.

¹³³ FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim. Str. 5 – 10.

12. Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo zpracování hmotných pramenů pocházejících z katastru obce Vejvanovice v okrese Chrudim.

Díky příznivým přírodním a klimatickým podmínkám (poměrně teplá oblast, mírné zimy) a blízkosti dvou vodních toků byla tato lokalita osídlována již v období pravěku.

Obec již v roce 1167 patřila do vlastnictví litomyšlského kláštera. Ve 14. století se majitelem stal pan Vilém ze Staré a z Pardubic a Vejvanovice tak náležely k pardubickému panství. V 15. století byla obec rozdělena na několik částí, jedna část patřila k hradu Rychmburku, další pak k chrudimské obci (tento majetek jí byl zkonfiskován po vzpouře proti králi Ferdinandovi I. v roce 1547), jiný úsek pak spadal pod správu slepotického panství, atd. Posledním vlastníkem Vejvanovic byl v 18. století Ferdinand hrabě Kinský z Vchynic a z Tetova. Podle těchto informací je zřejmé, že obec byla osídlena již od období raného středověku.

Převážná část mé práce je zaměřena na zpracování a vyhodnocení hmotných pramenů z území Vejvanovic. Téměř všechny nálezy byly zlomky keramických nádob.

Nálezově nejbohatší lokalitou byl areál zaniklé pískovny, kde ve dvou narušených sídlištních objektech bylo objeveno velké množství keramických zlomků, několik kousků mazanice a jeden kousek železné tyčinky.

K práci jsem připojila i několik tabulek a grafů pro větší přehled. Jedním z předmětů zkoumání je typ střepu. Ze všech souborů je 87 kusů okrajů, 10 částí hrdel, 51 částí dna a 587 kusů výdutí.

Dalším předmětem zkoumání byl typ a přítomnost příměsí v keramických nálezech. Nejčastěji používaným typem příměsí je písek, který byl určen v 537 kusech keramiky, následuje tuha v 70 částech nádob, směs písku a tuhy v 60 zlomcích, dále slída v 52 kusech keramiky. Bez příměsí bylo 12 zlomků nádob a směs písku a slídy byla jen ve 4 částech keramiky.

Při sledování datace nelze 32 zlomků blíže datovat než jako pravěké, 8 zlomků pochází z období kultury s lineární keramikou a 2 zlomky z pozdní fáze kultury s lineární keramikou tedy z šáreckého typu, 10 kusů z období kultury s vypíchanou keramikou a 1 zlomek je z období lengyelské kultury. Dalších 58 zlomků keramiky snad patří do doby kultury popelnicových polí a 193 střepů lze datovat do období kultury lužické. Do doby laténské můžeme zařadit 35 střepů. Dalších 116 zlomků není blíže datováno než jako

středověké, 6 částí nádob pochází ze střední doby hradištní (9. – 10. století) a 274 střepů lze určit jako pozdně hradištní (12. století).

13. Resumé

My Thesis deals with the prehistoric and the medieval habitation in the village Vejvanovice, its formation and the early development of this village. Vejvanovice is situated about 7 km northeast of the town of Chrudim. Area is 275 ha.¹³⁴

One of the chapters is about natural conditions in Vejvanovice and in the Chrudim area. The village has been settled since prehistoric times for its favourable natural and climatic conditions (relatively warm area and mild winters). There are also two watercourses near Vejvanovice – the river Novohradka and the stream Ježděnka. This chapter deals with some basic information about the village (for example, the symbol of the village). The Chrudim area has been settled since prehistoric times because for its suitable location in river-basin of the Chrudimka.

The following chapter describes history of the research. There are some titles of literature documenting the historical development of the village and archaeological findings which were found in this area.

It is followed by history of the village Vejvanovice from the first written remarks up to the end of the First World War. The formation of the village name, owners of the village and its population are also described. The village belonged to the property of the monastery in Litomyšl in 1167. The monastery got the village from count Bavor. Next owner of the village was Mr. Vilém from Stará and from Pardubice in the 14th century and the last owner was Ferdinand, count Kinský from Vchynice and from Tetov in the 18th century. One subhead deals with important memorabilities of the village which were found there, but some of them do not exist nowadays (for example, the castle, the old cemetery, the charne-house).

The Church of Assumption Virgin Mary is the dominant of community. The church was rebuilt in the Baroque style after the fire in 1697. The original Gothic presbytery from the 14th century was conserved.

The main part of the work deals with archaeological material found in the village. There are took place a few surface collections. Artefacts were examined according to their type, admixtures and data.

There are 9 archaeological localities in the village. The artefacts from them are deposited in the Museum of Eastern Bohemia in Hradec Králové and in the Regional Museum in Chrudim. The most artefacts were found in the defunct sandpit.

There are photos and pictures of potsherds in the annex.

¹³⁴ <http://www.mikroregionchrudimsko.cz/index.php?nid=663&lid=cs&oid=23172> (28. 2. 2012)

14. Seznam použitých pramenů

14.1. Seznam literatury

BOHÁČ, Zdeněk. 1973. *Patrocinia jako jeden z pramenů k dějinám osídlení*. Československý časopis historický 21. Str. 369 – 388.

BURDYCHOVÁ, Milena a kol. *Chrudimsko*. Chrudim, 1997.

FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové 1995. Muzeum východních Čech v Hradci Králové. ISBN 80-85031-13-2.

FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /Chrudim/*. Chrudim 1981. Okresní muzeum Chrudim.

FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1988. Okresní muzeum Chrudim.

CHYTIL, Karel. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Chrudimském*. Praha 1900.

KLAUS, Alois. – FLORIÁN, Čeněk. - HANUŠ, Václav. *Chrudimsko a Nasavrcko IV. Prehistorie a historie obcí na Chrudimsku*. Chrudim 1926.

KLÁPŠTĚ, Jan. *Proměna českých zemí ve středověku*. Praha 2005. ISBN 80-7106-175-1.

KLÁPŠTĚ, Jan. *Paměť krajiny středověkého Mostecka*. Most 1994. Státní galerie výtvarných umění.

KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919.

KUNA, Martin. *Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody a cíle*. Praha 2004. ISBN 80-200-1216-8.

MANGEL, Tomáš. *Laténské osídlení Chrudimska*. Zpravodaj muzea v Hradci Králové. 1998, 24. Str. 65 – 72. ISBN 80-85031-28-0.

NOVÁK, Jaroslav. *Pamětní kniha obce Vejvanovice*. 1929. Vejvanovice.

PETRÁŇ, Josef. *Dějiny hmotné kultury I (1)*. Praha 1985. ISBN 14-417-85. Str. 397 – 417.

PROFOUS, Antonín. - SVOBODA, Jan. *Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny*. Díl IV. S – Ž. Praha 1957. Nakladatelství československé akademie věd.

ROJEK, Jan Karel. 1871-3: *Biskupství litomyšlské*. Památky archeologické IX, 737-758.

ŠULC, Ivo. *Soupis prvních písemných zmínek k sídlům okresu Chrudim*. Chrudimský vlastivědný sborník 6. Str. 189 – 246.

TEPLÝ, Jaroslav. *Feudální pozemková držba v předhusitském Chrudimsku*. Pardubice 1997. ISBN 80-86046-26-5.

VÁLEK, Bohumil. *Půdy východních Čech, v území mezi Krkonošemi a Českomoravskou vysočinou, jejich vznik, vývoj a praktické využití*. Východočeské nakladatelství 1964. ISBN 46-030-64.

VEPŘEK, Petr. *Chrudimsko a Nasavrcko. Díl I. Obraz přírodní*. Chrudim 1906.

ZÁPOTOCKÁ, Marie. *Bestattungsritus des Böhmischen Neolithikums. 5500 – 4200 BC*. Praha 1998. Str. 175 – 177. ISBN 80-86124-13-4.

ZÁPOTOCKÁ, Marie. *Ornamentace neolitické vypíchané keramiky: technika, terminologie a způsob dokumentace*. Archeologické rozhledy 1978, 30. 5. číslo. Praha. Archeologický ústav. Str. 504 – 534. ISSN 0323-1267.

ZÍTEK, Jan. *Chrudim a Chrudimsko, průvodce městem a okolím*. Chrudim 1925.

14.2. Internetové zdroje

URL: <http://www.vejvanovice.cz/index.php?nid=707&lid=cs&oid=27769> (5. 3. 2012)

URL: <http://www.mikroregionchrudimsko.cz/index.php?nid=663&lid=cs&oid=23172> (2. 12. 2011)

URL: <http://www.mikroregionchrudimsko.cz/index.php?nid=663&lid=cs&oid=34025> (2. 12. 2011)

URL: <http://www.vejvanovice.cz/> (28. 11. 2011)

URL: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vejvanovice_znak.jpg (28. 11. 2011)

URL: <http://www.vejvanovice.cz/index.php?nid=707&lid=cs&oid=33095> (5. 3. 2012)

URL:

http://www.mapy.cz/#x=15.905320&y=49.971152&z=12&d=muni_2334_1&t=s&q=Vejvanovice&qp=10.566690_48.534876_17.566940_50.986749_6 (9. 3. 2012)

URL:

http://www.mapy.cz/#x=15.905320&y=49.971152&z=12&d=muni_2334_1&t=s&q=Vejvanovice&qp=10.566690_48.534876_17.566940_50.986749_6&l=15 (9. 3. 2012)

URL: <http://www.vejvanovice.cz/index.php?nid=707&lid=cs&oid=1532604> (9. 3. 2012)

URL:

<http://www.vejvanovice.cz/index.php?nid=707&lid=CZ&fn=photodetail&oid=1532625&pid=1532604&cc=PHOTOIMG&ci=0&ei=-6> (9. 3. 2012)

URL:

<http://www.vejvanovice.cz/index.php?nid=707&lid=CZ&fn=photodetail&oid=34293&pid=33095&cc=PHOTOIMG&ci=0&ei=3> (9. 3. 2012)

URL:

<http://www.vejvanovice.cz/index.php?nid=707&lid=CZ&fn=photodetail&oid=34301&pid=33095&cc=PHOTOIMG&ci=0&ei=11> (9. 3. 2012)

URL:

<http://www.vejvanovice.cz/index.php?nid=707&lid=CZ&fn=photodetail&oid=34300&pid=33095&cc=PHOTOIMG&ci=0&ei=10> (9. 3. 2012)

15. Přílohy

Foto 1. Poloha obce Vejvanovice. URL:

http://www.mapy.cz/#x=15.905320&y=49.971152&z=12&d=muni_2334_1&t=s&q=Vejvanovice&qp=10.566690_48.534876_17.566940_50.986749_6 (9. 3. 2012)

Foto 2. Poloha obce Vejvanovice, letecká mapa. URL:

http://www.mapy.cz/#x=15.905320&y=49.971152&z=12&d=muni_2334_1&t=s&q=Vejvanovice&qp=10.566690_48.534876_17.566940_50.986749_6&l=15 (9. 3. 2012)

Foto 3. Letecký snímek obce Vejvanovice. URL:

<http://www.vejvanovice.cz/index.php?nid=707&lid=CZ&fn=photodetail&oid=1532625&pid=1532604&cc=PHOTOIMG&ci=0&ei=-6> (9. 3. 2012)

Foto 4. Starobylá zvonice u farního kostela. KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 57.

Foto 5. Farní kostel ve Vejvanovicích. KOPISTA, Č. *Místopis spojených obcí Úřetic a Vejvanovic*. Úřetice 1919. Str. 47.

Foto 6. Kostel Nanebevzetí Panny Marie. URL:

<http://www.vejvanovice.cz/index.php?nid=707&lid=CZ&fn=photodetail&oid=34301&pid=33095&cc=PHOTOIMG&ci=0&ei=11> (9. 3. 2012)

Foto 7. Kostel Nanebevzetí Panny Marie. URL:

<http://www.vejvanovice.cz/index.php?nid=707&lid=CZ&fn=photodetail&oid=34300&pid=33095&cc=PHOTOIMG&ci=0&ei=10> (9. 3. 2012)

Foto 8. Kostel Nanebevzetí Panny Marie se zvonicí. URL:

<http://www.vejvanovice.cz/index.php?nid=707&lid=CZ&fn=photodetail&oid=34293&pid=33095&cc=PHOTOIMG&ci=0&ei=3> (9. 3. 2012)

Foto 9. Vyznačení nalezišť. FROLÍK, Jan. – SIGL, Jiří. *Chrudimsko v raném středověku. Vývoj osídlení a jeho proměny*. Hradec Králové. Muzeum východních Čech v Hradci Králové 1995. ISBN 80-85031-13-2. Str. 35.

Foto 10. Keramické nálezy. Soubor č. 1, sáček č. 1. Foto autorka práce.

Foto 11. Keramické nálezy. Soubor č. 1, sáček č. 4. Foto autorka práce.

Foto 12. Keramické nálezy. Soubor č. 5, sáček č. 4. Foto autorka práce.

Foto 13. Keramické nálezy. Soubor č. 5, sáček č. 4. Foto autorka práce.

Foto 14. Keramické nálezy. Soubor č. 5, sáček č. 4. Foto autorka práce.

Foto 15. Keramické nálezy. Soubor č. 5, sáček č. 8. Foto autorka práce.

Foto 16. Keramické nálezy. Soubor č. 6, sáček č. 1. Foto autorka práce.

Foto 17. Keramické nálezy. Soubor č. 6, sáček č. 1. Foto autorka práce.

Foto 18. Keramické nálezy. Soubor č. 6, sáček č. 1. Foto autorka práce.

Foto 19. Keramické nálezy. Soubor č. 6, sáček č. 1. Foto autorka práce.

Foto 20. Keramické nálezy. Soubor č. 6, sáček č. 1. Foto autorka práce.

Foto 21. Keramické nálezy. Soubor č. 6, sáček č. 3. Foto autorka práce.

Foto 22. Keramické nálezy. Soubor č. 6, sáček č. 3. Foto autorka práce.

Foto 23. Keramické nálezy. Soubor č. 6, sáček č. 3. Foto autorka práce.

Foto 24. Keramické nálezy. Soubor č. 6, sáček č. 3. Foto autorka práce.

Foto 25. Keramické nálezy. Soubor č. 6, sáček č. 3. Foto autorka práce.

Foto 26. Keramické nálezy. Soubor č. 6, sáček č. 3. Foto autorka práce.

Foto 27. Keramické nálezy. Soubor č. 7, sáček č. 2. Foto autorka práce.

Foto 28. Keramické nálezy. Soubor č. 7, sáček č. 2. Foto autorka práce.

Foto 29. Keramické nálezy. Soubor č. 7, sáček č. 5. Foto autorka práce.

Foto 30. Keramické nálezy. Regionální muzeum v Chrudimi, sáček č. 1. Foto autorka práce.

Foto 31. Nález sekery a zlomek kamenného nástroje. FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1988. Okresní muzeum Chrudim. Str. 42.

Foto 32. Keramické nálezy. Foto autorka práce.

Foto 33. Keramické nálezy. Regionální muzeum v Chrudimi, sáček č. 4. Foto autorka práce.

Foto 34. Keramické nálezy. Regionální muzeum v Chrudimi, nálezy z hrobu. Foto autorka práce.

Foto 35. Přívěsek z mušle *Spondyllus gaedoporus*. FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1988. Okresní muzeum Chrudim. Str. 84.

Foto 36. Přívěsek z mušle *Spondyllus gaedoporus*. FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1988. Okresní muzeum Chrudim. Str. 92.

Foto 37. Náhrdelník s korálky vytvořenými z mušle *Spondyllus gaedoporus*. FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1988. Okresní muzeum Chrudim. Str. 93.

Foto 38. Zásobnice. FROLÍK, Jan. *Archeologické nálezy Chrudimsko /T – Z/*. Chrudim 1988. Okresní muzeum Chrudim. Str. 90.

15.1. Fotografická příloha

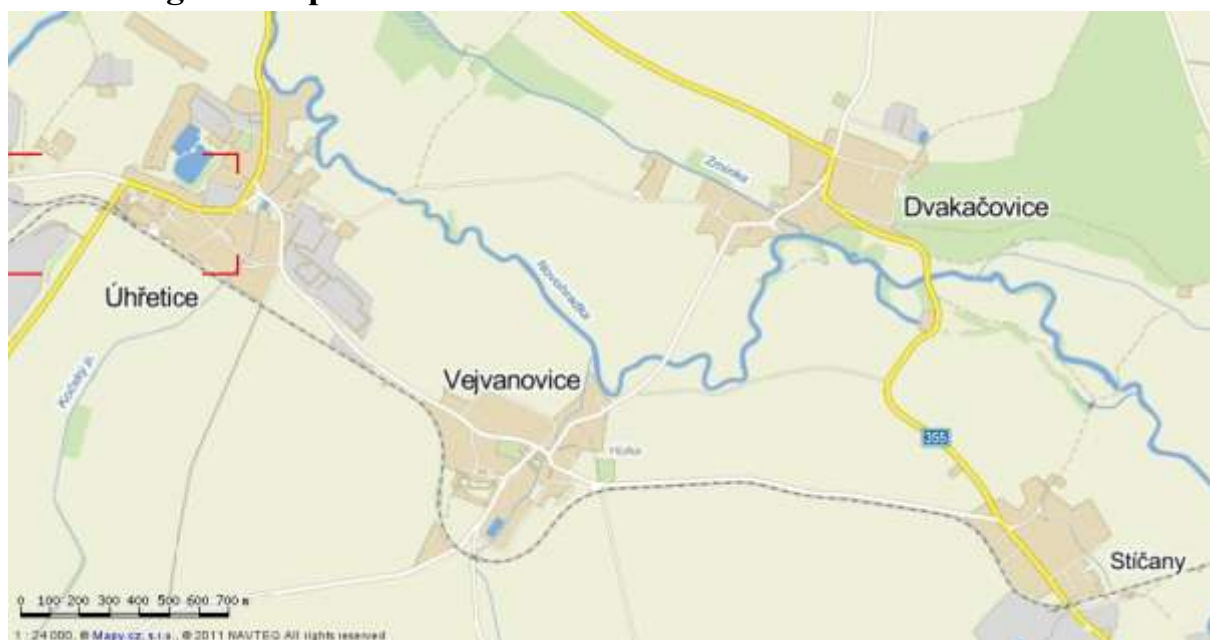

Foto 1 (obec Vejvanovice)

Foto 2 (letecká mapa Vejvanovice)

Foto 3 (letecký snímek obce Vejvanovice)

Foto 4 (starobylá zvonice u farního kostela ve Vejvanovicích)

Foto 5 (farní kostel ve Vejvanovicích)

Foto 6 (Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Vejvanovicích)

Foto 7 (Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Vejvanovicích)

Foto 8 (kostel se zvonící ve Vejvanovicích)

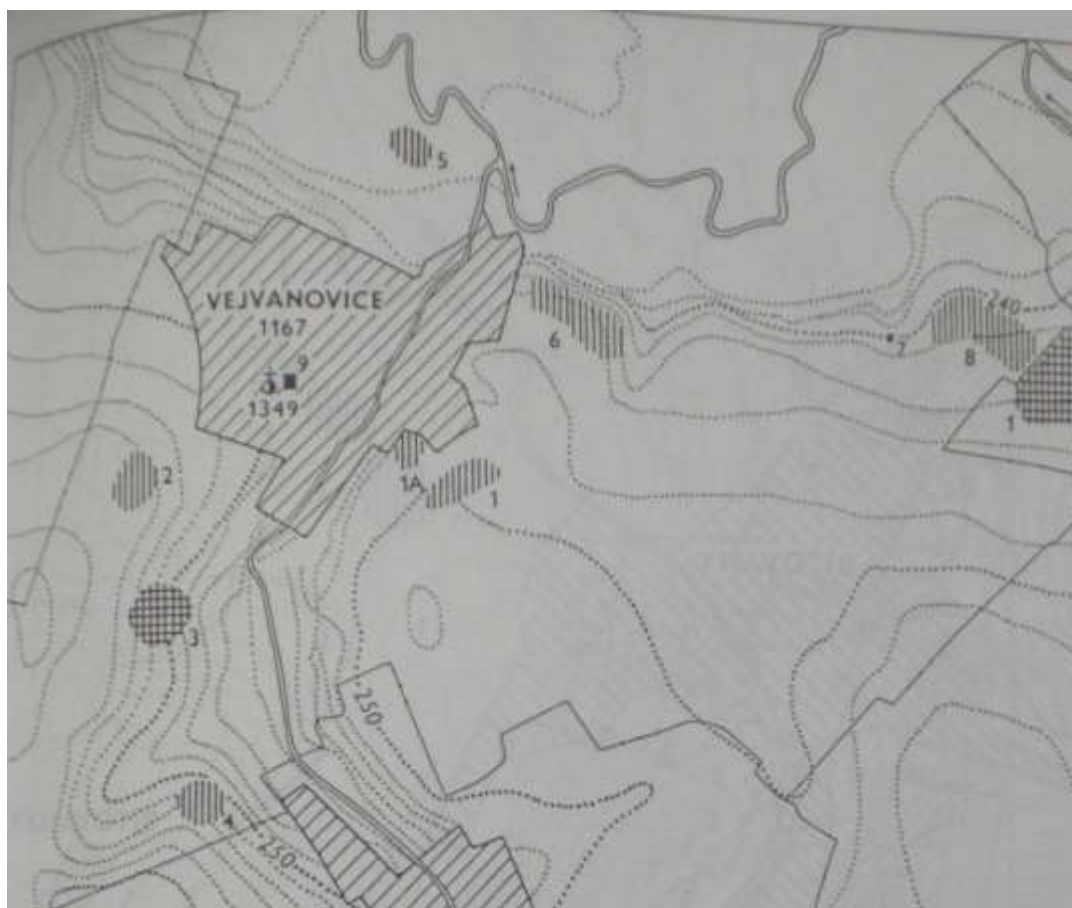

Foto 9 (lokality v obci Vejvanovice)

15.2. Fotografická a kresebná dokumentace keramických střepů

Foto 10

Foto 11

Foto 12

Foto 13

Foto 14

Foto 15

Foto 16

Foto 17

Foto 18

Foto 19

Foto 20

Foto 21

Foto 22

Foto 23

Foto 24

Foto 25

Foto 26

Foto 27

Foto 28

Foto 29

Foto 30

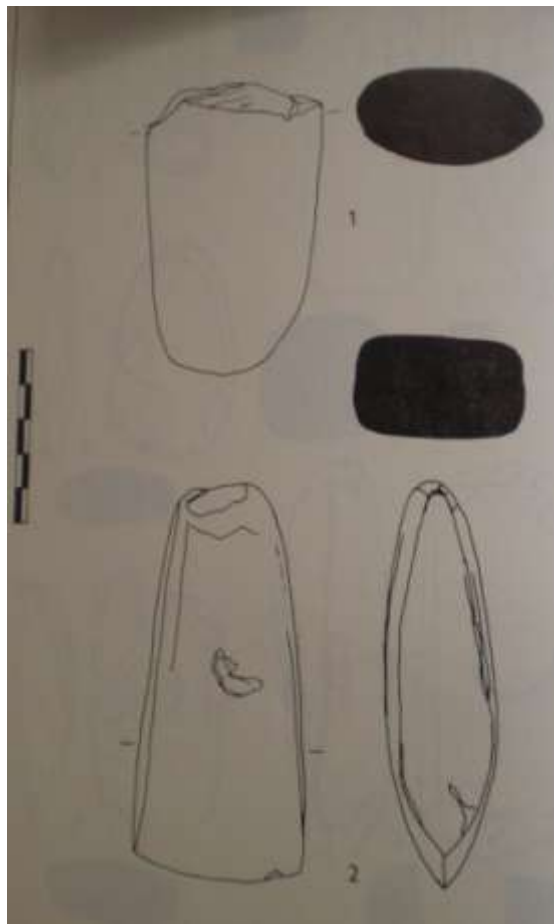

Foto 31

Foto 32

Foto 33

Foto 34

Foto 35

Foto 36

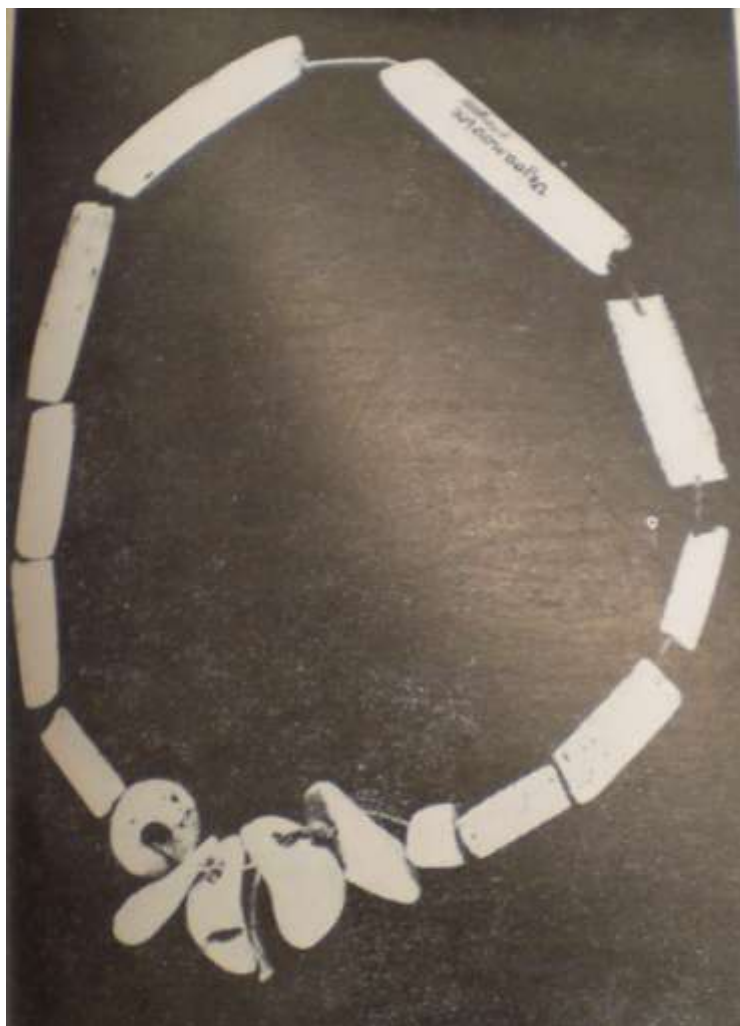
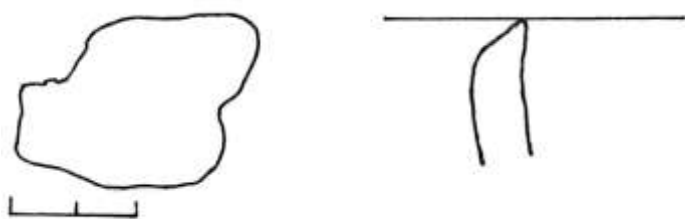

Foto 37

Foto 38

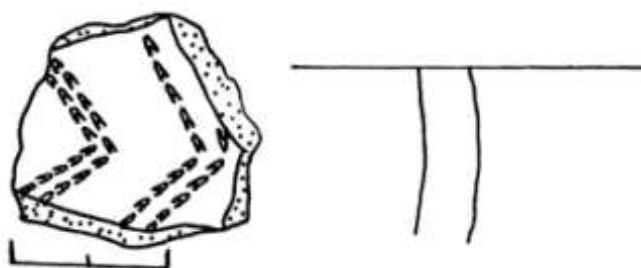
15.3. Obrazová příloha

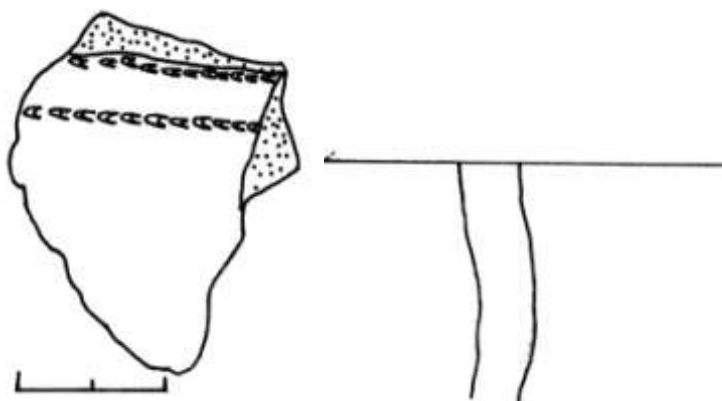
Obrázek č. 1

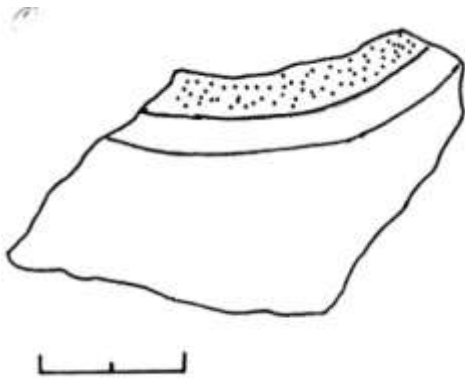
Obrázek č. 2

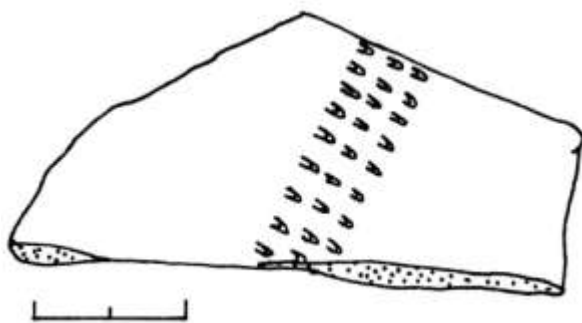
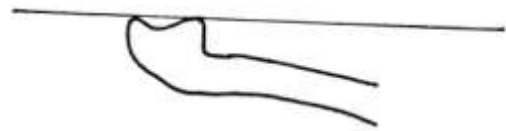
Obrázek č. 3

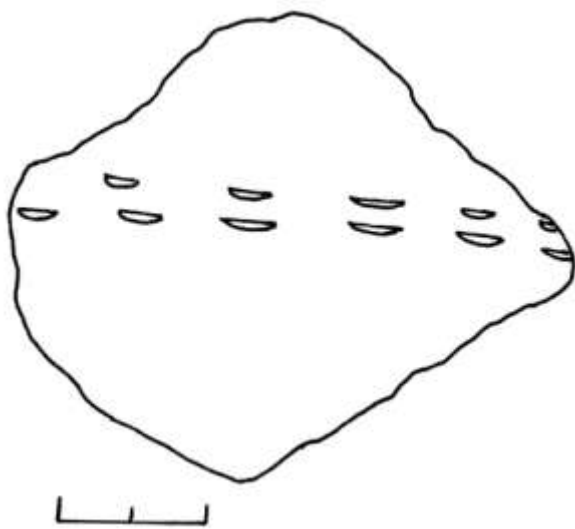
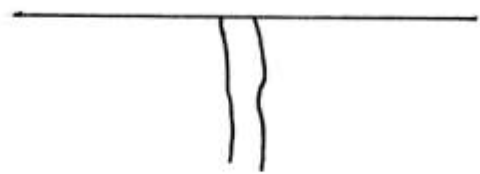
Obrázek č. 4

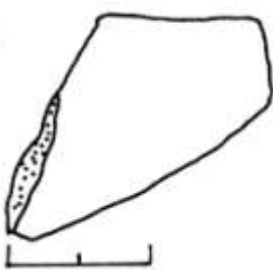
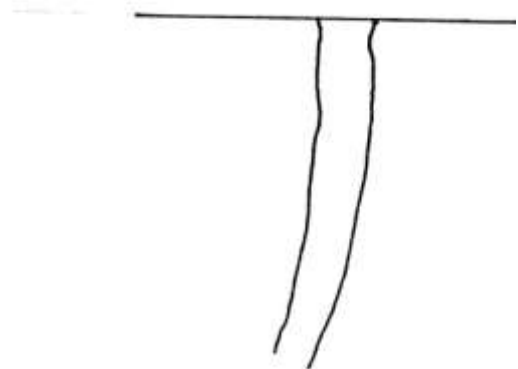
Obrázek č. 5

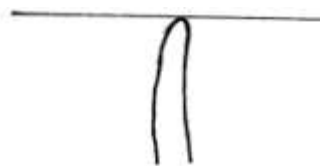
Obrázek č. 6

Obrázek č. 7

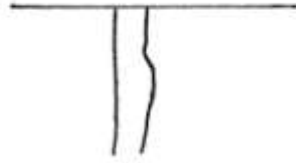

Obrázek č. 8

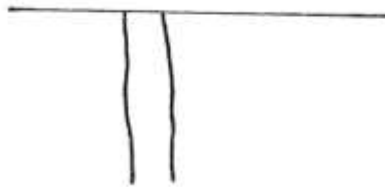

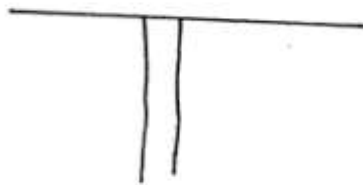
Obrázek č. 9

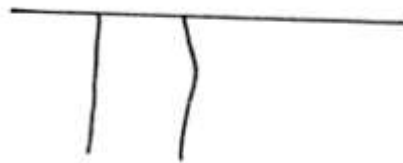
Obrázek č. 10

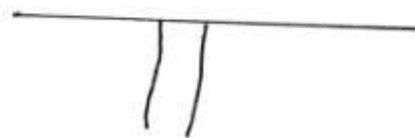
Obrázek č. 11

Obrázek č. 12

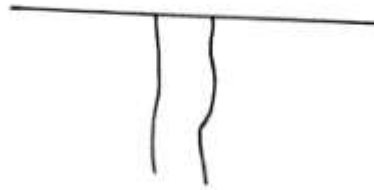

Obrázek č. 13

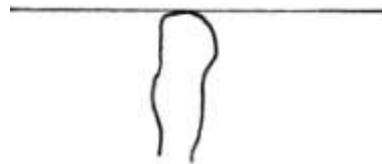

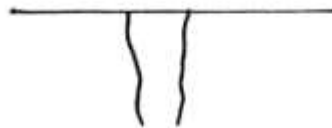
Obrázek č. 14

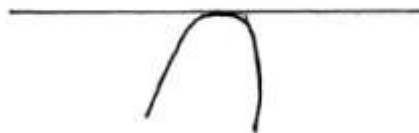
Obrázek č. 15

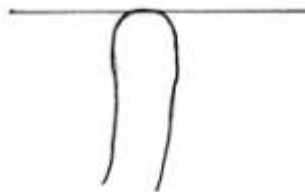
Obrázek č. 16

Obrázek č. 17

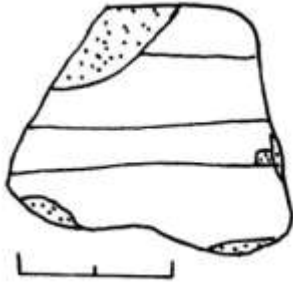
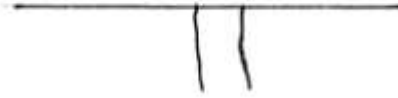

Obrázek č. 18

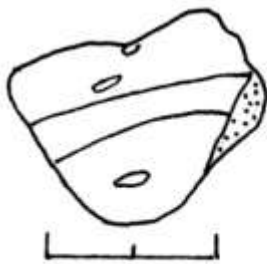
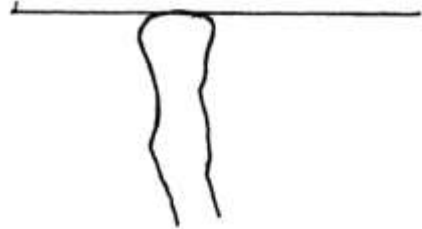

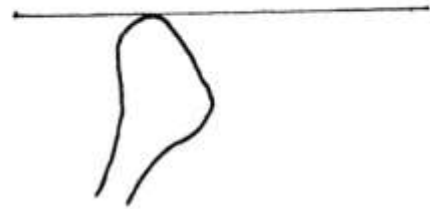
Obrázek č. 19

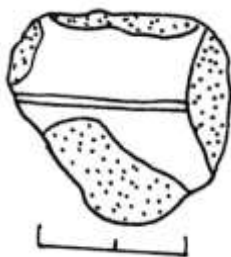
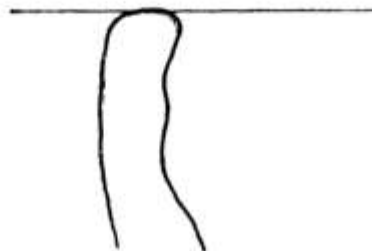
Obrázek č. 20

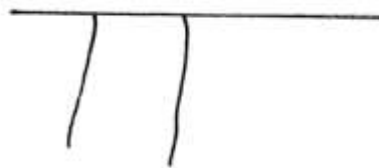
Obrázek č. 21

Obrázek č. 22

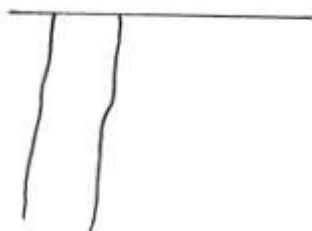

Obrázek č. 23

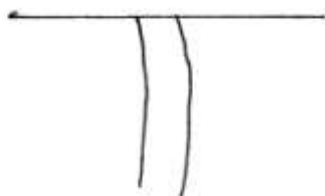

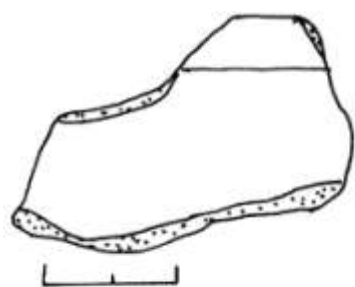
Obrázek č. 24

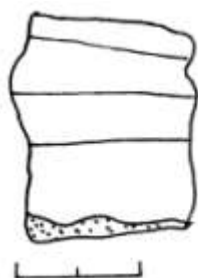
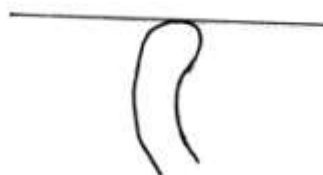
Obrázek č. 25

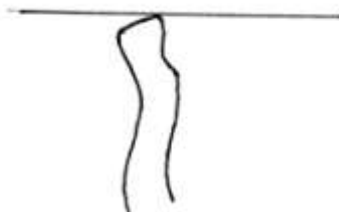
Obrázek č. 26

Obrázek č. 27

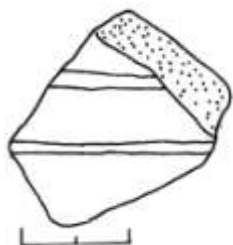
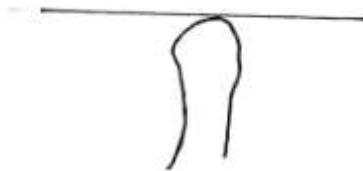

Obrázek č. 28

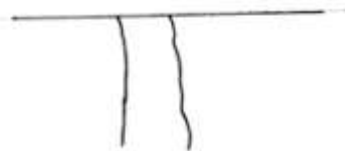

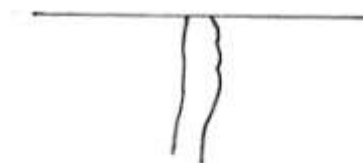
Obrázek č. 29

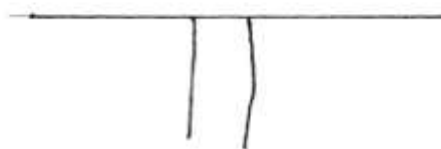
Obrázek č. 30

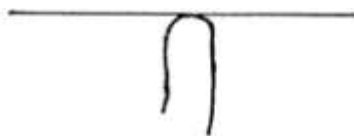
Obrázek č. 31

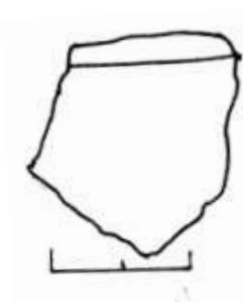

Obrázek č. 32

Obrázek č. 33

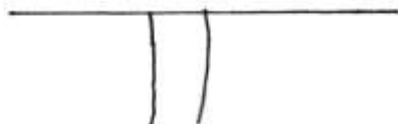

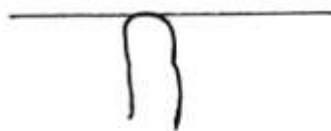
Obrázek č. 34

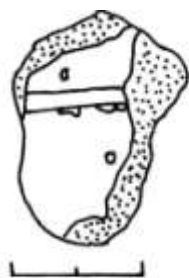
Obrázek č. 35

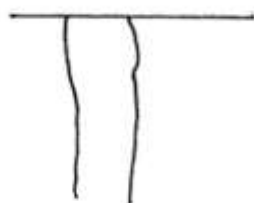
Obrázek č. 36

Obrázek č. 37

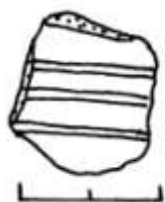
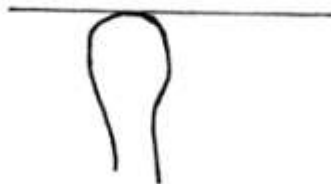

Obrázek č. 38

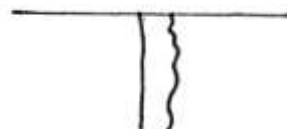

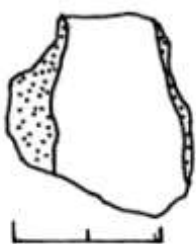
Obrázek č. 39

Obrázek č. 40

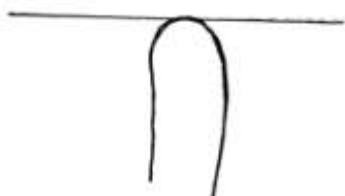
Obrázek č. 41

Obrázek č. 42

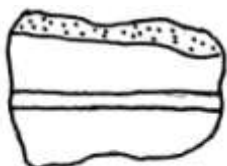
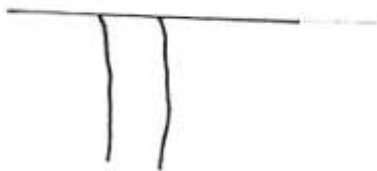

Obrázek č. 43

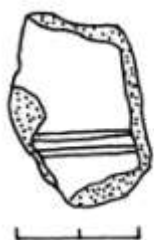

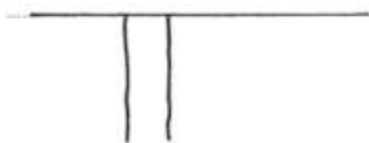
Obrázek č. 44

Obrázek č. 45

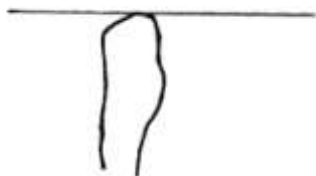
Obrázek č. 46

Obrázek č. 47

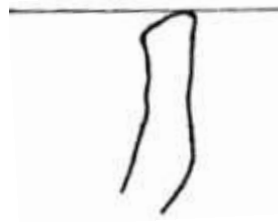

Obrázek č. 48

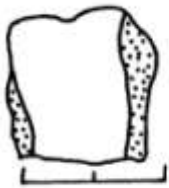
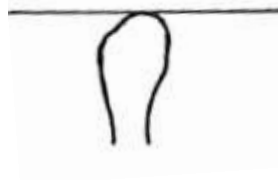

Obrázek č. 49

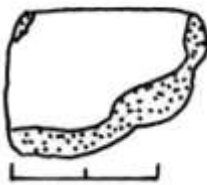
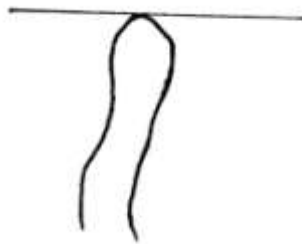
Obrázek č. 50

Obrázek č. 51

Obrázek č. 52

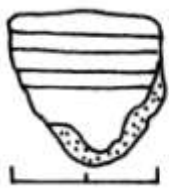

Obrázek č. 53

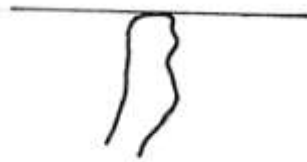

Obrázek č. 54

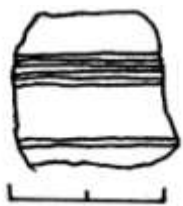
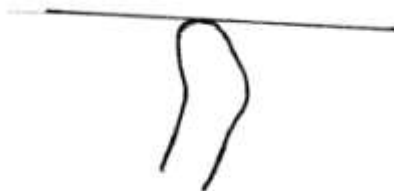

Obrázek č. 55

Obrázek č. 56

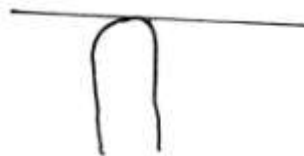
Obrázek č. 57

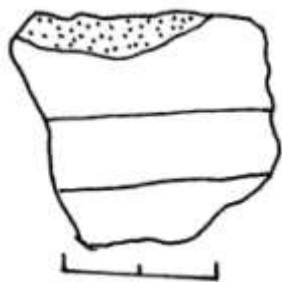

Obrázek č. 58

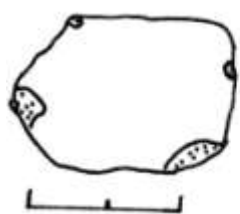
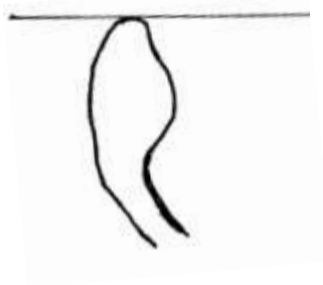

Obrázek č. 59

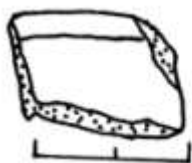

Obrázek č. 60

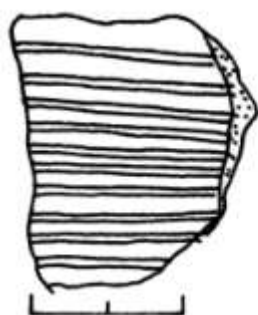
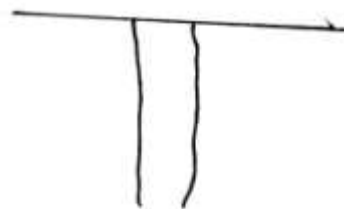
Obrázek č. 61

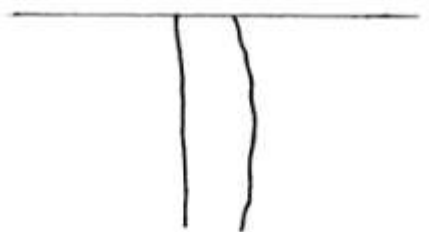
Obrázek č. 62

Obrázek č. 63

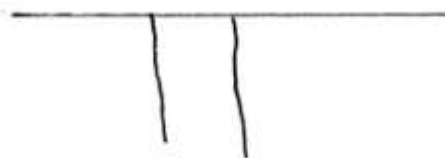

Obrázek č. 64

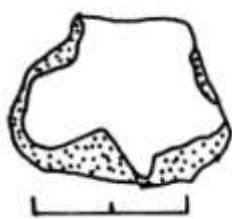
Obrázek č. 65

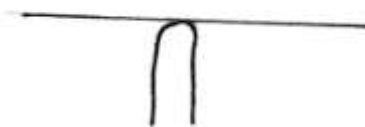
Obrázek č. 66

Obrázek č. 67

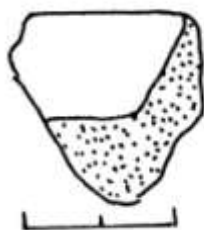

Obrázek č. 68

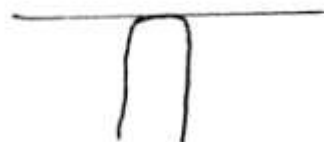

Obrázek č. 69

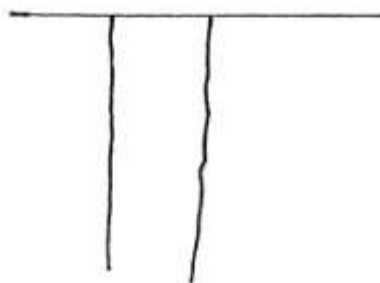
Obrázek č. 70

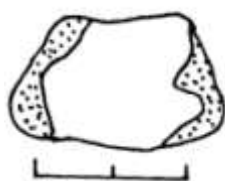
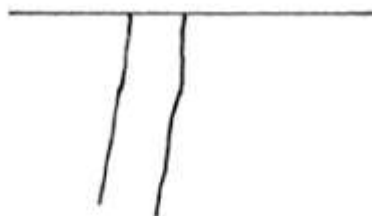
Obrázek č. 71

Obrázek č. 72

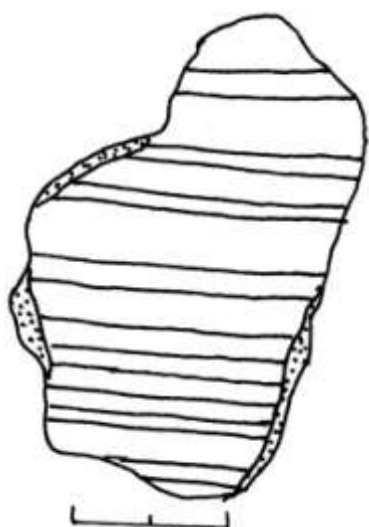

Obrázek č. 73

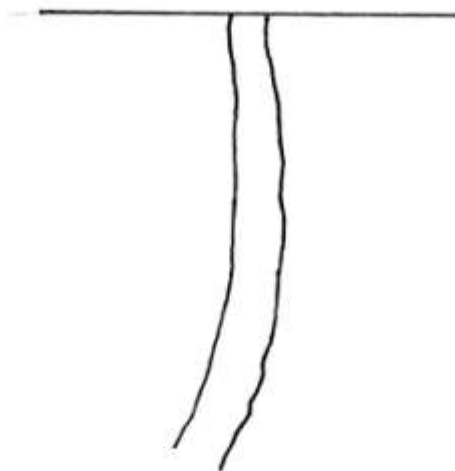

Obrázek č. 74

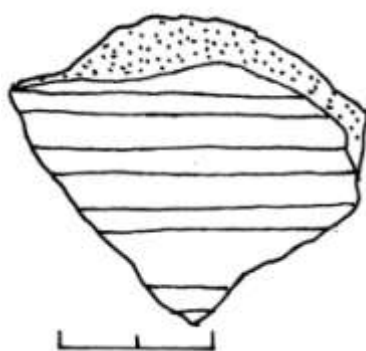
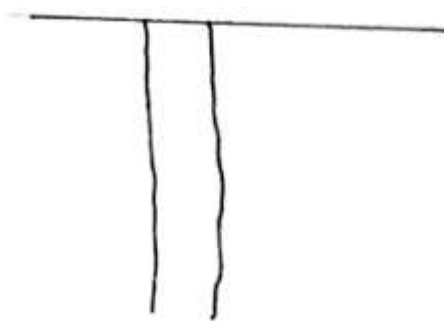

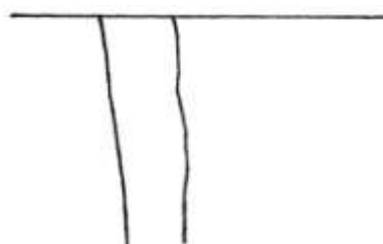
Obrázek č. 75

Obrázek č. 76

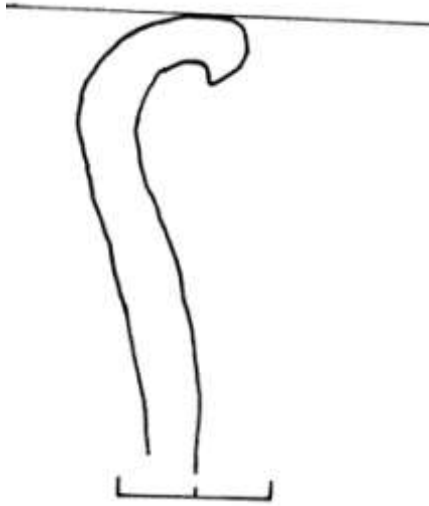
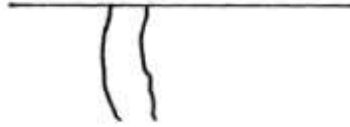

Obrázek č. 77

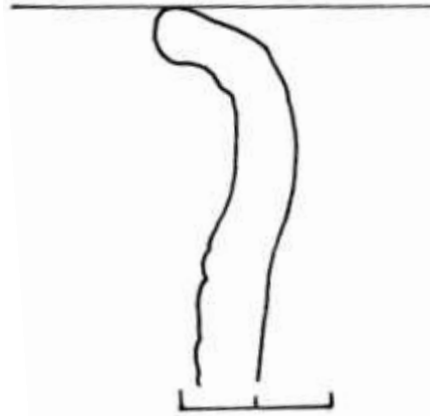

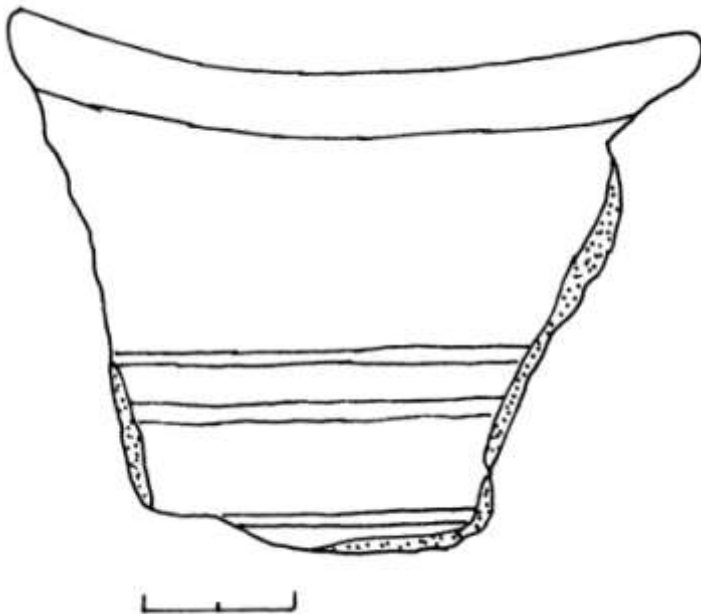
Obrázek č. 78

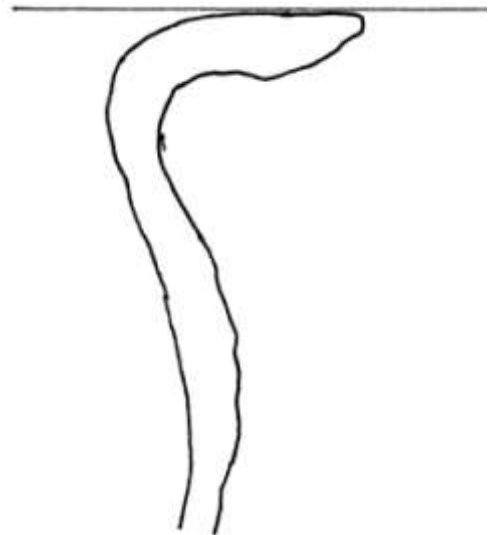
Obrázek č. 79

Obrázek č. 80

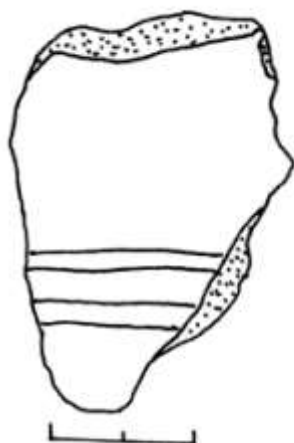
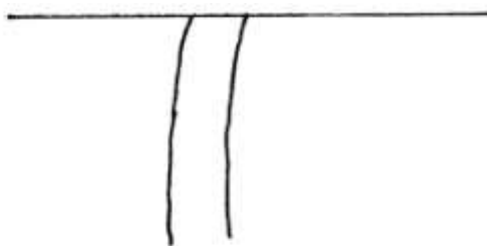

Obrázek č. 81

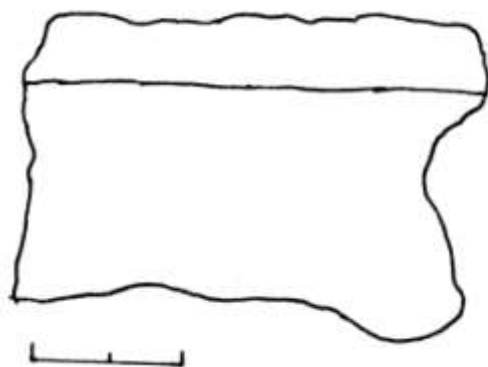
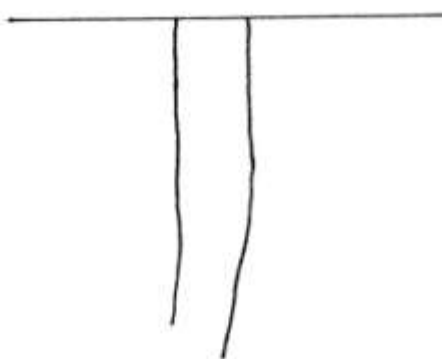

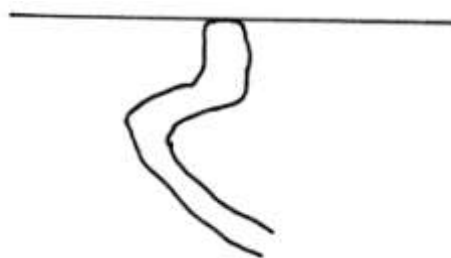
Obrázek č. 82

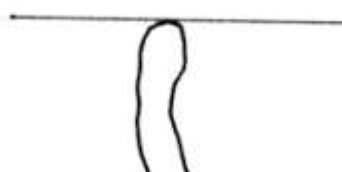
Obrázek č. 83

Obrázek č. 84

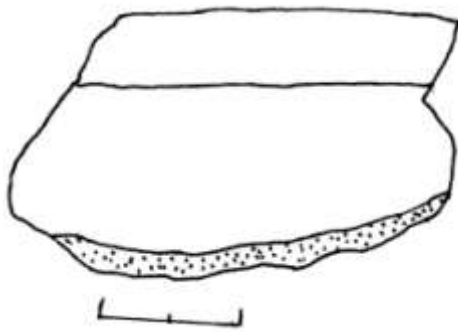
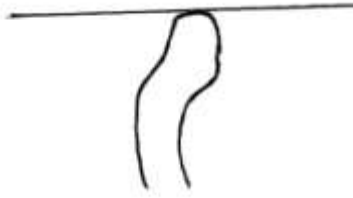

Obrázek č. 85

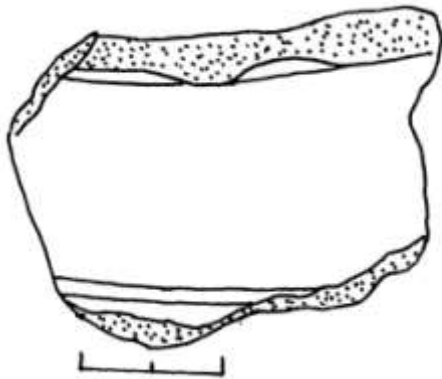
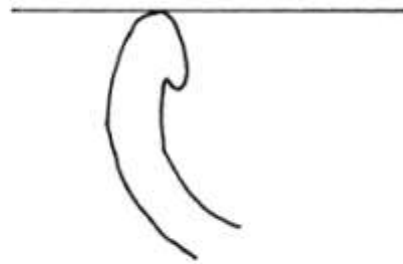

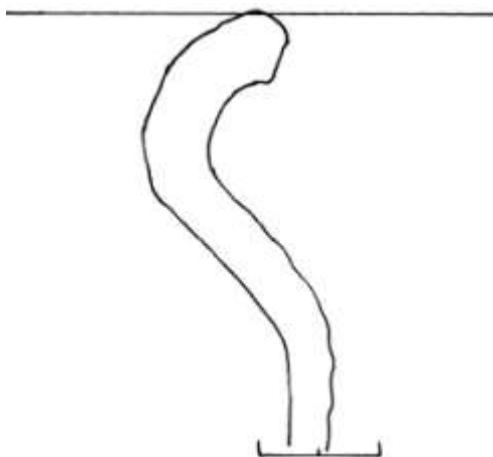
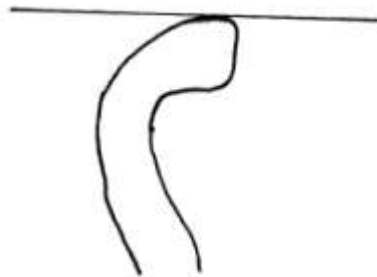
Obrázek č. 86

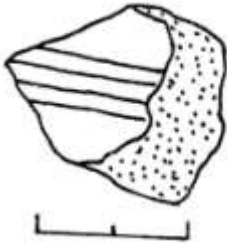
Obrázek č. 87

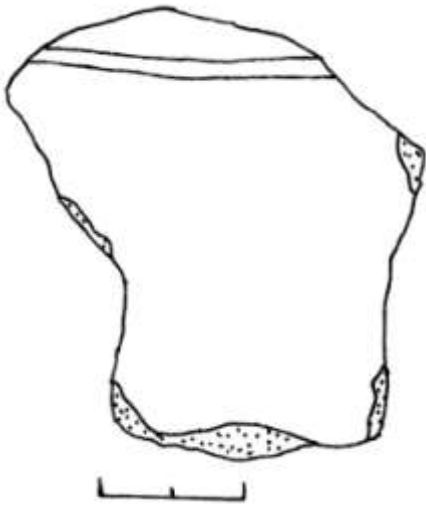
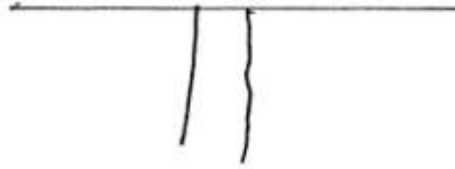
Obrázek č. 88

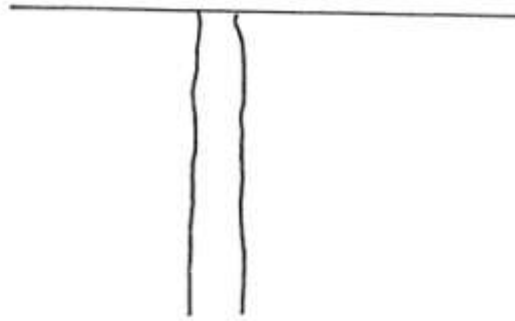
Obrázek č. 89

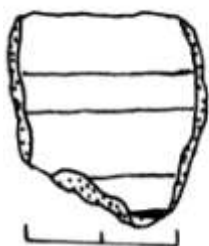
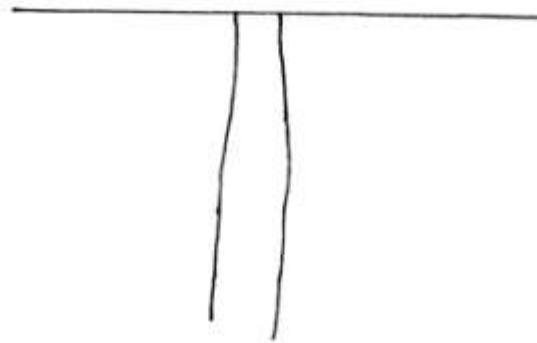
Obrázek č. 90

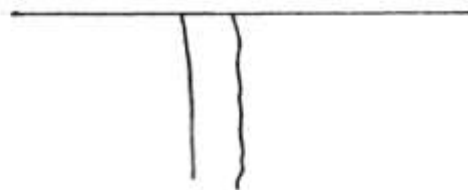
Obrázek č. 91

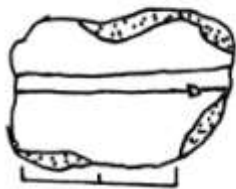

Obrázek č. 92

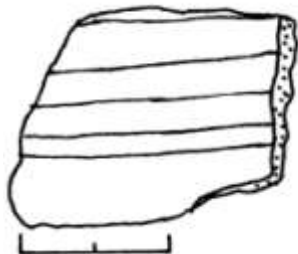

Obrázek č. 93

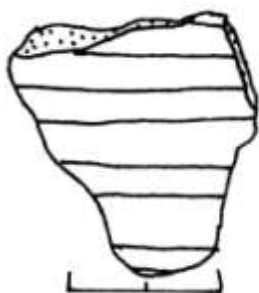
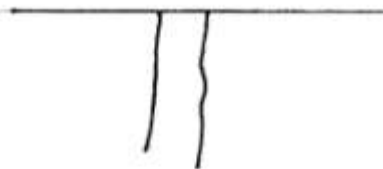

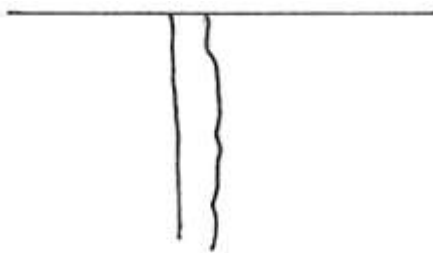
Obrázek č. 94

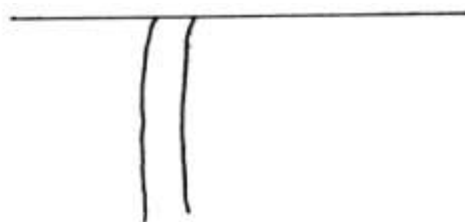
Obrázek č. 95

Obrázek č. 96

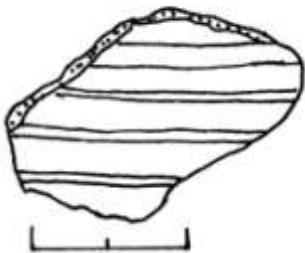
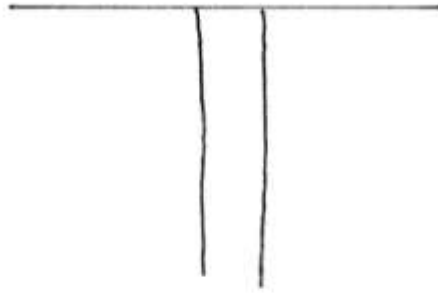

Obrázek č. 97

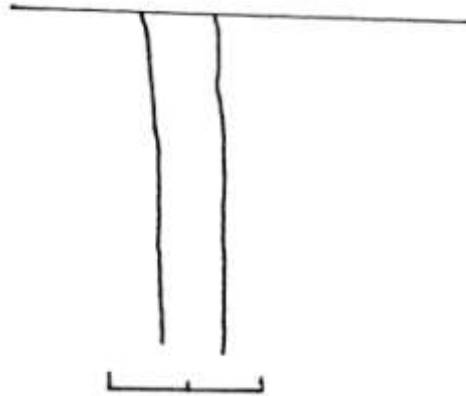
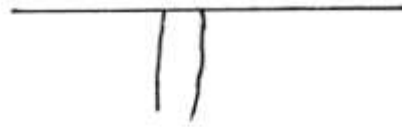

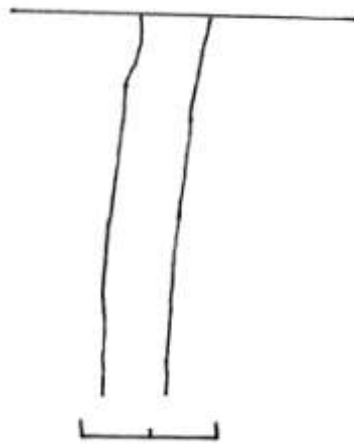
Obrázek č. 98

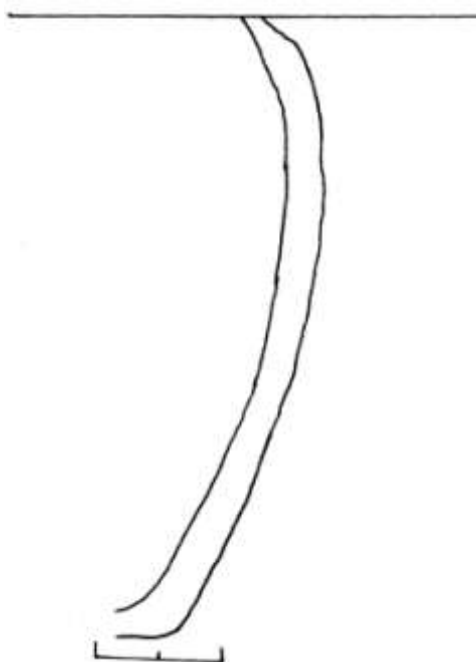
Obrázek č. 99

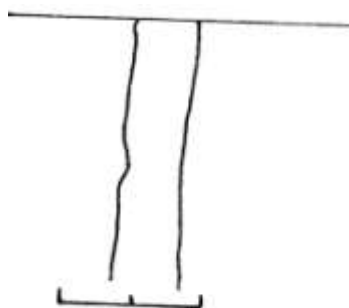
Obrázek č. 100

Obrázek č. 101

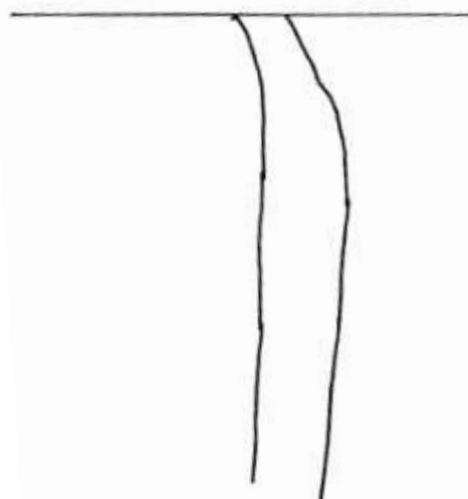
Obrázek č. 102

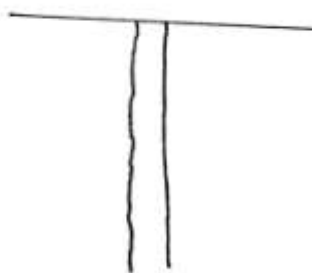
Obrázek č. 103

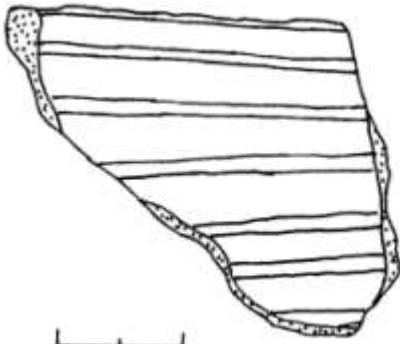

Obrázek č. 104

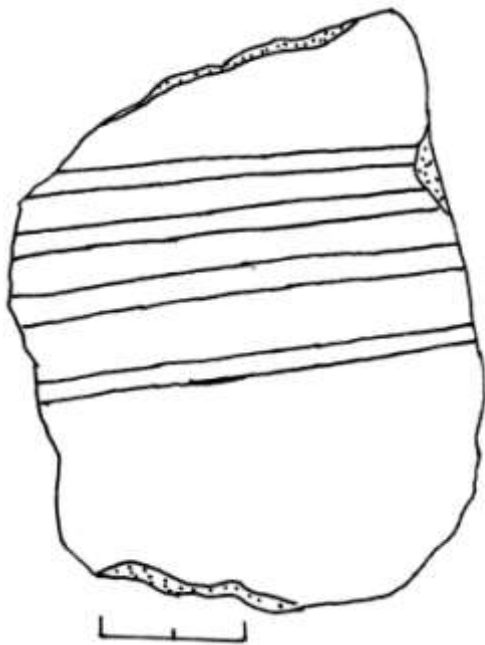
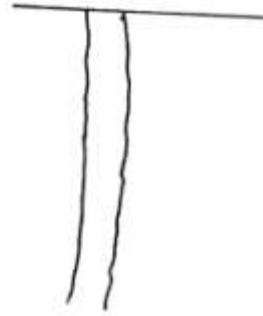

Obrázek č. 105

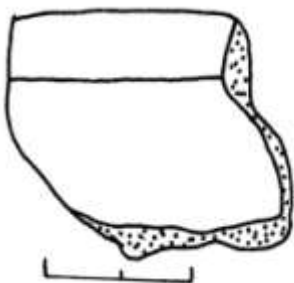
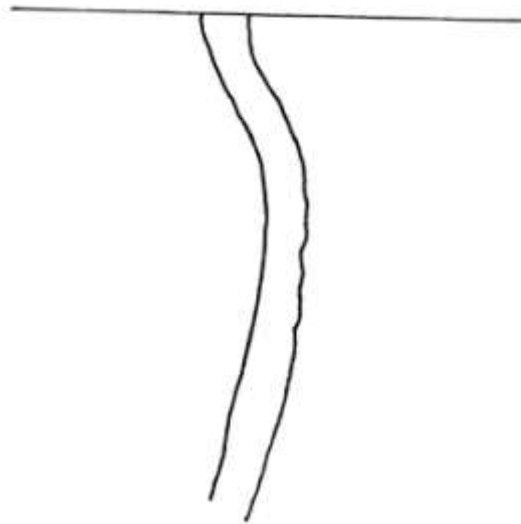

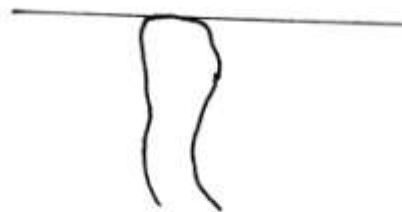
Obrázek č. 106

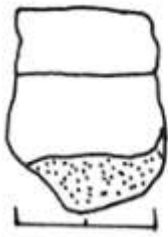

Obrázek č. 107

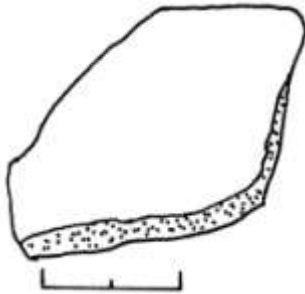
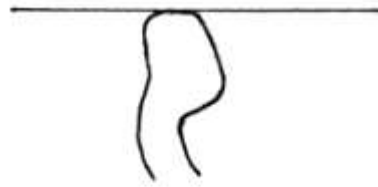

Obrázek č. 108

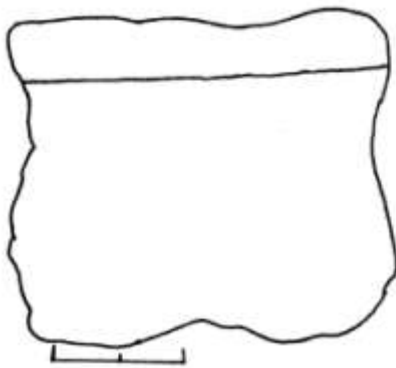
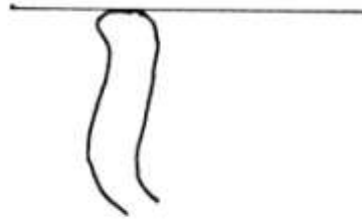

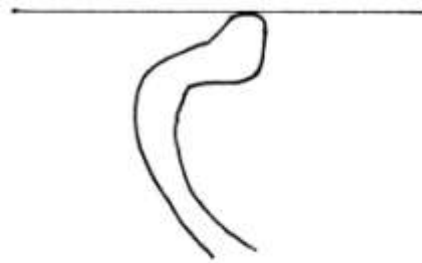
Obrázek č. 109

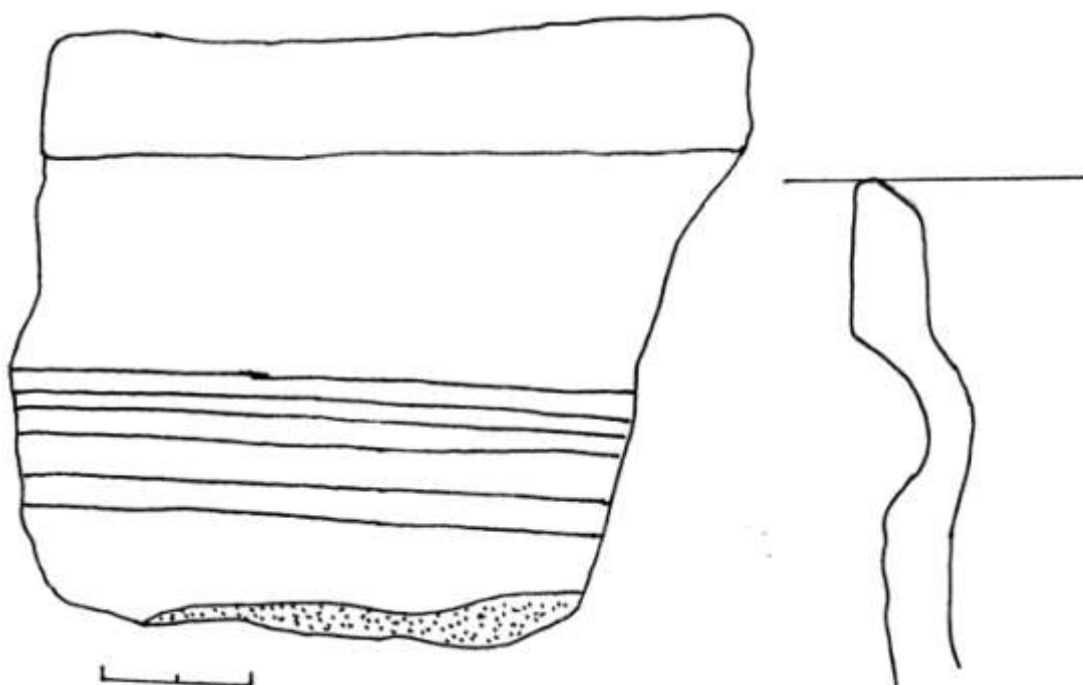

Obrázek č. 110

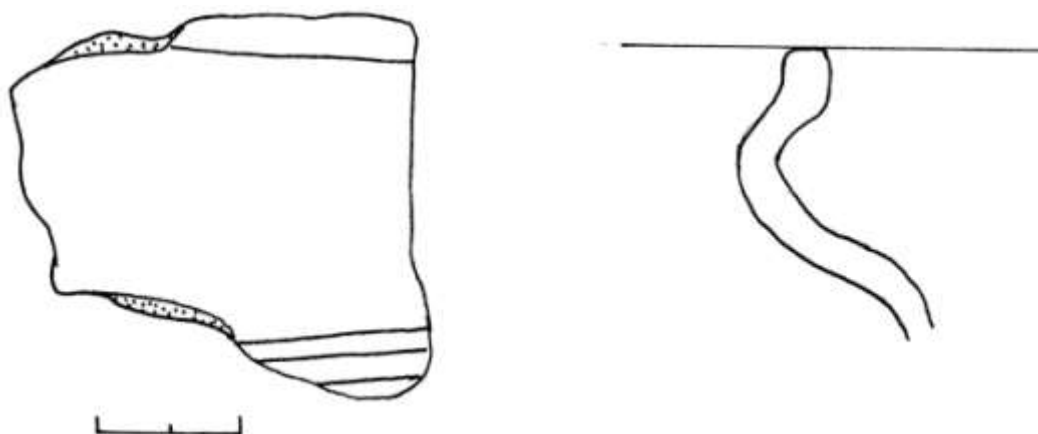

Obrázek č. 111

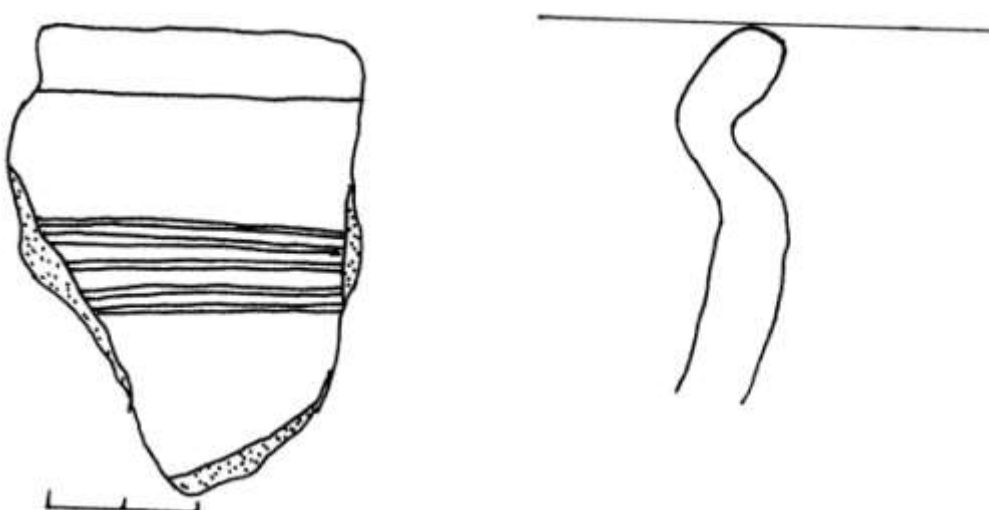

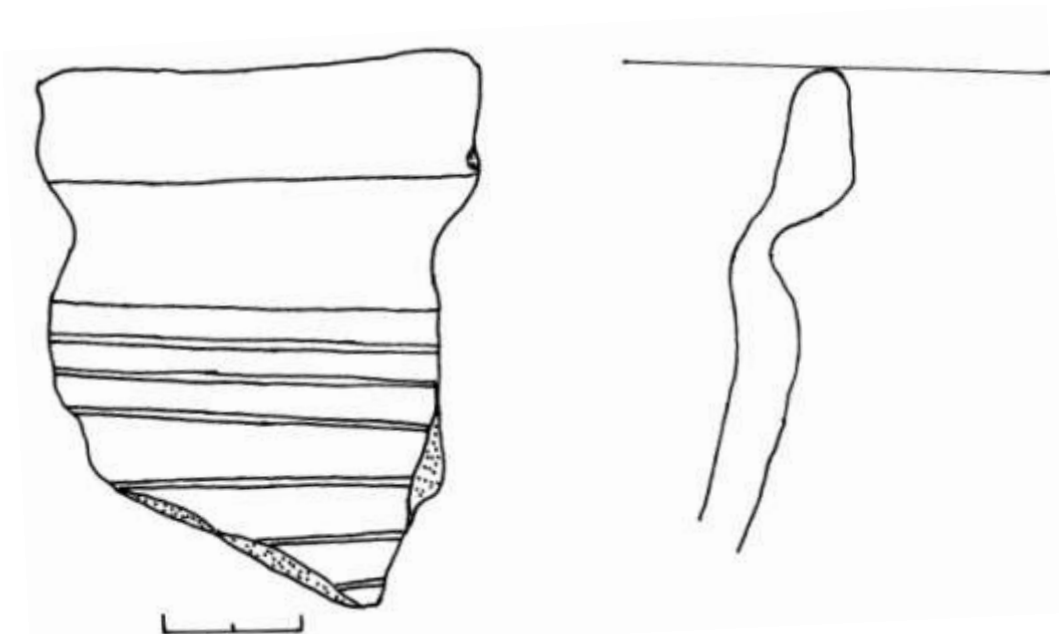
Obrázek č. 112

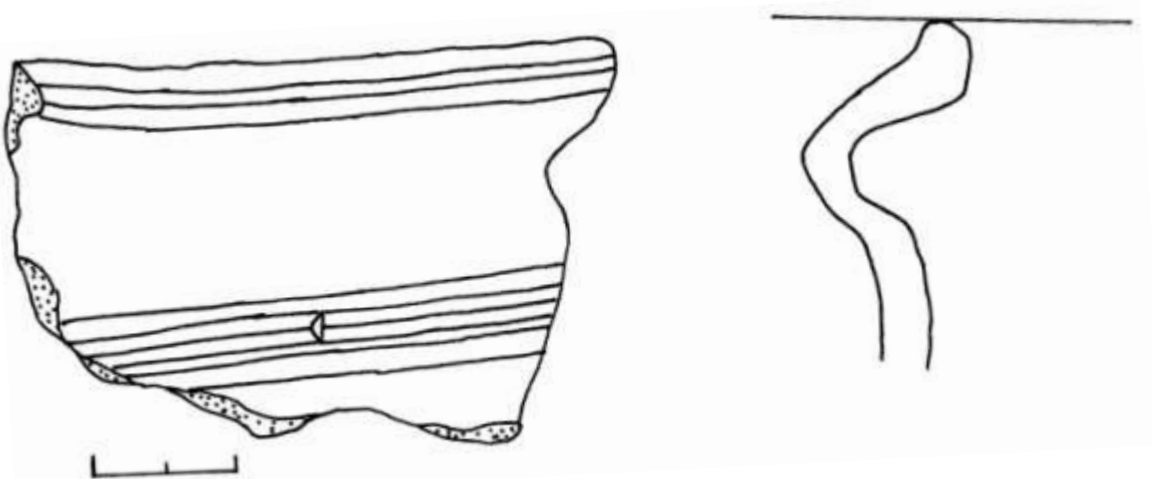
Obrázek č. 113

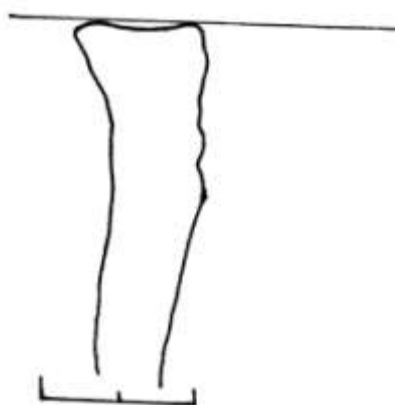
Obrázek č. 114

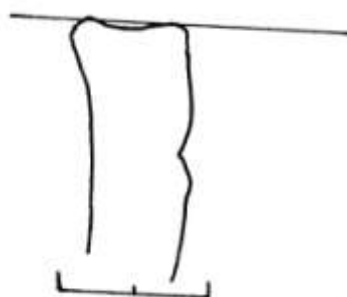
Obrázek č. 115

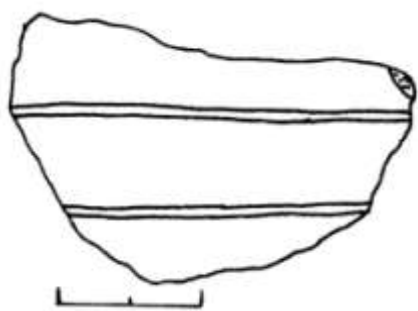
Obrázek č. 116

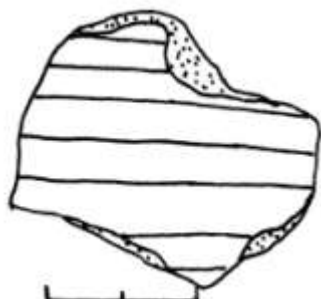
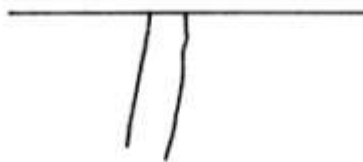
Obrázek č. 117

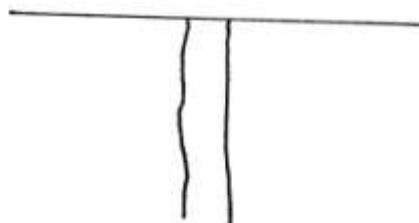
Obrázek č. 118

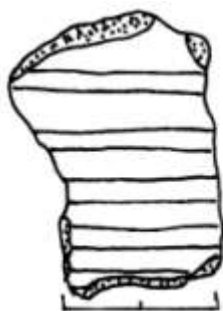
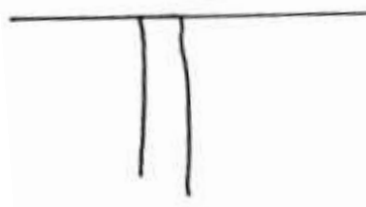
Obrázek č. 119

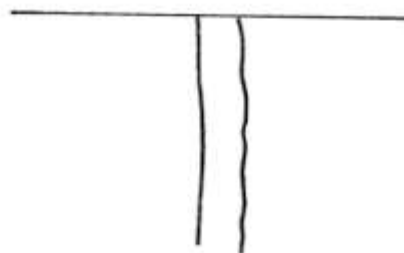
Obrázek č. 120

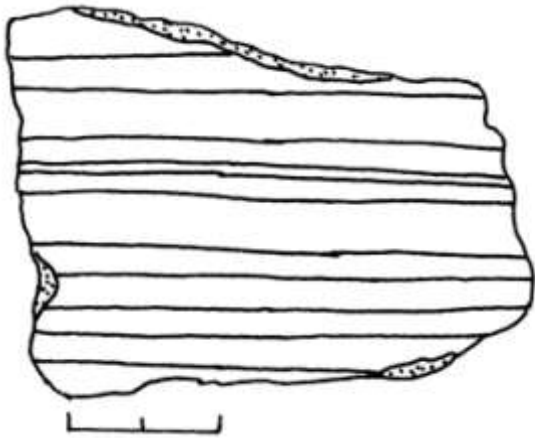

Obrázek č. 121

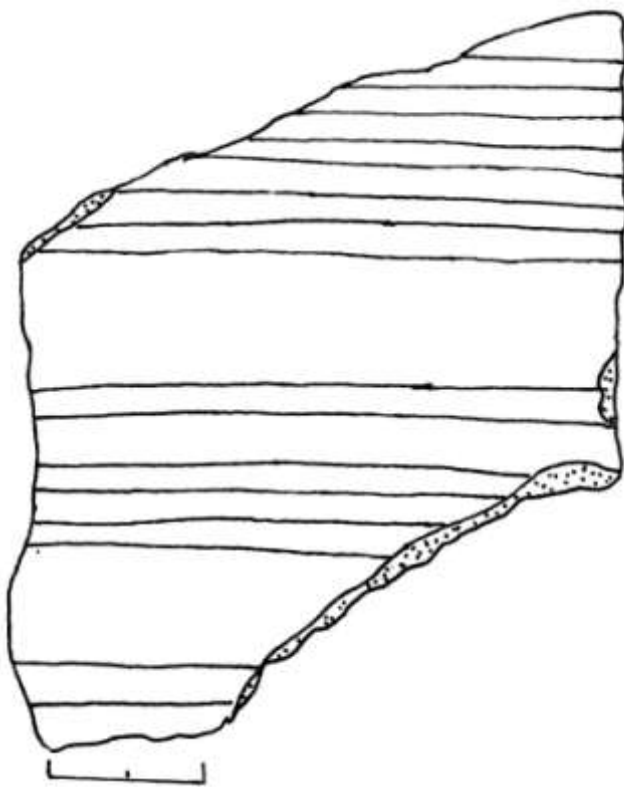
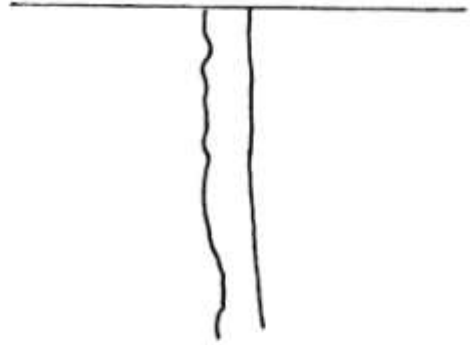

Obrázek č. 122

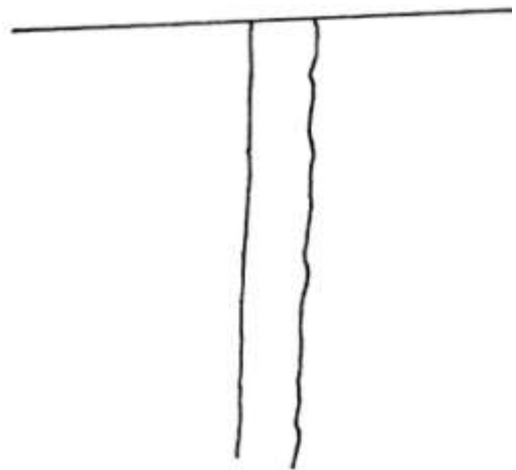

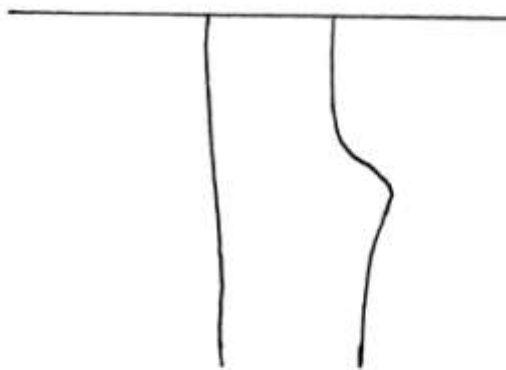

Obrázek č. 123

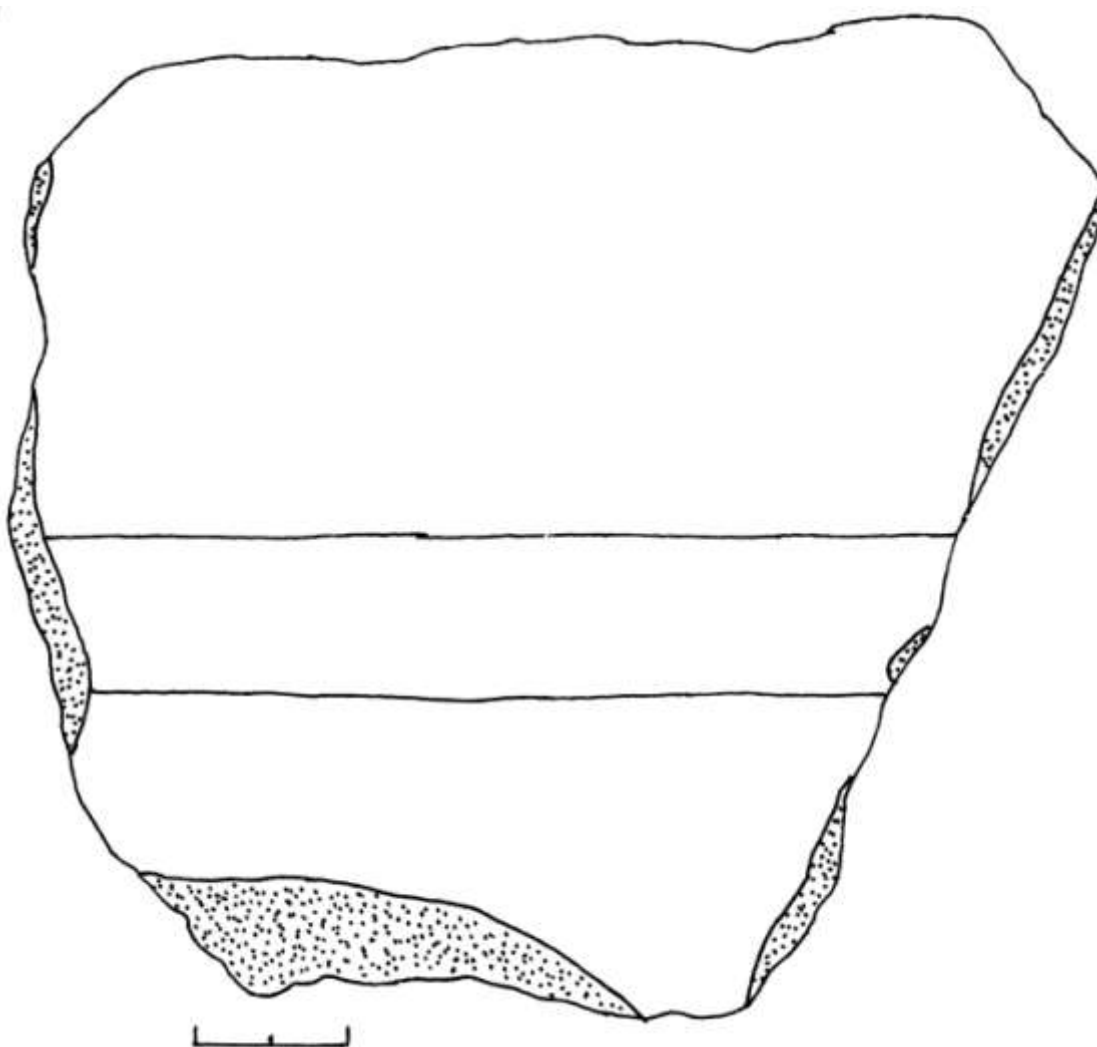

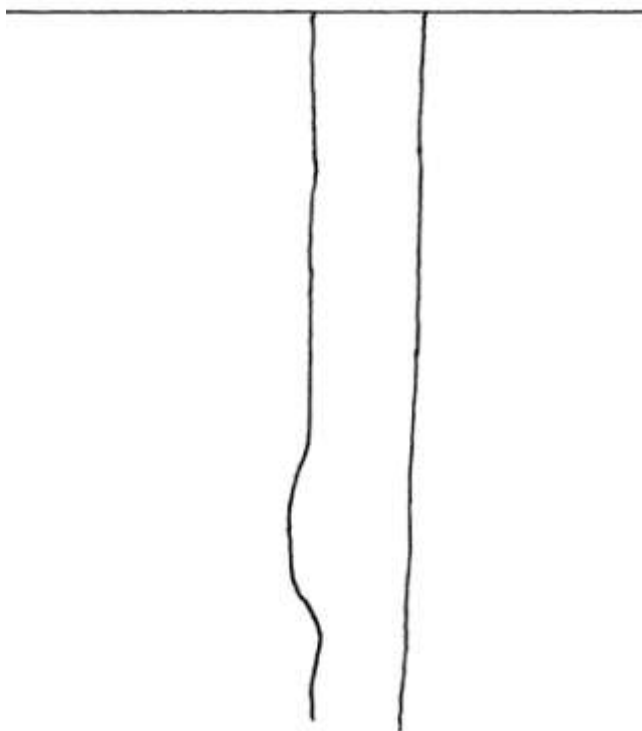
Obrázek č. 124

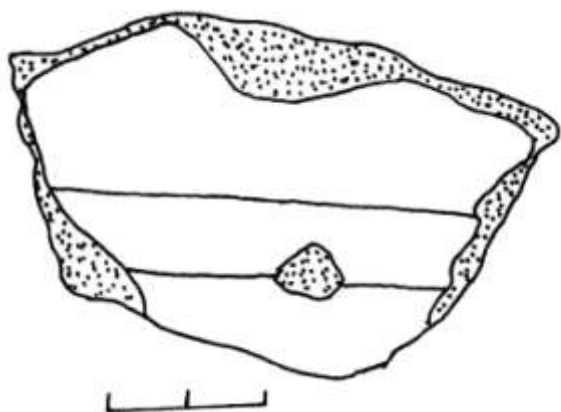

Obrázek č. 125

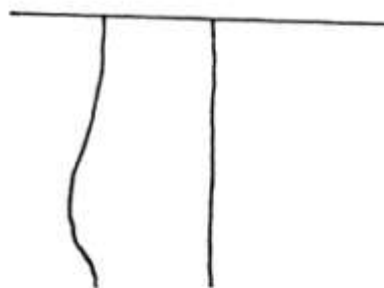

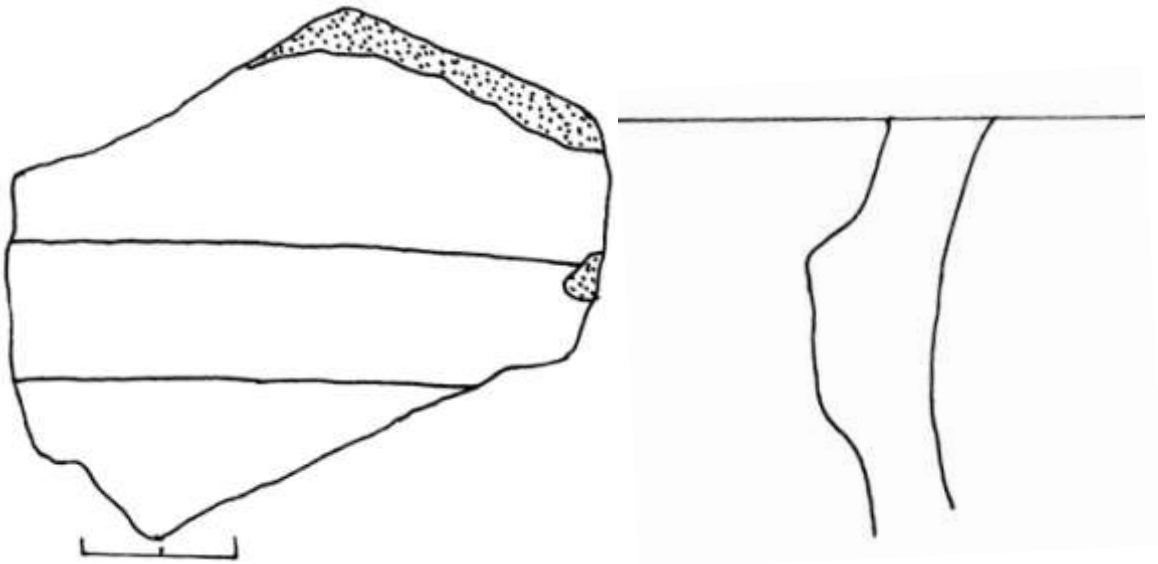

Obrázek č. 126

Obrázek č. 127

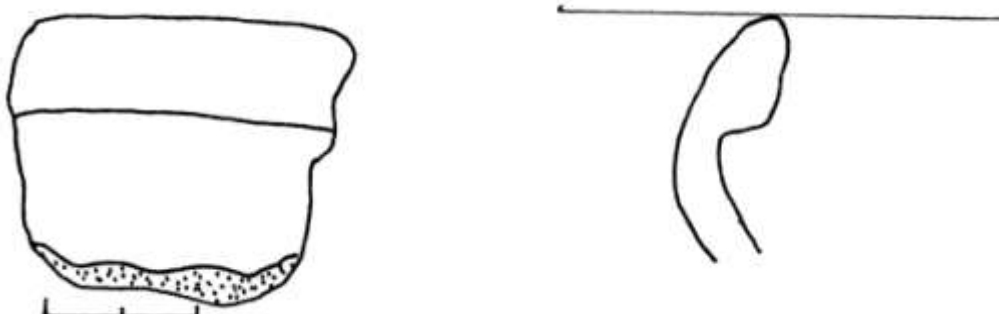

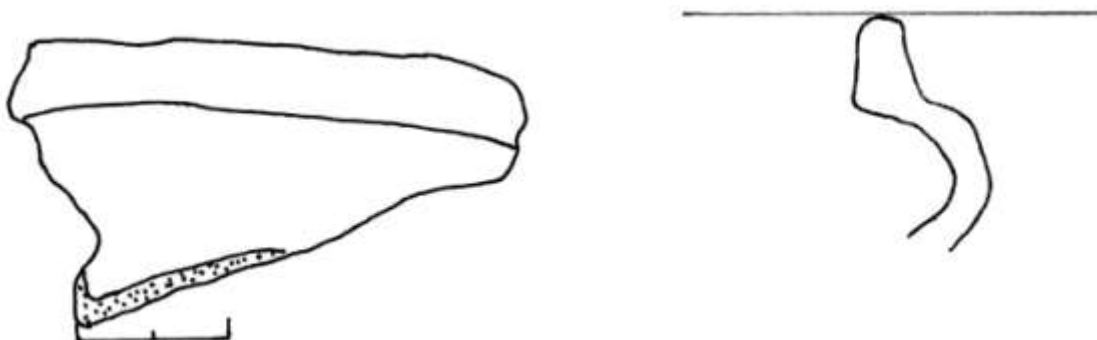
Obrázek č. 128

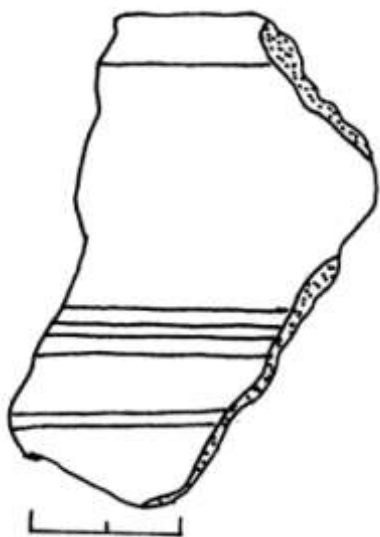
Obrázek č. 129

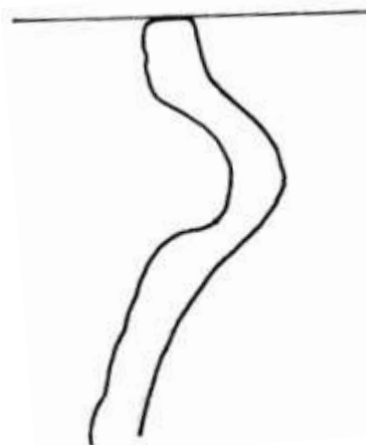
Obrázek č. 130

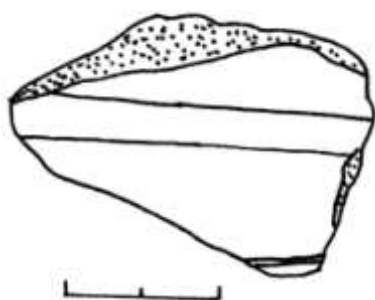
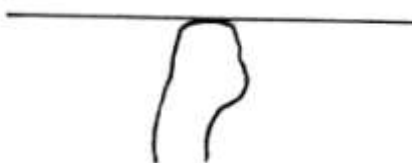
Obrázek č. 131

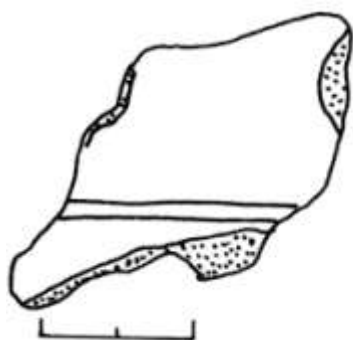
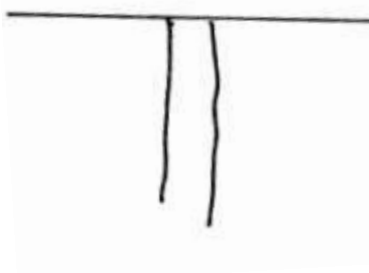
Obrázek č. 132

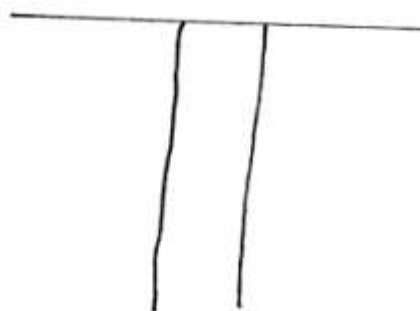
Obrázek č. 133

Obrázek č. 134

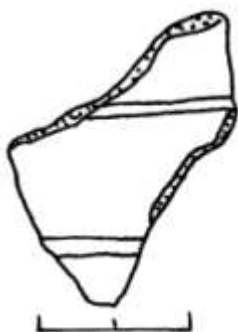
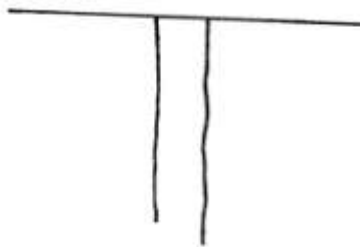

Obrázek č. 135

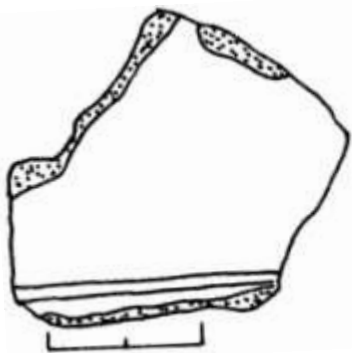
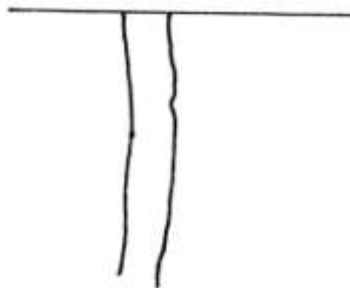

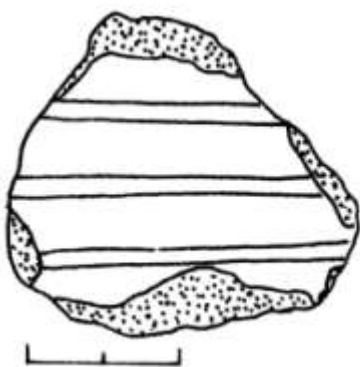
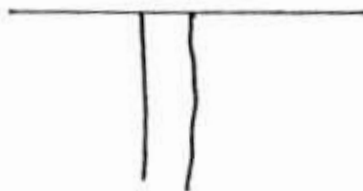
Obrázek č. 136

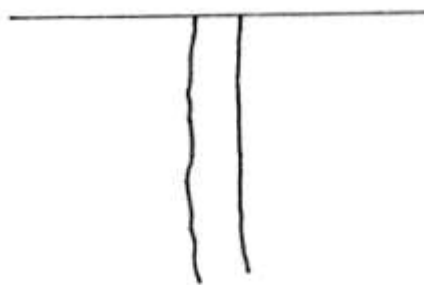
Obrázek č. 137

Obrázek č. 138

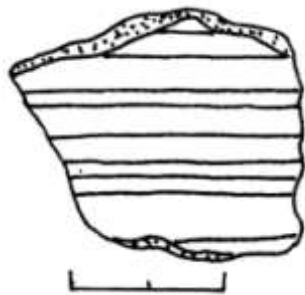
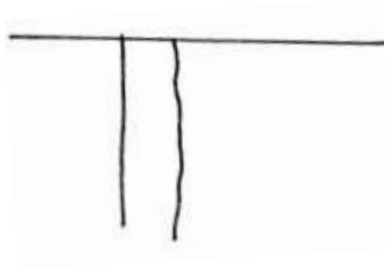

Obrázek č. 139

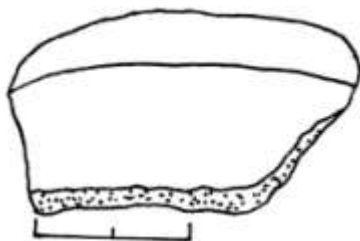
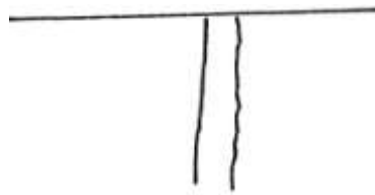

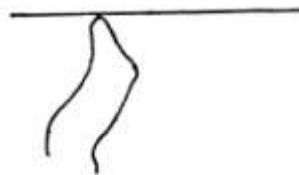
Obrázek č. 140

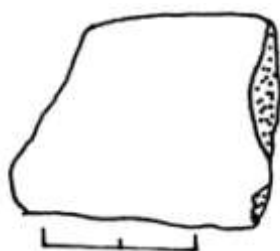
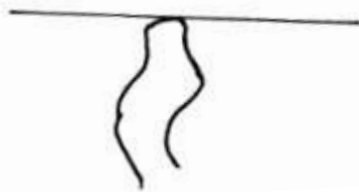
Obrázek č. 141

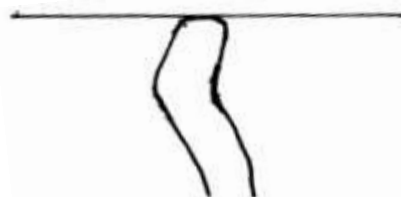
Obrázek č. 142

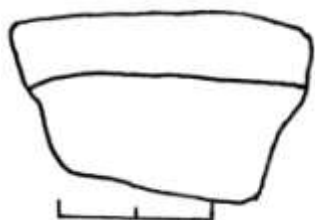

Obrázek č. 143

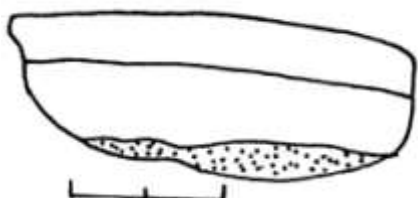
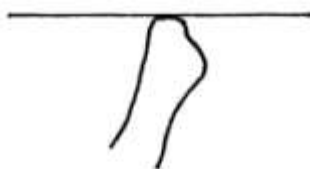

Obrázek č. 144

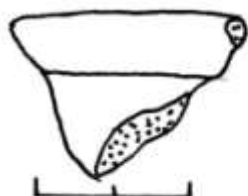

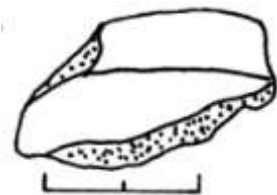
Obrázek č. 145

Obrázek č. 146

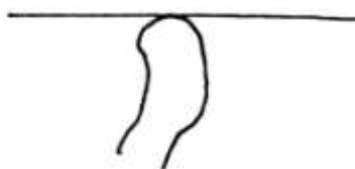
Obrázek č. 147

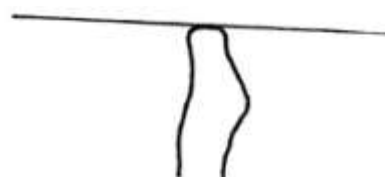
Obrázek č. 148

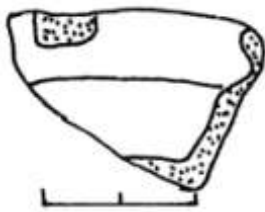

Obrázek č. 149

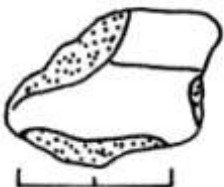
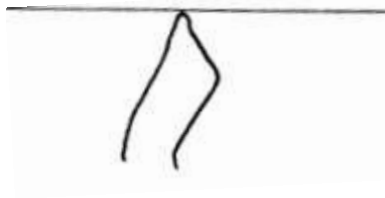

Obrázek č. 150

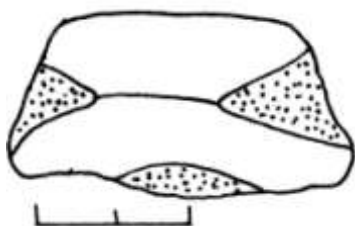
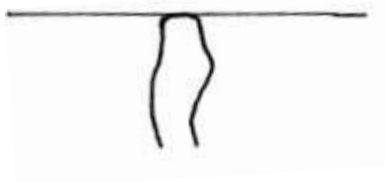

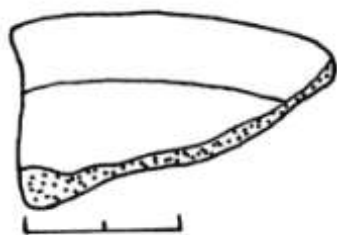
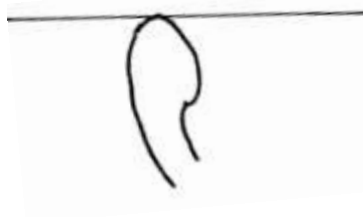
Obrázek č. 151

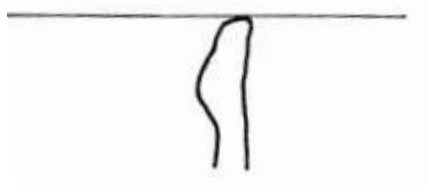
Obrázek č. 152

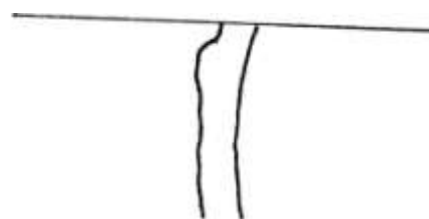
Obrázek č. 153

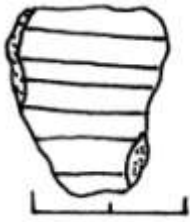

Obrázek č. 154

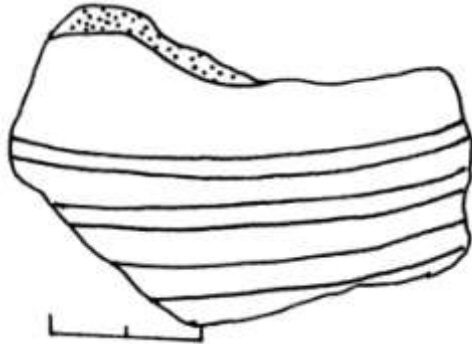
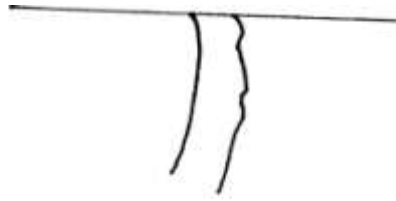

Obrázek č. 155

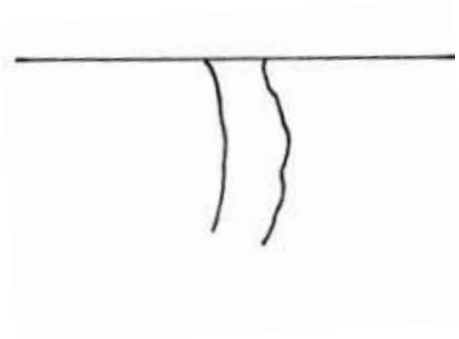

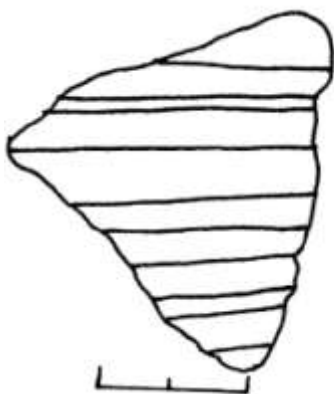
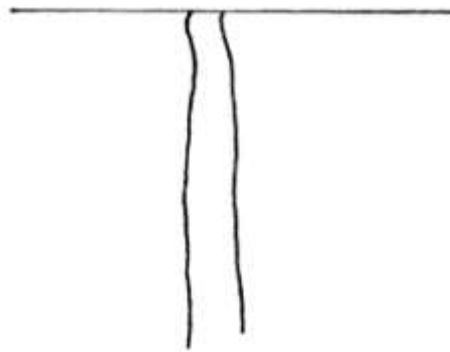
Obrázek č. 156

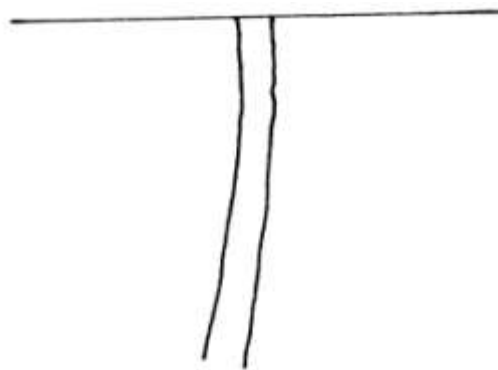
Obrázek č. 157

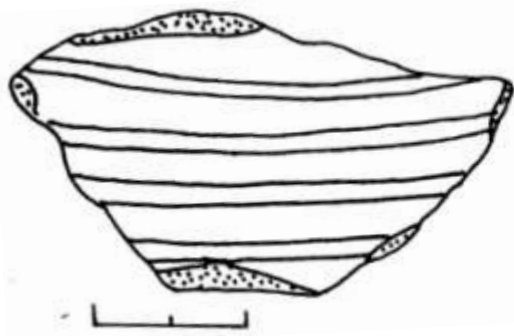

Obrázek č. 158

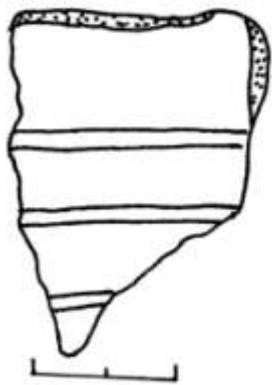
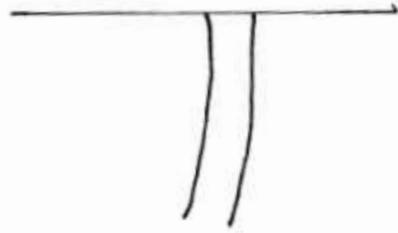

Obrázek č. 159

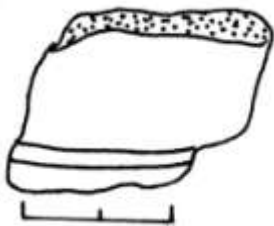
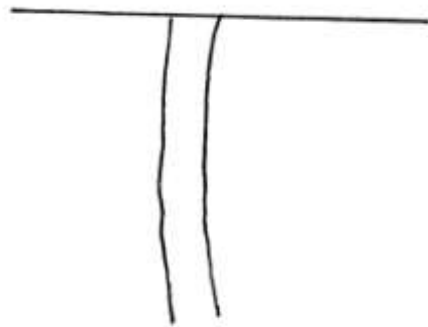

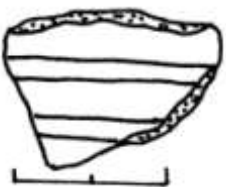
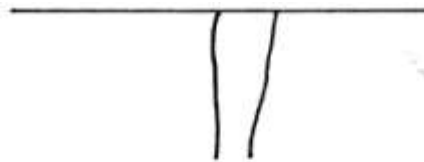
Obrázek č. 160

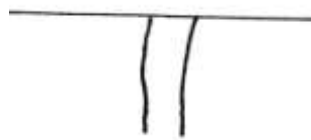
Obrázek č. 161

Obrázek č. 162

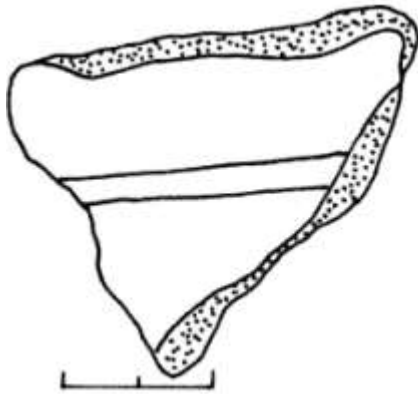
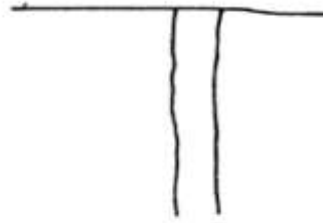

Obrázek č. 163

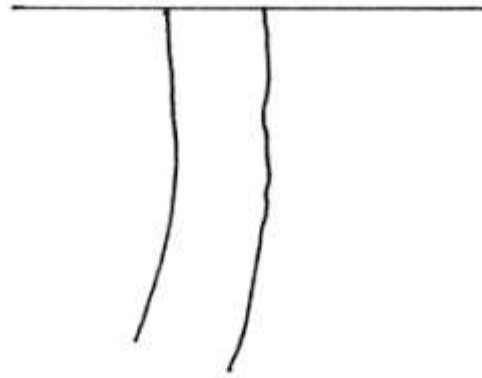

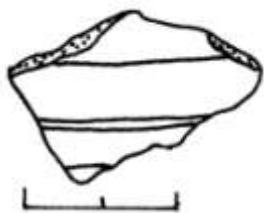
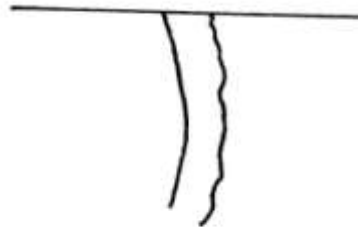
Obrázek č. 164

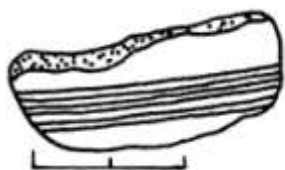
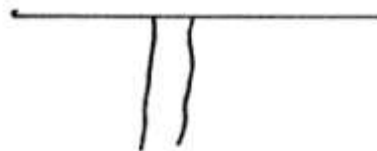
Obrázek č. 165

Obrázek č. 166

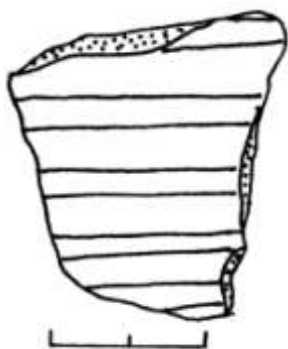

Obrázek č. 167

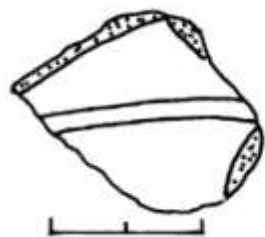
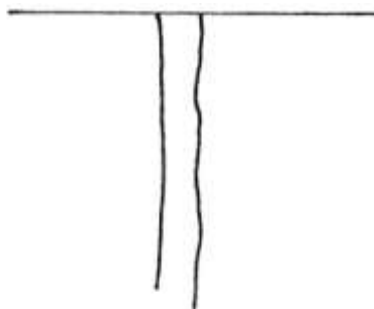

Obrázek č. 168

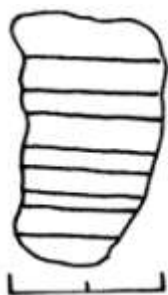

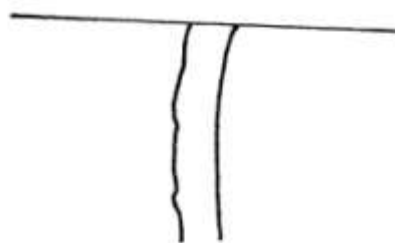
Obrázek č. 169

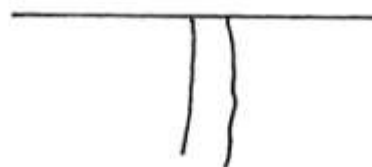
Obrázek č. 170

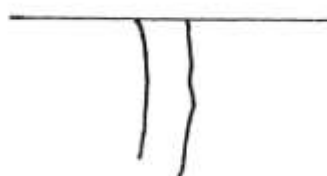
Obrázek č. 171

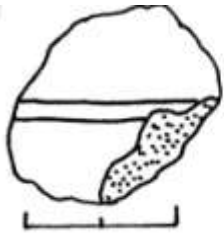

Obrázek č. 172

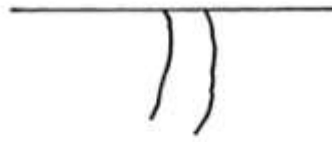

Obrázek č. 173

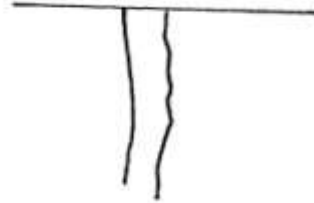

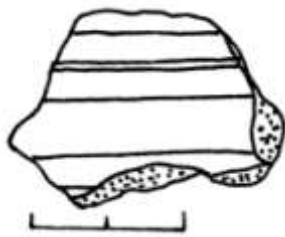
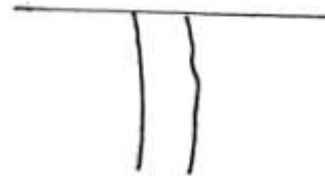
Obrázek č. 174

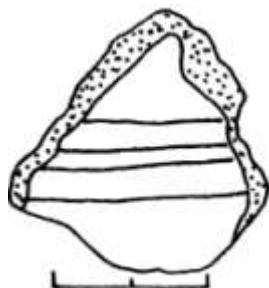
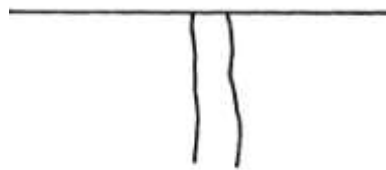
Obrázek č. 175

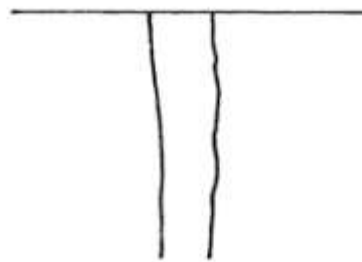
Obrázek č. 176

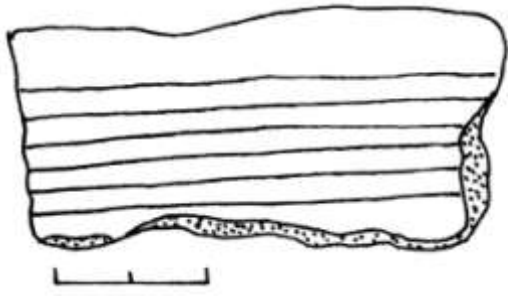

Obrázek č. 177

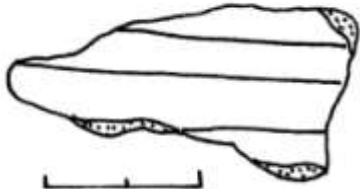
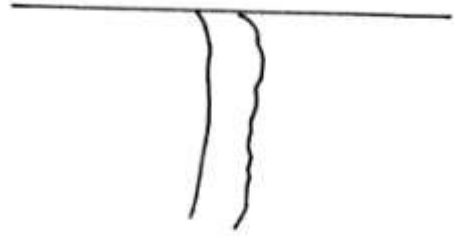

Obrázek č. 178

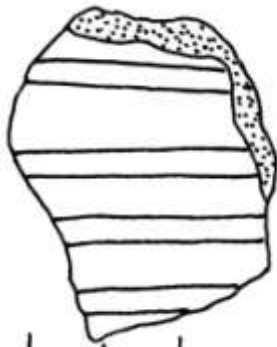
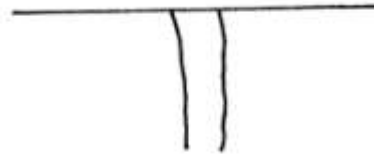

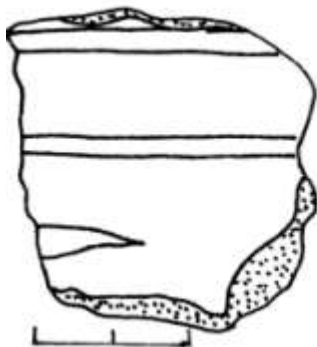
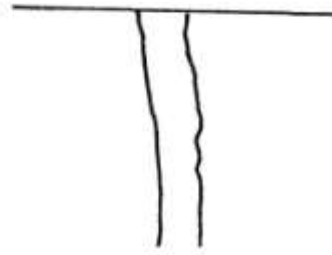
Obrázek č. 179

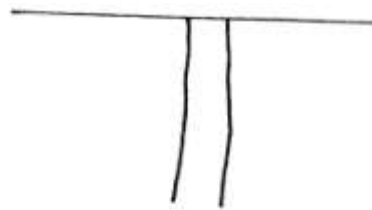
Obrázek č. 180

Obrázek č. 181

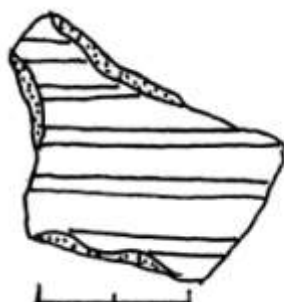
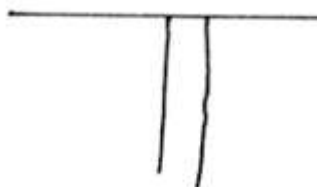

Obrázek č. 182

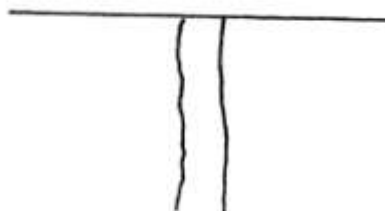

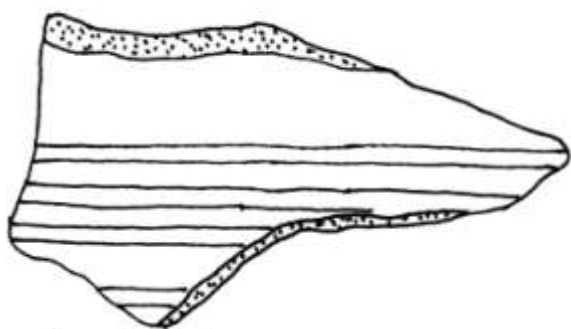
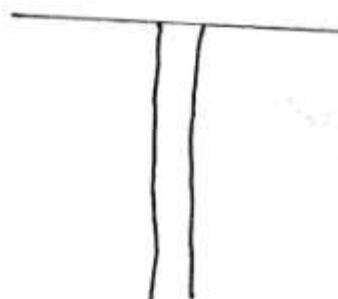
Obrázek č. 183

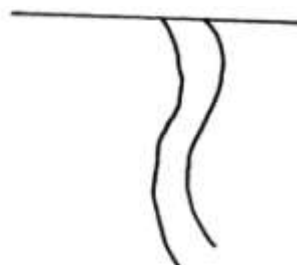
Obrázek č. 184

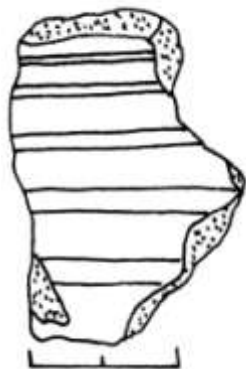

Obrázek č. 185

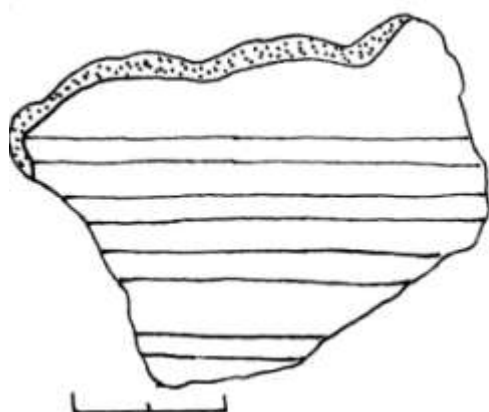
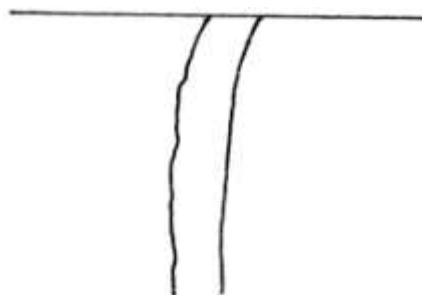

Obrázek č. 186

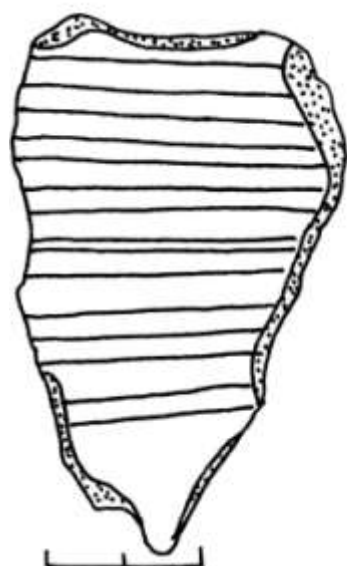
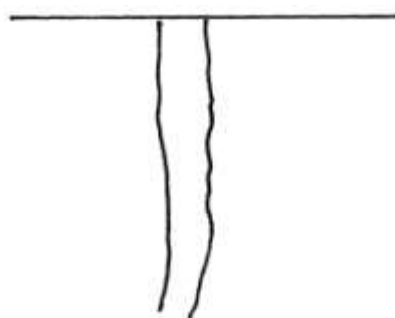

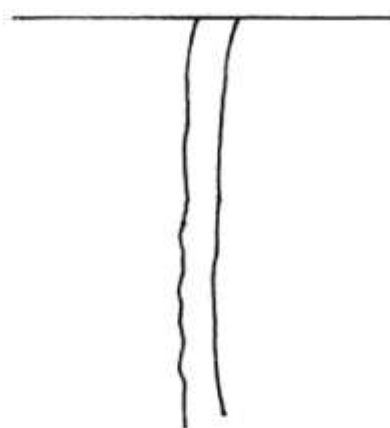
Obrázek č. 187

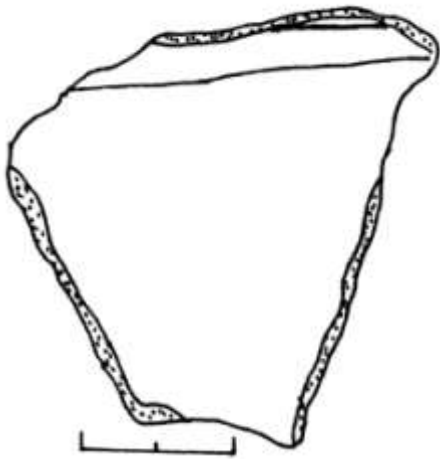

Obrázek č. 188

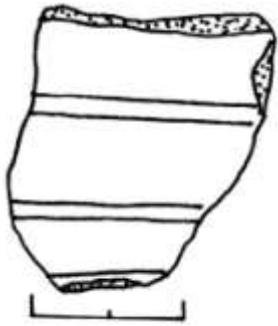
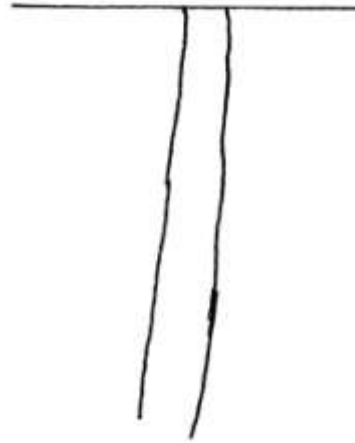

Obrázek č. 189

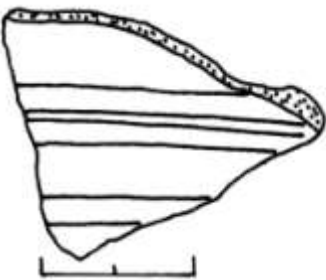
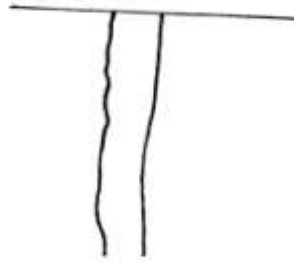

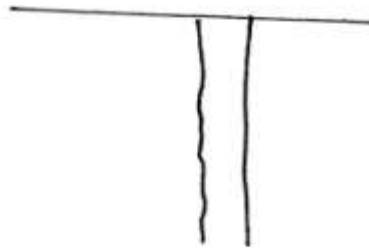
Obrázek č. 190

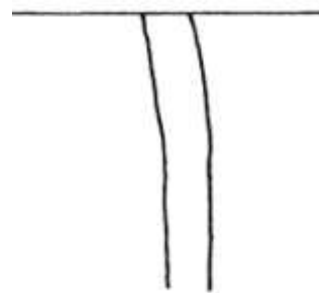
Obrázek č. 191

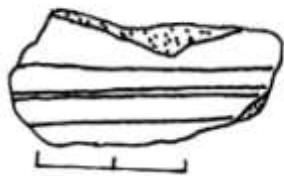

Obrázek č. 192

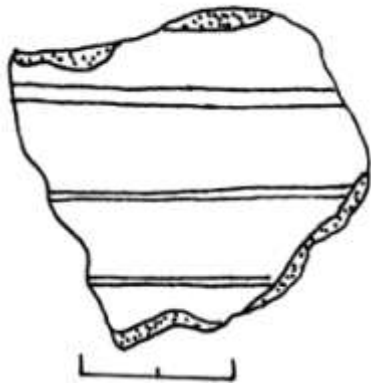
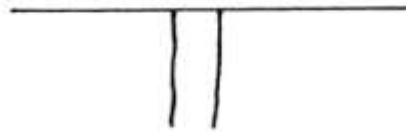

Obrázek č. 193

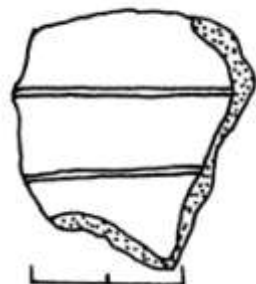
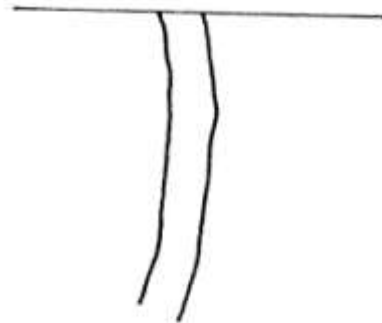

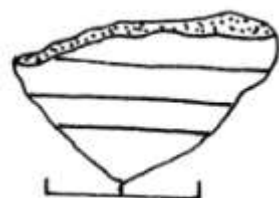
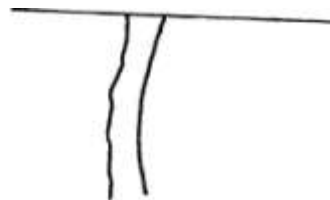
Obrázek č. 194

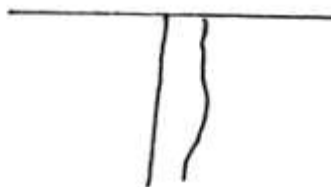
Obrázek č. 195

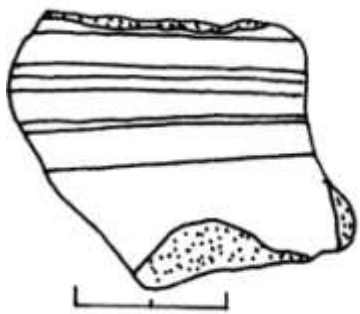

Obrázek č. 196

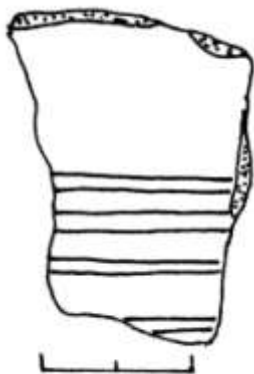
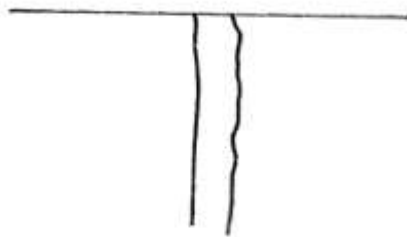

Obrázek č. 197

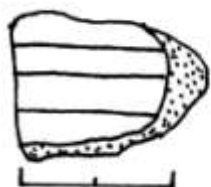
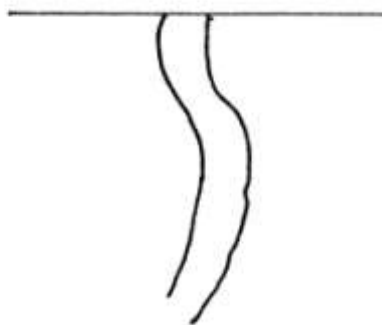

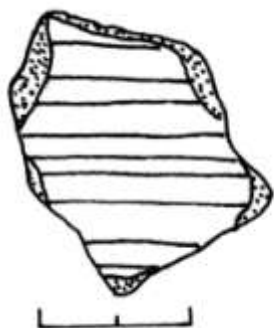
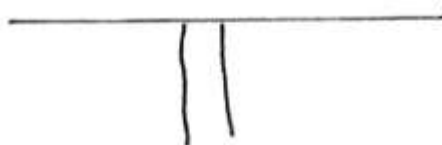
Obrázek č. 198

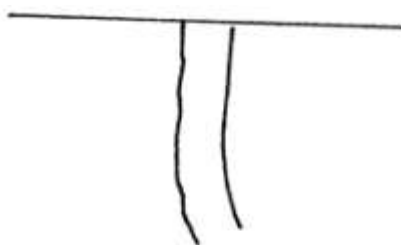
Obrázek č. 199

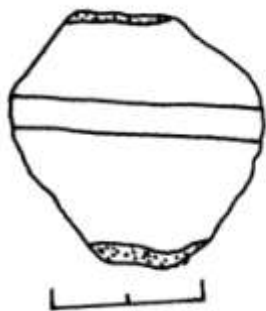

Obrázek č. 200

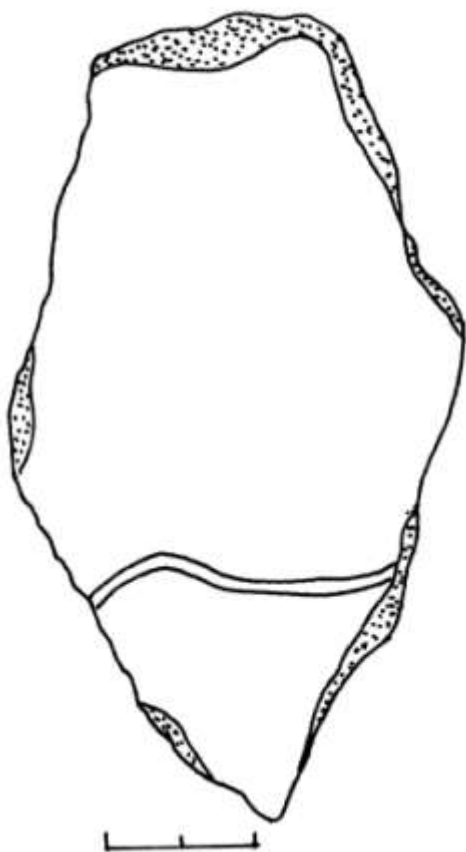
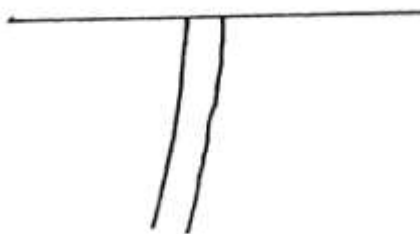

Obrázek č. 201

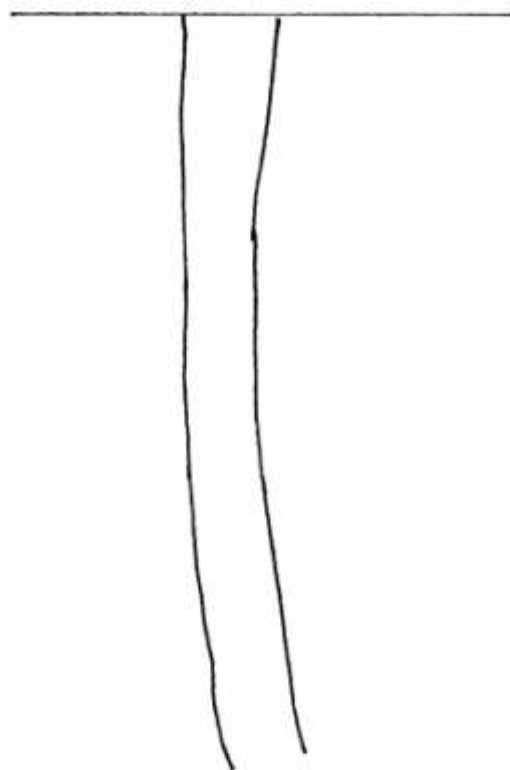

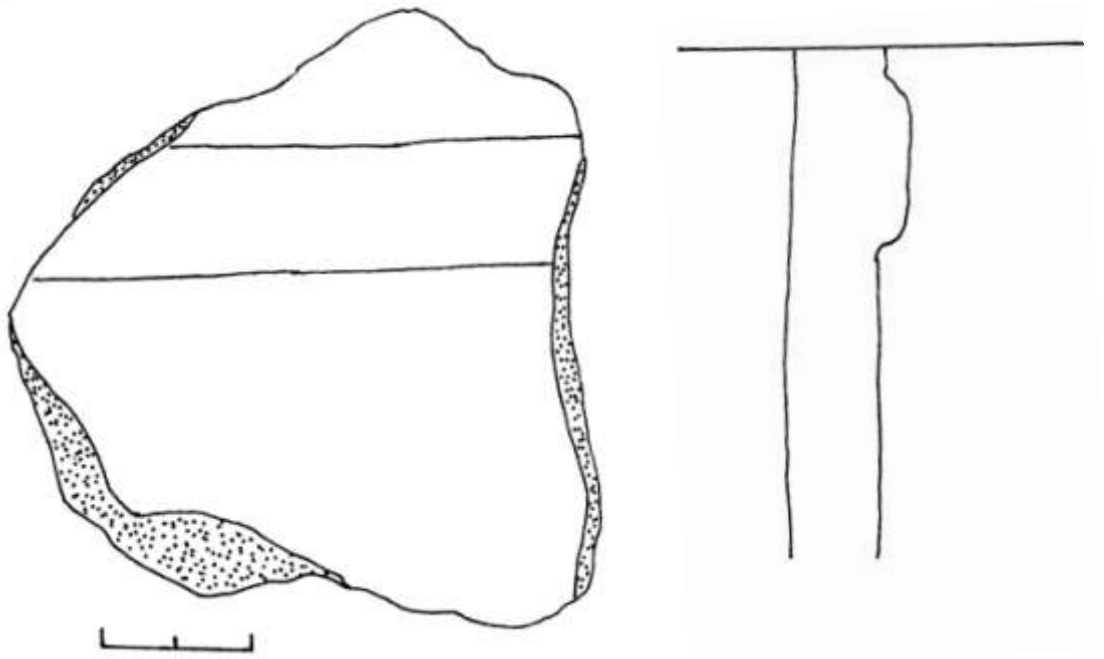

Obrázek č. 202

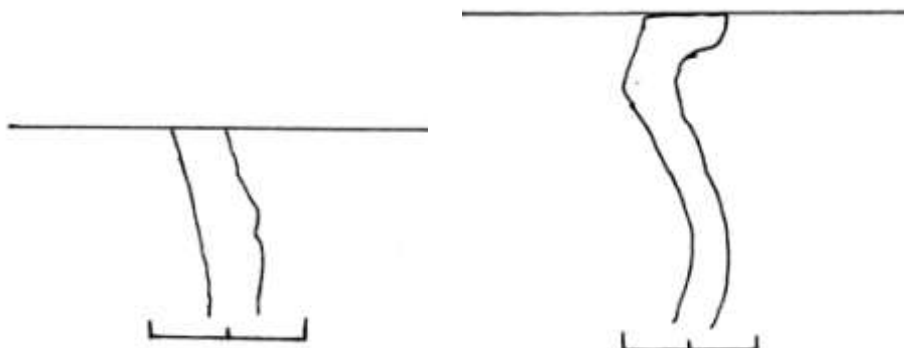

Obrázek č. 203

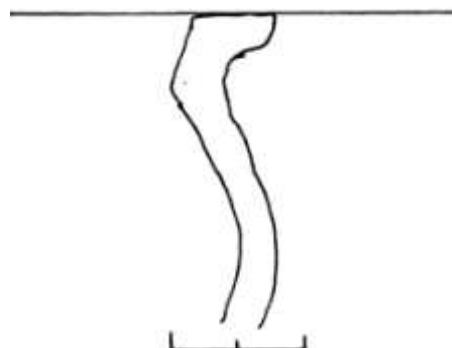

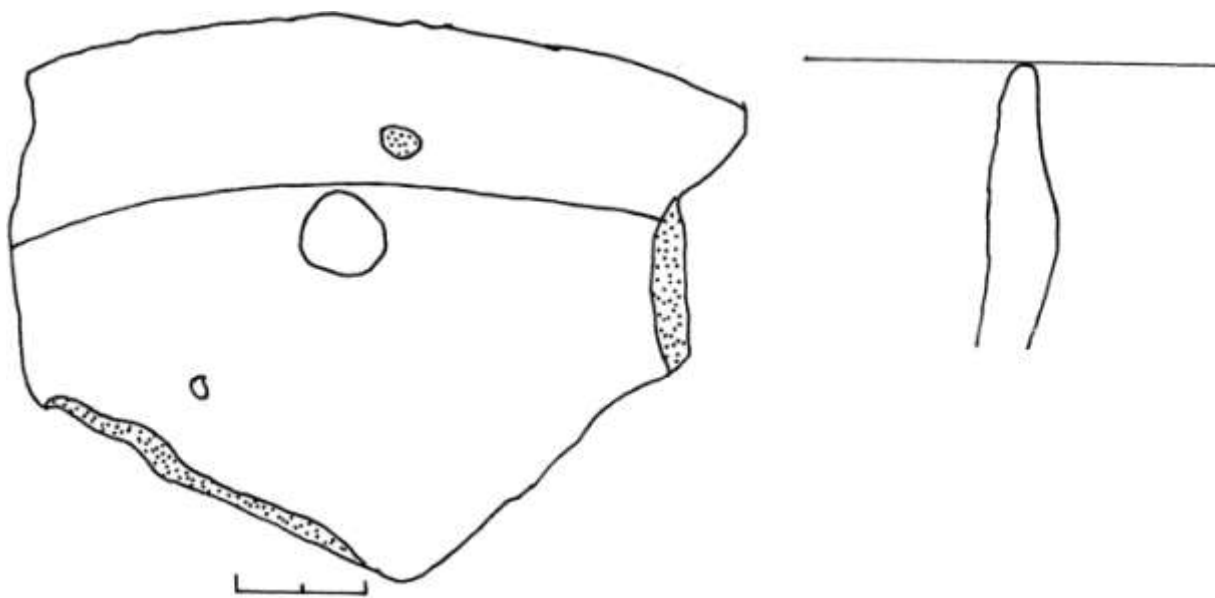
Obrázek č. 204

Obrázek č. 205

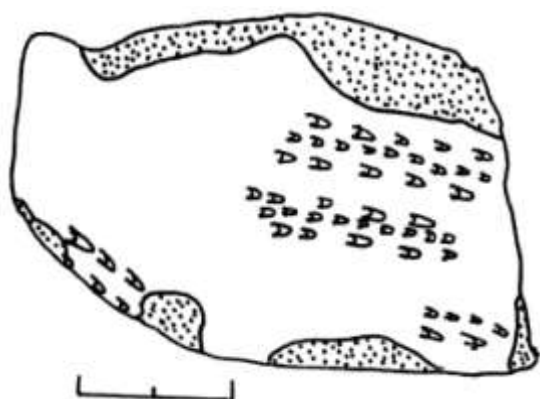
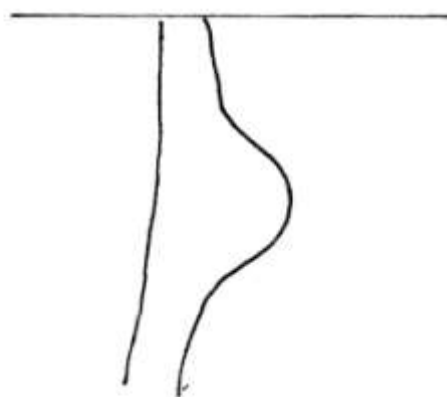
Obrázek č. 206

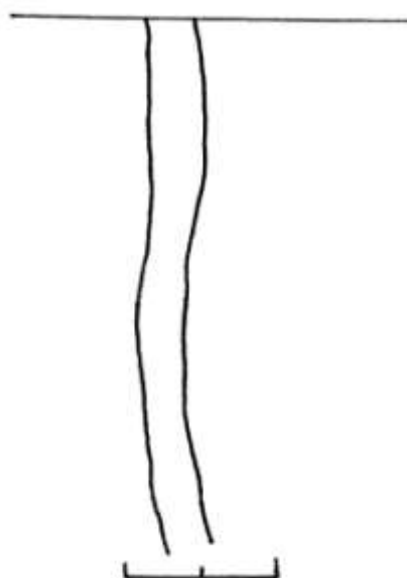
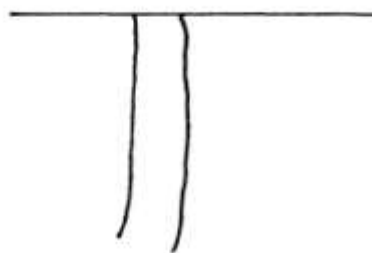
Obrázek č. 207

Obrázek č. 208

Obrázek č. 209

Obrázek č. 210